

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2020/21:SfU20

Migration och asylpolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, som rör bl.a. återkallelse av uppehållstillstånd, straff, asylprocessen, mottagandet av asylsökande, fri rörlighet för EU-medborgare och samarbetet inom EU på asyl- och migrationsområdet, verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut samt utvisning på grund av brott.

I betänkandet finns 51 reservationer (M, SD, V, KD, L) och ett särskilt yttrande (V).

Behandlade förslag

Cirka 230 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	11
Utskottets överväganden.....	12
Migrations- och flyktingpolitik	12
EU:s asyl- och migrationspolitik	27
Fri rörlighet för EU-medborgare	32
Asylprocessen.....	37
Mottagande av asylsökande.....	51
Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut.....	60
Utvisning på grund av brott.....	73
Reservationer	80
1. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (SD).....	80
2. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (V).....	81
3. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (KD)	82
4. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (M).....	83
5. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (SD)	84
6. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (KD)	85
7. Prioritering av återkallelseärenden, punkt 3 (M, SD).....	86
8. Straff, punkt 4 (SD)	86
9. Straff för människosmuggling, punkt 5 (M, SD, KD)	87
10. Övrigt om migrations- och flyktingpolitik, punkt 6 (SD).....	87
11. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (M)	88
12. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (SD).....	89
13. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (KD).....	90
14. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (L)	91
15. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (M)	91
16. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (SD).....	92
17. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (KD)	93
18. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (L)	94
19. Registrering av EU-medborgare, punkt 9 (M, SD, KD)	94
20. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (M).....	95
21. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (SD)	96
22. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (V)	98
23. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (KD).....	99
24. Användning av biometriska data, punkt 11 (M, SD, KD)	99
25. Vissa skyddsgrunder, punkt 12 (KD)	100
26. Vissa skyddsgrunder, punkt 12 (L).....	101
27. Barn och unga i asylprocessen, punkt 13 (M, KD).....	101
28. Barn och unga i asylprocessen, punkt 13 (SD)	102
29. Offentliga biträden, punkt 14 (M, SD)	103
30. Offentliga biträden, punkt 14 (KD)	103
31. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (M).....	104
32. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (SD).....	105
33. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (V).....	106
34. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (KD).....	106
35. Eget boende, punkt 16 (M).....	107
36. Eget boende, punkt 16 (SD)	108
37. Eget boende, punkt 16 (KD).....	109

38. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (SD).....	109
39. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (KD)	110
40. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (L).....	111
41. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (M)	112
42. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (SD) ...	114
43. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (V).....	115
44. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (KD)...	116
45. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 19 (SD)	117
46. Utökad möjlighet till förvarstagande, punkt 20 (M, SD)	118
47. Ursprungsländer och verkställighet, punkt 21 (M, SD, KD)	118
48. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (M).....	119
49. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (SD)	120
50. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (KD).....	121
51. Yrkande om utvisning på grund av brott, punkt 23 (M, SD)	122
Särskilt yttrande	124
Särskilt yttrande (V)	124
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	125
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	125

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Migrations- och flyktingpolitik

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 23,

2020/21:1004 av Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD) yrkande 1,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4, 13 och 14,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 10 och 20–22,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD) och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (KD)

2. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M),

2020/21:1277 av Edward Riedl (M),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 29,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 12,

2020/21:2331 av Boriana Åberg (M),

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 18, 19 och 21,

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 16,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,

2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23.

Reservation 4 (M)

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (KD)

3. Prioritering av återkallelseärenden

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 17 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 19.

Reservation 7 (M, SD)

4. Straff

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Reservation 8 (SD)

5. Straff för människosmuggling

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 9,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 20 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 30.

Reservation 9 (M, SD, KD)

6. Övrigt om migrations- och flyktingpolitik

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:58 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1,

2020/21:359 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:360 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:873 av Adnan Dibrani (S),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:1627 av Elin Lundgren (S),

2020/21:2077 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S),

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:2521 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C),

2020/21:2680 av Maria Nilsson (L),

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 10,

2020/21:2930 av Rickard Nordin (C) yrkande 5,

2020/21:3123 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:3614 av David Lång (SD) yrkande 1.

Reservation 10 (SD)

7. EU:s asyl- och migrationspolitik

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2 och 9,

2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S),

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 10,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 33 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 51.

Reservation 11 (M)
Reservation 12 (SD)
Reservation 13 (KD)
Reservation 14 (L)

8. Fri rörlighet för EU-medborgare

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4,
 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31,
 2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20,
 2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,
 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 13,
 2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1,
 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 29 och
 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26.

Reservation 15 (M)
Reservation 16 (SD)
Reservation 17 (KD)
Reservation 18 (L)

9. Registrering av EU-medborgare

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 30,
 2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,
 2020/21:3458 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt
 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 35.

Reservation 19 (M, SD, KD)

10. Allmänt om asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,
 2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5,
 9 och 10,
 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 6,
 8 och 11,
 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 18 och 19,
 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 12–14,
 18 och 20,
 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4 och
 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5 och 25.

Reservation 20 (M)
Reservation 21 (SD)
Reservation 22 (V)
Reservation 23 (KD)

11. Användning av biometriska data

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 16 och

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 14.

Reservation 24 (M, SD, KD)

12. Vissa skyddsgrunder

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7,

2020/21:1657 av Magnus Manhammar (S),

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 8,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 15 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 26 och 27.

Reservation 25 (KD)

Reservation 26 (L)

13. Barn och unga i asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 10,

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 6,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 15 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 28.

Reservation 27 (M, KD)

Reservation 28 (SD)

14. Offentliga biträden

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 12,

2020/21:3231 av Nina Lundström (L) yrkande 2,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 24.

Reservation 29 (M, SD)

Reservation 30 (KD)

15. Allmänt om mottagandet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:362 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 16–19 och 21,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 4 och 42,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23–25,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Reservation 31 (M)

Reservation 32 (SD)

Reservation 33 (V)

Reservation 34 (KD)

16. Eget boende

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S),

2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S),

2020/21:2425 av Abraham Halef m.fl. (S),

2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 3,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 7.

Reservation 35 (M)

Reservation 36 (SD)

Reservation 37 (KD)

17. Asylboende och utsatta grupper

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22 och 23,

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 17,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 17 och

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 38 (SD)

Reservation 39 (KD)

Reservation 40 (L)

18. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 7,

2020/21:517 av Josef Fransson (SD),

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 16 och 18,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 24 och 25,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 13,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 14, 20, 28 och 29,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7,

2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10,
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 7,
11, 14–17 och 19 samt
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 34, 36, 37 och 39.

Reservation 41 (M)

Reservation 42 (SD)

Reservation 43 (V)

Reservation 44 (KD)

19. Förvar och kontrollåtgärder

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 28,
2020/21:1872 av Viktor Wärnick (M) och
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 25
och 26.

Reservation 45 (SD)

20. Utökad möjlighet till förvarstagande

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,
2020/21:2333 av Borian Åberg (M) yrkandena 1–4,
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 23,
2020/21:3303 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13.

Reservation 46 (M, SD)

21. Ursprungsländer och verkställighet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:681 av Markus Wiechel m.fl. (SD),
2020/21:1978 av Viktor Wärnick (M),
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 27,
2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 30,
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 18 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 29 och 35.

Reservation 47 (M, SD, KD)

22. Utvisning på grund av brott

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD),
2020/21:603 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 2,
2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 14, 15 och 17,
2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:1119 av Edward Riedl (M),
2020/21:1412 av Allan Widman (L),

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–3,
 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 5 och 6,
 2020/21:2900 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
 2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1,
 2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 15–18,
 2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,
 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12,
 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 28,
 2020/21:3370 av Roger Richthoff (SD),
 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 24, 25
 och 28–30 samt
 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 38.

Reservation 48 (M)

Reservation 49 (SD)

Reservation 50 (KD)

23. Yrkande om utvisning på grund av brott

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 13 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27.

Reservation 51 (M, SD)

Stockholm den 6 april 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Rikard Larsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rikard Larsson (S), Maria Malmer Stenergard (M), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Teresa Carvalho (S), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD), Jonny Cato (C), Christina Høj Larsen (V), Fredrik Malm (L) och Rasmus Ling (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21. Motionerna tar bl.a. upp frågor om återkallelse av uppehållstillstånd, straff, asylprocessen, mottagandet av asylsökande, fri rörlighet för EU-medborgare och samarbetet inom EU på asyl- och migrationsområdet, verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut samt utvisning på grund av brott.

Vissa motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 som gäller vissa delar av den svenska utlänningslagstiftningen kommer att behandlas i samband med aviserade propositioner inom utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Migrations- och flyktingpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår yrkanden om bl.a. återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, straff samt visering.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (V), 3 (KD), 4 (M), 5 (SD), 6 (KD), 7 (M, SD), 8 (SD), 9 (M, SD, KD) och 10 (SD).

Gällande ordning

Utlänningslagstiftningen

I svensk lagstiftning finns reglerna om migration huvudsakligen i utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtF, och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, kallad tillfälliga lagen.

Tillfälliga lagen trädde i kraft den 20 juli 2016 och gäller framför utlänningslagen i den utsträckning bestämmelserna avviker från den senare. Lagen, som har varit föremål för flera ändringar, gäller t.o.m. den 19 juli 2021.

Enligt tillfälliga lagen gäller bl.a. att s.k. övriga skyddsbehövande inte ges rätt till uppehållstillstånd och att möjligheterna till uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter enligt 5 kap. 6 § UtL har snävats in.

Om en utlänning som vistas i Sverige vill ha betänketid för att återhämta sig och för att kunna ta ställning till om han eller hon vill samarbeta med de brottsutredande myndigheterna, ska på ansökan av förundersökningsledaren ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om 30 dagar meddelas, om det behövs för att en förundersökning eller huvudförhandling i ett brottmål ska kunna genomföras och hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten inte talar mot att tillstånd ges (5 kap. 15 § UtL).

Återkallelse av uppehållstillstånd

Uppehållstillstånd får återkallas för en utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få tillståndet. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år med uppehållstillstånd får återkallelse dock ske endast om det finns synnerliga skäl (7 kap. 1 § UtL).

Återkallelse av uppehållstillstånd får vidare ske om det finns särskilda skäl, men bara om utlänningen ännu inte har rest in i Sverige (7 kap. 2 § UtL). Ett exempel är att förutsättningen för uppehållstillstånd har ändrats väsentligt. Om utlänningen har rest in i landet får enligt 7 kap. 3 § UtL uppehållstillståndet återkallas om

1. utlänningsen utan arbetstillstånd bedriver verksamhet som kräver ett sådant tillstånd
2. utlänningsen har beviljats arbetstillstånd och anställningen har upphört, om inte utlänningsen har fått en ny anställning, eller
3. det på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas att utlänningsen kommer att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige eller i något annat nordiskt land.

Uppehållstillstånd får dock inte återkallas enligt 1 eller 3 ovan om utlänningsen har vistats här i landet i mer än tre år med uppehållstillstånd när frågan om återkallelse prövas av den myndighet som först beslutar i saken.

Vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd ska återkallas när utlänningsen har rest in i landet ska hänsyn tas till den anknytning utlänningsen har till det svenska samhället och till om andra skäl talar mot en återkallelse. Vid bedömningen ska särskilt beaktas levnadsomständigheter, om utlänningsen har barn i Sverige, övriga familjeförhållanden och vistelsetiden i Sverige (7 kap. 4 § UtlL).

Ett permanent uppehållstillstånd ska återkallas om utlänningsen inte längre är bosatt i Sverige (7 kap. 7 § UtlL).

En utlänningsen som är flykting upphör att vara flykting bl.a. om utlänningsen av fri vilja på nytt använder sig av det lands skydd där han eller hon är medborgare, av fri vilja återvänder för att bosätta sig i det landet eller på grund av förändringar i hemlandet inte längre befinner sig i en sådan situation att han eller hon kan anses som flykting (4 kap. 5 § UtlL).

En utlänningsen upphör att vara alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande om de omständigheter som medförde att han eller hon bedömdes som skyddsbehövande inte längre finns eller har ändrats i sådan omfattning att skydd inte längre behövs. Vid bedömningen ska endast väsentliga och bestående förändringar beaktas (4 kap. 5 a § UtlL).

För en utlänningsen som har ansökt om uppehållstillstånd med återopande av skyddsskäl ska enligt 4 kap. 3 § UtlL en flyktingstatusförklaring alltid utfärdas om utlänningsen omfattas av flyktingdefinitionen i utlänningslagen. Motsvarande gäller för alternativt och övriga skyddsbehövande, då utlänningsen ska förklaras vara alternativt respektive övrig skyddsbehövande och beviljas s.k. alternativ skyddsstatusförklaring respektive övrig skyddsstatusförklaring (4 kap. 3 a § UtlL). En statusförklaring ska återkallas om det kommer fram att utlänningsen inte kan anses vara flykting, alternativt skyddsbehövande respektive övrig skyddsbehövande (4 kap. 5 b och 5 c §§ UtlL).

Resedokument

För en flykting får en särskild passhandling, ett resedokument, utfärdas för resor utanför Sverige (4 kap. 4 § UtlL). Resedokumentet ska återlämnas till Migrationsverket om personen upphör att vara flykting (2 kap. 10 § UtlF). Om en utlänningsen inte har någon handling som gäller som pass och saknar möjlighet att skaffa en sådan handling får Migrationsverket utfärda ett främlingspass

(2 kap. 1 a § UtL). Främlingspasset ska återlämnas till Migrationsverket bl.a. om innehavaren har blivit svensk medborgare eller har fått en annan handling som gäller som pass (2 kap. 16 § UtF).

Ett vanligt pass kan enligt 12 § passlagen (1978:302) återkallas bl.a. om passinnehavaren är efterlyst eller avtjänar fängelsestraff.

Skäl mot att bevilja uppehållstillstånd

Flyktingar och alternativt skyddsbehövande som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd, enligt 5 kap. 1 § UtL. Uppehållstillstånd får dock vägras en flykting om han eller hon

1. genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige, eller
2. har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här.

En utlänning är vidare utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande bl.a. om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott eller utgör en fara för rikets säkerhet (4 kap. 2 c § UtL).

Vid prövningen av bl.a. en ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning ska det särskilt beaktas om den sökande har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet (5 kap. 17 § UtL). Uppehållstillstånd får också vägras om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Straff

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlänning anställd när utlänningen saknar rätt att vistas i Sverige eller när utlänningen har rätt att vistas i Sverige men saknar arbetstillstånd, döms till böter eller till fängelse i högst ett år när omständigheterna är försvårande (20 kap. 5 § UtL).

Till fängelse i högst två år eller, när omständigheterna är mildrande, till böter döms den som genom att dölja en utlänning eller genom någon annan åtgärd uppsåtligen hjälper utlänningen att olovligen uppehålla sig i Sverige eller en annan medlemsstat och gör detta i vinstsyfte (20 kap. 7 § UtL).

Den som uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige eller en annan medlemsstat i EU döms enligt 20 kap. 8 § UtL för människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt döms till fängelse i mellan sex månader och sex år. Vid ringa brott döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige utan pass eller tillstånd som krävs för inresa döms för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år (20 kap. 9 § UtL). Om brottet är grovt döms till fängelse

i mellan sex månader och sex år. Vid ringa brott döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

En person som döljer den som förövat brott, hjälper honom eller henne att undkomma, undanröjer bevis om brottet eller på annat dylikt sätt motverkar att det uppdagas eller beivras döms för skyddande av brottsling till böter eller fängelse i högst ett år, enligt 17 kap. 11 § brottsbalken (1962:700).

Vidarebosättning

Sedan 1950 beslutar riksdagen varje år hur mycket medel som ska avsättas för vidarebosättning av s.k. kvotflyktingar. Regeringen ger därefter Migrationsverket i uppdrag att i samarbete med UNHCR ta ut och överföra flyktingarna till Sverige. Antalet personer som vidarebosätts till Sverige har ökat från 1 900 under 2016 till 3 400 under 2017 och 5 000 fr.o.m. 2018.

UNHCR:s årliga analys av det globala behovet av vidarebosättning utgör grunden när Sverige planerar vilka länder kvotflyktingar ska tas ut ifrån. Med analysen som grund samråder Migrationsverket med Regeringskansliet om hur flyktingkvoten ska fördelas mellan olika grupper. Därefter beslutar Migrationsverkets generaldirektör om fördelningen. UNHCR presenterar sedan individer i behov av skydd för Migrationsverket som prövar ärendena.

Visering

I rådets förordning (EG) nr 539/2001 regleras bl.a. vilka tredjeländers medborgare som behöver, alternativt inte behöver, visering. Enligt förordning (EG) nr 810/2009, den s.k. viseringskodexen, som är direkt tillämplig i Sverige, ska en visering i regel vara tidsbegränsad och gälla för högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod.

Enligt 2 kap. 3 § UtL ska en utlänning som reser in eller vistas i Sverige ha en Schengenvisering eller en nationell visering om han eller hon inte har uppehållstillstånd, ställning som varaktigt bosatt eller är nordisk medborgare. Undantag från kravet på visering gäller även bl.a. för EES-medborgare och asylsökande. Enligt 3 kap. 4 § UtL får en nationell visering beviljas om det finns särskilda skäl. En sådan visering ger tillstånd att resa in i och vistas i Sverige. Viseringen får endast beviljas för längre tid än tre månader, dock högst ett år.

Visum kan beviljas för att bl.a. besöka släkt eller vänner, turistbesök, delta i idrottsturneringar, kulturellt utbyte, annat särskilt angett syfte av t.ex. personlig eller ekonomisk natur och genomresa med flyg (transit).

Motionerna

Migrationspolitik

I motion 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att strama upp asylmottagandet. Ett moratorium för asylinvandring bör enligt motionären utredas i syfte att lösa integrationsproblemen. I

yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att det framtida asylmottagandet uteslutande bör ske via FN:s kvotflyktingsystem.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 10 ett tillkännagivande om vandelsprövning, hälsokontroll, villkorskännedom samt avsiktsförklaringar, i syfte att brottslingar inte ska komma till Sverige och att ingen ska föra med sig allvarliga sjukdomar. Det är rimligt att utlänningen bekräftar kännedom om villkor för och syftet med sin vistelse. I yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om förstärkta krav på konsekvensanalyser. I en rapport från Riksrevisionen 2017 anges att kravet på analyser sällan har uppfyllts, ändamålsenligheten i analyserna har brustit och förslagets påverkan på migrationen försumrats. Regeringen bör ta initiativ för att konsekvensanalyser ska genomföras inför migrationspolitiska beslut. I yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om tydlig och omfattande statistik för all migration, enligt motionärerna i syfte att få till stånd korrekta konsekvensanalyser. Situationen 2015 visade på stora brister i Migrationsverkets förmåga och vilja att beskriva, redovisa och problematisera vad som skett. Bristerna kvarstår och regeringen måste tydliggöra Migrationsverkets ansvar för att öppet redovisa så mycket statistik och information som möjligt. I yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om förbättrade informationsflöden och samordningsansvar. Motionärerna anför att det av en rapport från Riksrevisionen om situationen 2015 framgår att beräkningen av det ökade antalet asylsökande spreds till berörda enheter inom Regeringskansliet men inte fördes vidare internt. Det bör säkerställas att en aktivering av krisberedskap följs av rapportering till högre instans med ansvar för enhetlighet och samverkan.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om en informationskampanj gällande villkor i Sverige. Det är enligt motionärerna viktigt att potentiella migranter förstår att endast den som uppfyller en rad krav kan hoppas på att få stanna i landet. Personer utan skyddsskäl måste avskräckas från att riskera liv och hälsa. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om hjälp i närområdena. Motionärerna anför att varje krona ska ge så stor effekt som möjligt och att prioritet bör ges de svagaste och mest utsatta i närområden där de akuta skyddsbehoven är störst. Fokus bör sättas på ökade resurser till UNHCR och vid behov andra hjälporganisationer. I yrkandena 13 och 14 begärs tillkännagivanden om statligt huvudansvar för mottagandet och om upprättandet av transitcenter. Motionärerna föreslår att alla asylsökande i avvaktan på beslut ska vistas i transitcenter. Sådana center skulle förbättra Sveriges förmåga att ta emot asylsökande och avgöra asylärenden och därefter antingen påbörja en snabb etablering eller verkställa utvisningen. Vidare bör ett mottagande av asylsökande i kommunerna endast kunna ske på frivillig basis.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om ett samlat grepp mot illegala migranter. Motionärerna anger att kommuner, regioner och statliga myndigheter samt företag och organisationer alla måste arbeta målinriktat. Nödvändiga åtgärder är t.ex. bestämmelser för offentliga tjänstemän att meddela

Polismyndigheten när en person som vistas illegalt i Sverige påträffas eller åtgärder mot kommuner och regioner som väljer att erbjuda den som vistas illegalt i Sverige mer än akut vård och omsorg. Regeringen måste leda arbetet genom ett besked om att ett skuggsamhälle inte tolereras och ett tydligt uppdrag till myndigheterna att ta frågan på allvar. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om kartläggning av skuggsamhället. Tillförlitlig statistik och andra fakta saknas i dag enligt motionärerna, men rapporter och uttalanden från myndigheter tyder på att det rör sig om flera tiotusentals personer. En kartläggning är viktig för att motverka ett ökat utanförskap och kriminalitet.

I motion 2020/21:359 av Richard Jomshof (SD) begärs ett tillkännagivande om att genomföra en annonskampanj i likhet med vad Danmark tidigare har gjort i syfte att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare som tar sig till Sverige.

I motion 2020/21:360 av Richard Jomshof (SD) begärs ett tillkännagivande om att låta det svenska folket få besluta om den svenska invandringspolitiken i en folkomröstning.

Tobias Andersson m.fl. (SD) begär i motion 2020/21:3123 yrkande 1 ett tillkännagivande om ett nationellt mål om återvändningsnetto. Motionären anger att ett sådant mål skulle sända en tydlig signal till potentiella migranter och bidra till den faktiska återvandringen. I yrkande 2 begär motionären ett tillkännagivande om en särskild återvändningsmyndighet.

I motion 2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten med ett system där man tar hänsyn till flyktingars kvalifikationer i samband med vidarebosättning för att möjliggöra en snabbare anpassning.

I motion 2020/21:3614 yrkande 1 begär David Lång (SD) ett tillkännagivande om att regeringen ska utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen till Sverige, för att få vetskap om hur mycket av skattebetalarnas pengar som gått till migrations- och asylpolitiken.

Helena Vilhelmsson m.fl. (C) begär i motion 2020/21:2521 ett tillkännagivande om att fler funktioner måste ges mandat att identifiera brottsoffer för människohandel och ansöka om reflektionsperiod. Motionärerna anger att det i Sverige endast är en förundersökningsledare som kan avgöra huruvida brottsoffret får den grundläggande rätten till reflektionsperiod. Perioden kopplas därmed enbart till förundersökningen.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om förslag som minskar risken för papperslöshet till följd av coronapandemin. Motionärerna föreslår att alla personer som har lagakraftvunna utvisningsbeslut och som inte kan återvända till följd av coronapandemin bör beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd. Samma sak bör gälla för personer som inte kan förlänga sina uppehållstillstånd. Tillstånden bör gälla så länge som pandemin omöjliggör återvändande. För personer som inte kan styrka sin identitet med giltigt pass till följd av stängda gränser och stängda ambassader bör tillfälligt undantag göras från passkravet i utlänningslagen.

I kommittémotion 2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V) begärs i yrkande 23 ett tillkännagivande om att Sverige bör verka för ökat samarbete mellan de nordiska länderna i syfte att stärka rätten till asyl och familjeåterförening.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om asylansökningsområden. I sådana ska en första registrering och bedömning av ansökan göras. Med asylansökningsområden blir handläggningen och beslutsprocessen snabbare och det blir lättare att hindra asylsökande från att avvika.

Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD) begär i motion 2020/21:1004 yrkande 1 ett tillkännagivande om att utreda asylmottagningscenter. Motionärerna anger att sökandena skulle vistas i ett center under hela asylprövningsprocessen.

I motion 2020/21:2680 av Maria Nilsson (L) begärs ett tillkännagivande om att inrätta ett nationellt fristadsprogram för förföljda politiker, aktivister och oberoende journalister i svenskt närområde. Motionären anger att många svenska kommuner har infört programmet fristadsförfattare och att Sverige behöver ta ett större ansvar för oppositionella som verkar i vårt närområde.

I motion 2020/21:1627 av Elin Lundgren (S) begärs ett tillkännagivande om situationen för de ensamkommande som kom 2015. Enligt motionären bör det belysas och utvärderas hur Sverige har bemött och hanterat dessa personer.

I kommittémotion 2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att förekomsten av verkställighetshinder ska vara föremål för prövning redan vid den första asylansökan samt att permanenta uppehållstillstånd ska vara huvudregel vid uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder. Verkställighetshinder kan bero på allvarlig sjukdom, att hemlandet inte tar emot personen eller att det har framkommit nya skäl för uppehållstillstånd.

Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om att det i lag tydligt ska anges vilka skyldigheter en asylsökande har och att det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs. Motionärerna anger att den som söker asyl ska göra det utan dröjsmål, lämna identitetshandlingar och medverka till att identiteten utreds, komma vid kallelser, meddela adressändring samt medverka till DNA-prov och medicinsk åldersbedömning. Om sökanden inte medverkar till utredningen ska ytterst ansökan kunna avslås. Andra konsekvenser om skyldigheterna inte följs kan vara nedsättning av ersättning, visitation, beslag, husrannsakan eller förvar. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om återkallelse av uppehållstillstånd. Motionärerna föreslår att Migrationsverket bör ges ett särskilt uppdrag att prioritera och driva återkallelseärenden. Möjligheten att återkalla uppehållstillstånd om oriktiga uppgifter ligger till grund för ett tillstånd eller om betydande uppgifter har undanhållits

bör användas i större utsträckning. En utredning bör alltid genomföras efter tips eller uppgifter som ger anledning att tro att tillståndet beviljats på felaktiga grunder. En översyn bör göras av reglerna om återkallelse och tiden för när det ska krävas synnerliga skäl att återkalla ett uppehållstillstånd måste förlängas.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 23 ett tillkännagivande om att en asylansökan ska avslås eller ett uppehållstillstånd återkallas om en utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse. Motionärerna betonar att detta ska ske inom de ramar som grundlagen och internationell rätt sätter.

Även i motion 2020/21:2331 av Boriana Åberg (M) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att avslå asylansökan för personer som begår brott. Om en asylsökande döms för ett brott med fängelse i straffskalan bör enligt motionären ansökan avslås i större utsträckning än i dag eftersom det indikerar att personen inte är lämplig att vistas i landet.

I motion 2020/21:1277 begär Edward Riedl (M) ett tillkännagivande om att utreda en skärpt lagstiftning för brott som begås under pågående asylprocess. Enligt motionären bör lagstiftningen och möjligheten till asyl skärpas om brott begås under pågående asylprocess.

I motion 2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av asylsökande som gör sig skyldiga till brott. Ärenden där en asylsökande har gjort sig skyldig till brott bör prioriteras av Migrationsverket för snabbare handläggning som kan leda till ett snabbare utvisningsbeslut. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av ensamkommande som fått åldern uppskriven och begår brott under tiden för asylutredning.

I motion 2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M) begärs ett tillkännagivande om återkallelse av tillfälligt uppehållstillstånd vid semester i hemlandet, när tidsbegränsat uppehållstillstånd har beviljats på grund av skyddsskäl.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om regelbundna och automatiserade kontroller av uppehållsgrunder. I motionen anges att det kan gälla utbetald lön, bidrag och ersättningar samt slagningar mot folkbokföringsregistret. Om de omständigheter som gällde vid tidpunkten för beslutet om uppehållstillstånd inte kvarstår bör en förnyad prövning göras. Vidare anser motionärerna att ett förenklat utbyte av data på internationell nivå bör utredas, t.ex. om resehandlingar. I yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om återkallelse av uppehållstillstånd. Om grunden för uppehållstillståndet inte längre kvarstår bör det återkallas. Viss flexibilitet bör gälla om det finns särskilda skäl, men om personen har farit med osanning, annars har förvanskat omständigheter eller har dömts för grov eller upprepad brottslighet bör återkallelse alltid ske. Återkallelse bör alltid prövas i samband med åtal.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om ökade krav på asylsökande att

medverka och samarbeta i asylprocessen. EU-rätten tillåter enligt motionärerna även att medlemsstater avbryter handläggningen av asylärenden om sökanden t.ex. försvunnit, avvikit eller vägrar samarbeta kring handläggningen av ärendet. Svensk lag reglerar inte dessa situationer och frågan bör utredas. I yrkande 29 begärs ett tillkännagivande om återkallelse av uppehållstillstånd grundat i skydd. Motionärerna föreslår att utlänningar som förklarats ha status som flyktning eller alternativt skyddsbehövande, och som beviljats uppehållstillstånd av skyddsskäl, per automatik bör få sin status upphävd och tillståndet återkallat när deras tidsbegränsade uppehållstillstånd löper ut och de inte har beviljats förlängning. Ärenden om upphävande av statusförklaring och återkallelse av uppehållstillstånd bör alltid inledas när förhållandena i hemlandet förändras på ett sätt som föranleder detta.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om ökat fokus på återkallelse av uppehållstillstånd. Motionärerna anger att det inte är ovanligt att utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning till en partner omedelbart avslutar relationen eller att skyddsbehövande återvänder till det land mot vilket man beviljats asyl. Det bör bli lättare att återkalla uppehållstillstånd, och Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera dessa ärenden. I yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om förbättrad kommunikation mellan myndigheter i ärenden om utlänningskontroll och återkallelse av tillstånd. Motionärerna anger att exempelvis Migrationsverket och Polismyndigheten har svårt att kommunicera främst på grund av omfattande sekretessbestämmelser och icke-kompatibla system. Rådande sekretessbarriärer bör utmönstras. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om mer resurser till Migrationsverket för återkallelse av tillstånd. I yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om att införa en möjlighet att återkalla främlingspass och resedokument. Motionärerna anger att det är särskilt stötande att återkallelse inte är möjlig i fall som rör hedersvåld och tvångsgiftermål. Starka skäl talar för att återkallelse bör vara möjlig i en rad olika situationer. Återkallelse bör möjliggöras enligt villkor som liknar dem för återkallelse av pass.

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) begärs i yrkande 16 ett tillkännagivande om sexualbrott och asylansökan. Personer som söker asyl i Sverige och som begår sexualbrott bör enligt motionärerna få avslag på asylansökan och snabb avvisning ur landet.

Straff

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 30 ett tillkännagivande om att straffen för allvarliga fall av människosmuggling ska skärpas i Sverige och EU. Enligt motionärerna bör den som utnyttjar andras utsatthet för egen vinning få ett kännbart straff. Straffen i Sverige bör skärpas väsentligt och Sverige bör driva på för höjda straff i det EU-rättsliga regelverket.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 14 ett tillkännagivande om sanktioner mot andra parter, t.ex. mot arbetsgivare som anlitar arbetskraft illegalt. Att medvetet bidra till att personer som saknar rätt att vistas i landet ändå gör det ska enligt motionärerna vara straffbart. Det bör även utredas på internationell nivå, särskilt gentemot länder som vägrar ansvara för sina egna medborgare.

I kommittémotion 2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) begärs i yrkande 9 ett tillkännagivande om skärpta straff för människosmuggling, som enligt motionärerna särskilt drabbar kvinnor som inom ramen för trafficking utnyttjas för prostitution.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att existerande möjligheter för sanktioner mot utläningar som vistas illegalt i Sverige i större utsträckning bör användas. Motionärerna anger att de bestämmelser som finns knappt används. Myndigheterna bör åläggas att beivra illegal vistelse. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att kriminalisera undangömmandet av illegala migranter. I dag är detta tillåtet om det inte görs för egen vinning. Det bidrar till ett växande skuggsamhälle och strider mot basala rättsprinciper. Handlingen bör kriminaliseras på samma sätt som skyddande av brottsling och straffet skärpas. I yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om skärpt straff för människosmuggling. Gärningen riskerar migranternas liv, utgör ett led i organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande samt är inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) begärs i yrkande 20 ett tillkännagivande om skärpt straff för människosmuggling. De som ägnar sig åt människosmuggling straffas inte i tillräcklig omfattning. Sverige behöver agera, inte minst inom EU, men prioritet behövs också på hemmaplan.

Visering

I kommittémotion 2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att utövare av e-sport i Migrationsverkets regelverk likställs med andra idrottare och atleter.

Även i motion 2020/21:2930 av Rickard Nordin (C) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att ge ett uppdrag till Migrationsverket att se över sina regler så att e-sportare räknas som andra atleter vid ansökan om visum.

I motion 2020/21:2077 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S) begärs ett tillkännagivande om att stötta e-sporten, och även dessa motionärer anför att utövare av e-sport bör behandlas som andra idrottare av Migrationsverket.

I motionerna 2020/21:58 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1 och 2020/21:873 av Adnan Dibrani (S) begärs ett tillkännagivande om att verka för visumfrihet för Kosovos befolkning.

Utskottets ställningstagande

Migrationen i världen ökar och Sverige är en del av den utvecklingen. För att Sverige ska kunna hantera denna utveckling både på kort och lång sikt är det en förutsättning att migrationspolitiken är långsiktigt hållbar och rättssäker samtidigt som asylrätten måste värnas. Asylrätten är en grundläggande rättighet som är fastställd i internationella konventioner.

Antalet asylsökande i Sverige har under senare år varierat kraftigt. Under 2015 uppgick antalet till drygt 160 000 personer. Detta ledde till betydande utmaningar för det svenska asylsystemet, men medförde också utmaningar och påfrestningar för Sveriges kommuner och berörda myndigheter. För att skapa ett andrum och därigenom hantera den akuta situationen och upprätthålla asylrätten behövdes ett andrum i det svenska flyktingmottagandet. De svenska reglerna anpassades därför temporärt till EU-rättens och internationella konventioners miniminivå genom tillfälliga lagen och tillfälliga identitets- och gränskontroller infördes. De åtgärder som vidtogs gjorde, tillsammans med politiska förändringar i andra länder och inom EU, att betydligt färre personer sökte asyl i Sverige under åren som följde. Under 2016–2019 uppgick antalet asylsökande till mellan 22 000 och 29 000 personer per år (avser förstagångsansökningar). Under 2020 sjönk antalet till 13 000, av allt att döma till stor del beroende på stängda gränser och reserestriktioner med anledning av spridningen av covid-19. Tillfälliga lagen gäller t.o.m. den 19 juli 2021.

I den sakpolitiska överenskommelse som slöts i januari 2019 mellan regeringen och Centerpartiet och Liberalerna anges: ”Gör upp om den framtida migrationspolitiken i en parlamentarisk kommitté”. En utredning tillsattes därefter. Kommittén, med namnet Kommittén om den framtida svenska migrationspolitiken, överlämnade sitt utredningsbetänkande till regeringen i september 2020 och en proposition är aviserad till april 2021. Utskottet noterar att yrkanden väckta under allmänna motionstiden 2020/21 som anknyter till den aviserade propositionen kommer att behandlas i samband med beredningen av propositionen.

På migrationsområdet finns fler utredningar och förslag. I Mottagandeutredningens betänkande Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22) redovisas flera förslag med syftet att skapa ett mer sammanhållet system för mottagande av asylsökande och nyanlända. Bland annat föreslås en ordning med särskilda ankomstcenter. Det ska enligt förslaget vara obligatoriskt för asylsökande att bo i ett ankomstcenter under 30 dagar och Migrationsverket ska få fatta beslut om att förlänga denna obligatoriska tid. Utskottet anser att det med hänsyn till utredningsförslaget inte finns anledning att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om transitcenter eller asylansökningsområden eller statligt huvudansvar för asylmottagandet och avstyrker därför motionerna 2020/21:1619 (SD) yrkandena 13 och 14, 2020/21:3663 (KD) yrkande 4 och 2020/21:1004 (KD) yrkande 1.

Det framgår av Migrationsverkets webbplats att en person måste vara registrerad hos FN:s flyktingorgan UNHCR för att bli uttagen på den svenska

flyktingkvoten och att UNHCR identifierar de mest behövande. Utskottet ser inte skäl för att komplettera denna ordning med ett system där personers kvalifikationer tillmäts betydelse vid den svenska kvotuttagningen. Motion 2020/21:3413 (SD) avstyrks därför. Utskottet avstyrker även motion 2020/21:1619 (SD) yrkande 4 om hjälp i närområdena samt motion 2020/21:2803 (M) yrkandena 1 och 3 om ett moratorium för asylinvandring och att det framtida asylmottagandet uteslutande bör ske via FN:s kvotflyktingsystem.

Enligt utskottet är det värdefullt med ett nordiskt samarbete och erfarenhetsutbyte när det gäller migrationslagstiftningen. Utskottet är dock inte berett att föreslå ett tillkännagivande om att verka för ökat samarbete mellan de nordiska länderna. Utskottet anser att det i första hand får ankomma på regeringen att ta eventuella initiativ i den riktningen. Utskottet avstyrker därmed motion 2020/21:597 (V) yrkande 23.

Covid-19 har drabbat många människor hårt och på olika vis, däribland personer med avvisnings- eller utvisningsbeslut. Utskottet, som utgår från att regeringen noga följer frågan, är dock inte berett att föreslå ett tillkännagivande om förslag som minskar risken för papperslöshet till följd av covid-19. Motion 2020/21:306 (V) yrkande 6 avstyrks därmed.

Utskottet är av uppfattningen att det är ett stort problem att människor från andra länder lever utan tillstånd i Sverige, inte minst eftersom detta kan leda till utanförskap och misär. Utskottet är dock inte berett att ställa sig bakom yrkanden om ett samlat grepp mot eller en kartläggning av dem som lever utan tillstånd i Sverige. Inte heller är utskottet berett att tillstyrka yrkanden om en informations- eller annonskampanj för att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare som tar sig till Sverige eller om en folkomröstning om den svenska invandringsspolitiken. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2020/21:1619 (SD) yrkande 3, 2020/21:2552 (SD) yrkandena 1 och 2, 2020/21:359 (SD) samt 2020/21:360 (SD). Utskottet finner inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om ett nationellt mål om återvändningsnetto eller om en återvändningsmyndighet och avstyrker därmed motion 2020/21:3123 (SD) yrkandena 1 och 2. Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande om att utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen och avstyrker därför även motion 2020/21:3614 (SD) yrkande 1.

I ett motionsyrkande tas frågan om konsekvensanalyser upp. Denna fråga har behandlats av utskottet vid flera tillfällen, senast i betänkandet 2019/20:SfU20. Utskottet konstaterade att Riksrevisionen i sin rapport Konsekvensanalyser inför migrationspolitiska beslut (RiR 2017:25) angav att det finns brister på området samt att regeringen anförde att arbetet med konsekvensanalyser förbättrats men att kvaliteten bör höjas ytterligare och hänvisade till att arbete pågår. Utskottet har tidigare angett att det ser positivt på regeringens arbete och utgått från att regeringens arbete med analyserna fortsätter (bet. 2017/18:SfU28). Utskottet finner mot denna bakgrund inte anledning att tillstyrka motion 2020/21:1620 (SD) yrkandena 20 och 21 om statistik över migration och förstärkta krav på konsekvensanalyser.

Riksrevisionen har i rapporten Lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015 – beredskap och hantering (RiR 2017:4) granskat om Migrationsverket, övriga ansvariga myndigheter och regeringen hade beredskap för en situation med många asylsökande och hur situationen hanterades. Riksrevisionens granskning visade på brister i samverkan. I betänkandet 2017/18:SfU8 såg socialförsäkringsutskottet positivt på att regeringen uttalat en avsikt att beakta Riksrevisionens bedömningar och arbeta vidare med rekommendationerna som gavs. Utskottet finner mot denna bakgrund inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om informationsflöden och samordningsansvar och avstyrker därför motion 2020/21:1620 (SD) yrkande 22.

På ansökan av förundersökningsledaren ska ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om 30 dagar meddelas om en utlänning vill ha betänketid för att återhämta sig och för att kunna ta ställning till om han eller hon vill samarbeta med de brottsutredande myndigheterna, förutsatt att det behövs för att en förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras. Regeringen gav den 30 april 2020 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott (dir. 2020:44). Utskottet konstaterar att det i uppdraget ingår att ta ställning till om ytterligare myndighetsaktörer ska kunna ansöka om uppehållstillstånd för betänketid för offer för människohandel. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2021. Med hänsyn till detta ser utskottet inte skäl för att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande i denna fråga och avstyrker därmed motion 2020/21:2521 (C).

Utskottet ser inte skäl för att föreslå ett tillkännagivande om att inrätta ett fristadsprogram för förföljda politiker m.fl. varför motion 2020/21:2680 (L) avstyrks. Utskottet ser vidare inte skäl för ett tillkännagivande om situationen för ensamkommande eller om att förekomsten av verkställighetshinder ska vara föremål för prövning redan vid den första asylansökan och avstyrker därför motionerna 2020/21:1627 (S) och 2020/21:2702 (MP) yrkande 10.

Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

Regler om återkallelse av tillstånd finns i 7 kap. UtL. Bland annat ska ett uppehållstillstånd återkallas om det på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas att utlänningen kommer att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige. Upphållstillståndet får dock inte återkallas om utlänningen har vistats här i landet i mer än tre år. Vidare får ett uppehållstillstånd återkallas bl.a. om oriktiga uppgifter har lämnats eller omständigheter som har varit av betydelse för att få tillståndet har förtigits. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år får uppehållstillståndet i dessa fall emellertid återkallas endast om det finns synnerliga skäl för det. Ett permanent uppehållstillstånd ska också återkallas om utlänningen inte längre är bosatt i Sverige eller om förutsättningarna för att medge uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda. Vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd ska återkallas när utlänningen har rest in i landet ska hänsyn

tas till den anknytning utlänningen har till det svenska samhället och till om andra skäl talar mot en återkallelse.

Utskottet utgår från att regeringen följer frågan om Migrationsverkets handläggning av ärenden om återkallelse av uppehållstillstånd. Utskottet noterar även i sammanhanget att det framgår av Migrationsverkets årsredovisning under avsnittet 6.1.3 Utvecklingsinsatser att verket har gjort insatser för att möjliggöra digital handläggning av ärenden om återkallelse av uppehållstillstånd.

Av Migrationsverkets webbplats framgår att om verket upptäcker att en person har begått ett brott i Sverige, så anmäler myndigheten det till polisen. En samverkan sker då efter behov i det enskilda fallet. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2020 (s. 89) framgår att verket medverkar i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserad brottsligheten.

När det gäller frågan om återkallelse av resedokument och främlingspass konstaterar utskottet att regeringen i propositionen Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (prop. 2020/21:159) föreslår att resedokument och främlingspass ska kunna återkallas.

Utskottet noterar även i detta sammanhang att regeringen den 30 april 2020 beslutade att en särskild utredare ska göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott (dir. 2020:44). I uppdraget ingår att ta ställning till om möjligheterna för att återkalla uppehållstillstånd med anledning av brott bör utökas. Utredaren ska lämna nödvändiga författningsförslag och uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2021.

Ett flertal motioner behandlar frågan om konsekvenser av att asylsökande gör sig skyldiga till brott.

Rätten att söka och få skydd i Sverige är och ska enligt utskottet vara stark. Denna rätt har sin grund i ett internationellt regelverk, som Sverige är bundet av. Sverige kan inte införa regler som innebär t.ex. att en asylsökande som begår brott som huvudregel ska få sin asylansökan avslagen. Regelverket, som omfattar bl.a. EU:s regelverk och Genèvekonventionen, innehåller dock regler för när en utlänning på grund av brott är utesluten från att anses som flykting eller som alternativt skyddsbehövande. Reglerna har införts i svensk rätt, och i utlänningslagen finns bestämmelser som innebär att en flykting får vägras uppehållstillstånd om han eller hon genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige eller om han eller hon har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här.

I utlänningslagen finns också regler som utesluter en utlänning från att anses som alternativt skyddsbehövande bl.a. om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott eller utgör en fara för rikets säkerhet.

Utskottet kan konstatera att det i direktiv 2020:44 anges att utredaren ska ta ställning till om regelverket för att neka uppehållstillstånd med anledning

av brott är ändamålsenligt utformat, och lämna nödvändiga författningsförslag.

I artikel 28 i det omarbetade asylprocedurdirektivet (2013/32/EU) anges att om det finns skälig grund för att anta att en sökande implicit har återkallat eller avstått från sin ansökan, ska medlemsstaten se till att den beslutande myndigheten fattar beslut om att avbryta prövningen eller avslå ansökan. Medlemsstaten får förutsätta att sökanden implicit har återkallat eller avstått från sin ansökan bl.a. om sökanden har avvikit eller avstått från att besvara en begäran om att lämna information. Kommissionen lämnade under 2016 förslag på revideringar av de rättsakter som ingår i det gemensamma europeiska asylsystemet. I september 2019 presenterade kommissionen ett nytt förslag till en ny asylprocedurförordning, i vilken föreslås en skyldighet för sökanden att samarbeta med myndigheterna genom hela asylprocessen, och om detta inte görs ska i slutänden en ansökan kunna avslås.

Med hänsyn till det arbete som pågår på såväl nationell nivå som EU-nivå och vad som i övrigt sagts ovan ser utskottet inte något skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om återkallelse av eller nekat uppehållstillstånd. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:3524 (M) yrkandena 11 och 19, 2020/21:3642 (M) yrkande 23, 2020/21:1171 (M), 2020/21:1277 (M), 2020/21:2331 (M), 2020/21:3568 (M) yrkandena 1 och 2, 2020/21:1620 (SD) yrkandena 11 och 12, 2020/21:1619 (SD) yrkandena 7 och 29, 2020/21:2552 (SD) yrkandena 17, 18 och 19 samt 2020/21:3311 (KD) yrkande 16. Motion 2020/21:2552 (SD) yrkande 21 om att införa en möjlighet att återkalla främlingspass och resedokument får anses i huvudsak tillgodosedd och avstyrks av den anledningen. Utskottet ser inte heller skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om vandelsprövning, hälsokontroll, villkorskännedom och avsiktsförklaringar i syfte att brottslingar inte ska komma till Sverige och att ingen ska föra med sig allvarliga sjukdomar. Motion 2020/21:1620 (SD) yrkande 10 avstyrks därför.

Straff

Utskottet konstaterar att både människosmuggling och att dölja en utlänning eller genom någon annan sådan åtgärd uppsåtligen hjälpa utlänningen att olovligen uppehålla sig i Sverige är gärningar som är kriminaliserade i utlänningslagen. Såväl människosmuggling som organiserande av sådan kan ge fängelse i högst två år och om brottet är grovt fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Den som uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen uppehålla sig i Sverige och gör detta i vinstsyfte kan dömas till fängelse i högst två år. Det är även straffbelagt att ha en utlänning utan tillstånd anställd.

Utskottet konstaterar att det i utredningsbetänkandet Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5) föreslås att brottet organiserande av människosmuggling utvidgas. Enligt utredningen ska uppsåtliga förfaranden som möjliggör att inresa i Sverige kan ske med stöd av uppehållstillstånd som utfärdats på oriktiga uppgifter straffbeläggas.

Enligt utskottet saknas det skäl att föreslå ett tillkännagivande om att utvidga det straffbara området eller att skärpa straffbestämmelserna. Utskottet ser inte heller skäl för riksdagen att föreslå ett tillkännagivande om utlänningar som vistas illegalt i Sverige.

Utskottet avstyrker med det sagda motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 30, 2020/21:1620 (SD) yrkande 14, 2020/21:657 (SD) yrkande 9, 2020/21:2552 (SD) yrkandena 3, 4 och 15 samt 2020/21:3311 (KD) yrkande 20.

Visering

Viseringsfrågor regleras på EU-nivå och är harmoniserade fullt ut. I viseringsförordningen regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering respektive vilka som är undantagna från viseringskrav vid resa till ett EU-land. Utskottet kan således konstatera att Sverige inte ensidigt kan undanta ett land från detta krav. Utskottet anser att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2020/21:58 (KD) yrkande 1 och 2020/21:873 (S) om viseringsfrihet för kosovarer varför dessa avstyrks. I tidigare ställningstaganden, bl.a. i 2019/20:SfU20, har utskottet uttalat att det inte är berett att föreslå speciella visumregler för e-sportare. Utskottet vidhåller denna uppfattning. Därmed avstyrks motionerna 2020/21:2120 (SD) yrkande 3, 2020/21:2930 (C) yrkande 5 och 2020/21:2077 (S).

EU:s asyl- och migrationspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. migrationspolitiken inom EU, Dublinförordningen, Eurodacförordningen och ett EU-gemensamt system för vidarebosättning.

Jämför reservation 11 (M), 12 (SD), 13 (KD) och 14 (L).

Gällande ordning

EU har sedan 1999 arbetat för att skapa ett gemensamt europeiskt asylsystem (CEAS) och förbättra det befintliga regelverket. Under åren fram till 2005 antogs ett antal rättsakter inom EU på asylområdet (asylprocedurdirektivet, skyddsgrundsdirektivet, mottagandedirektivet, Dublinförordningen och Eurodacförordningen). Mellan 2008 och 2012 föreslog kommissionen ändringar i dessa rättsakter, som en del i det gemensamma europeiska asylsystemet, som antogs av EU-länderna 2013. Efter flykting- och migrationskrisen 2015 blev det tydligt att EU:s nuvarande regelverk på asylområdet måste reformeras för att kunna säkerställa en human och effektiv asylpolitik som klarar situationer med hög inströmning av asylsökande. Krisen tydliggjorde också andra EU-medlemsstaters bristande tillämpning av det gemensamma asylsystemet.

Som följd presenterade kommissionen under 2016 ett paket med förslag till ändringar av sju rättsakter för att uppnå ett rättvisare system som ger säkra och ordnade vägar till EU för tredjelandsmedborgare i behov av internationellt skydd. Förhandlingar inleddes i rådet och Europaparlamentet under hösten 2016 om de sju rättsakterna. Förhandlingarna om förslagen fortskred i olika takt och när det gällde den centrala frågan om ett rättvisare system och ansvarsfördelning blev det tydligt att det rådde djup oenighet bland medlemsstaterna, med den följd att förhandlingarna präglades av låsta positioner och svårigheter att nå överenskommelse.

I december 2019 tillträdde en ny EU-kommission. Den nya kommissionsordföranden Ursula von der Leyen aviserade då en kommande migrations- och asylpakt. Den motiverades med att förhandlingarna behövde en nystart. I september 2019 presenterade EU-kommissionen ett meddelande om en ny migrations- och asylpakt (COM(2020) 609), fem lagstiftningsförslag (beskrivna nedan) samt ett antal riktlinjer och rekommendationer. Pakten utgår från en helhetssyn på områdena migration, asyl, integration, gränshantering, återvändande, lagliga vägar och samarbete med tredjeländ. I paketet ingår följande förslag till lagstiftningsakter:

- förordning om asyl- och migrationshantering (COM(2020) 610)
- ändrat förslag till asylprocedurförordning (COM(2020) 611)
- förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns (COM(2020) 612)
- förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet (COM(2020) 613)
- ändrat förslag till Eurodacförordning, (COM(2020) 614).

Förslaget till förordning om asyl- och migrationshantering ska ersätta den nuvarande Dublinförordningen och innehåller bestämmelser om vilken medlemsstat som ska ansvara för prövningen av en asylansökan. Förslaget innehåller också en solidaritetsmekanism som syftar till att uppnå en rättvis ansvarsfördelning och en effektiv migrationshantering vid EU:s yttre gräns. Förslaget innehåller också en ändring av direktiv 2003/109/EG (direktivet om varaktigt bosatta). Personer som beviljats internationellt skydd bör enligt förslaget kunna erhålla ställning som varaktigt bosatta i den medlemsstat som beviljat dem internationellt skydd efter tre års laglig och oavbruten bosättning i den medlemsstaten.

Det ändrade förslaget till asylprocedurförordning syftar till att göra riktade ändringar av 2016 års förslag till förordning om asylförfaranden för att tillsammans med förslaget till förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns och förslaget om ändring av återvändandedirektivet (COM(2018) 634) införa en koppling mellan alla skeden av migrationsprocessen, från ankomst till behandling av asylansökningar och beviljande av internationellt skydd eller, i tillämpliga fall, återvändande av de personer som inte är i behov av internationellt skydd.

Förslaget till förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns inrättar en ny fas före inresa som består av en screening. Syftet är att bidra till den nya övergripande strategin för migration och blandade flöden genom att säkerställa att personernas identitet, men även eventuella hälso- och säkerhetsrisker, snabbt fastställs och att alla tredjelandsmedborgare som befinner sig vid de yttre gränserna utan att uppfylla inresevillkoren eller efter landsättning efter en sök- och räddningsinsats snabbt hänvisas till det tillämpliga förfarandet.

Förslaget till förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet innehåller bestämmelser som ska tillämpas vid exceptionella situationer av massinflöde av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som anländer irreguljärt till en medlemsstat i sådan omfattning att medlemsstatens asyl- och mottagnings- eller återvändande-system riskerar att inte längre fungera och att detta riskerar att få allvarliga konsekvenser för det gemensamma asyl- och migrationshanteringssystemet i EU. Förslaget innefattar även force majeure-situationer.

Det ändrade förslaget till Eurodacförordning är en ändring av det tidigare förslag som presenterades under 2016, förslag till reviderad Eurodacförordning COM(2016) 272. Förslaget till förordning från 2016 innehöll ändringar som innebar att Eurodacs användningsområde breddades till att omfatta bl.a. fler personuppgifter (ansiktsbilder, sänkt åldersgräns för fingeravtryck och lagring av information om nationalitet, id-handlingar födelsedatum m.m.) och möjlighet att utbyta information med tredjeland i syfte att underlätta återvändande och återtagande. Kommissionen anger att det nu lagda ändrade förslaget bygger på Europaparlamentet och rådets preliminära överenskommelse till följd av förhandlingarna som förts sedan 2016. Vidare finns riktade ändringar som syftar till att förslaget ska vara fullt förenligt med de andra delarna i migrations- och asylopakten, främst vad gäller förslaget till förordning om asyl- och migrationshantering (COM(2020) 610) och förslaget om screening (COM(2020) 612).

Utöver nämnda förslag fortsätter förhandlingarna om ett antal av de förslag som presenterades under hösten 2016. Dessa beskrivs nedan.

Skyddsgrundsförordningen, som ska ersätta nuvarande direktiv, syftar till ökad harmonisering när det gäller bedömningar av asylansökningar och innehållet i ett beviljat skydd. Ändringsförslaget påverkar inte medlemsstaters möjlighet att bevilja skydd till andra grupper än flyktingar och subsidiärt skyddsbehövande (COM(2016) 466).

Mottagandedirektivet syftar till ökad harmonisering av mottagandeförhållandena inom EU för att uppnå en jämnare fördelning av asylsökande och minska incitamenten för sekundära förflyttningar (COM(2016) 465)

Förslaget om inrättandet av ett EU-gemensamt ramverk för vidarebosättning ska medföra en mer sammanhållen handläggningsprocess för vidarebosättning och syftar till att fler medlemsstater ska delta i arbetet och bidra till att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU (COM(2016) 468).

EU:s asylbyrå ska med en ny förordning få förstärkt mandat och mer resurser för att stödja medlemsstater i genomförandet av det gemensamma asylregelverket. Myndigheten ska också få möjlighet att övervaka medlemsstaternas genomförande på asylområdet (COM(2016) 271).

I mars 2016 gjorde EU och Turkiet ett gemensamt uttalande i syfte att hantera migrationssituationen och förstöra människosmugglarnas affärsmodell. Uttalandet innebär bl.a. att alla nya irreguljära migranter från Turkiet till de grekiska öarna ska återsändas till Turkiet. Detta ska ske i full överensstämmelse med EU-rätten och internationell rätt och med respekt för principen om non-refoulement. För varje syrier som återsänds till Turkiet från de grekiska öarna ska en annan syrier från Turkiet vidarebosättas i EU.

I EU pågår även, inom ramen för migrationsagendan, diskussioner om olika tillfälliga regionala lösningar i samarbete med länder utanför EU, FN:s flyktingorgan (UNHCR) och FN:s migrationsorganisation (IOM).

Motionerna

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3524 yrkande 33 ett tillkännagivande om att Sverige ska vara drivande för att dagens EU-gemensamma system på sikt ska ersättas med ett nytt asylsystem. Motionärerna anför bl.a. att dagens system inte tar hänsyn till ett lands förmåga till mottagande och integration samt att det uppmuntrar till människosmuggling. Sverige bör därför långsiktigt på EU-nivå vara pådrivande för ett nytt kvotbaserat flyktingmottagande, som ersätter dagens asylsystem. Vidare anføres att EU:s asylprövning bör göras utanför eller vid EU:s gräns och att det yttre gränsskyddet i EU bör stärkas. Målet ska, enligt motionärerna, vara att förhindra att människor dör på Medelhavet, stoppa människosmuggling och få kontroll över vilka som befinner sig i Europa. Vidare behöver samarbetet vad gäller återvändande med länder utanför Europa stärkas och sättas i relation till hur väl återvändandet fungerar.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om första säkraland-principen inom EU. Motionärerna anför att regeringen bör arbeta för att reformera EU:s lagstiftning så att EU:s medlemsstater kan stoppa asylsökande vid sin gräns om de befinner sig i eller kommer från en annan medlemsstat. I samma motion begärs i yrkande 9 ett tillkännagivande om bättre implementering av Eurodac. Det s.k. Eurodacsystemet som används för att registrera asylsökandes fingeravtryck bör enligt motionärerna utvidgas och vidareutvecklas. DNA-uppgifter kan t.ex. inkluderas för styrka påstådda släktskap. Vidare anføres att uppgifterna i systemet bör kunna lagras längre tid.

Hans Eklind m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3663 yrkande 51 ett tillkännagivande om att EU ska verka för ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl. Motionärerna anför att Sverige ska vara en pådrivande part för gemensamma lösningar inom EU på migrationsområdet. Det handlar om att bl.a. inrätta fler och bättre återtagandeavtal med ursprungsländer, att

skapa en struktur i EU som bidrar till att människor inte migrerar samt att krossa hänsynslösa människosmugglare. Det är också viktigt att EU:s återvändande av de som saknar skyddsskäl är effektivt för att kunna ge verkligt skydd åt de som flyr krig och förföljelse.

Fredrik Malm m.fl. (L) begär i kommittémotion 2020/21:3282 yrkande 10 ett tillkännagivande om en ny gemensam migrationspolitik. EU-kommissionens nyligen presenterade förslag om en gemensam migrationspolitik som syftar till att alla länder i EU tar ett större ansvar för asylmottagandet måste snabbt komma på plats. Vidare anføres att den nya asylmyndigheten behöver få en starkare roll, att de som saknar skyddsskäl måste återvända till sina hemländer, att det behövs fler lagliga vägar genom ett EU-system för vidarebosättning samt att EU:s delegationer bör förstärkas.

I motion 2020/21:826 av Magnus Manhammar (S) och Nermina Mizimovic (S) begärs ett tillkännagivande om fler lagliga vägar för att söka asyl. Sverige och EU måste göra mer för att öppna lagliga och säkra vägar så att asylsökande inte behöver riskera livet för att ta sig över Medelhavet.

Daniel Andersson m.fl. (S) begär i motion 2020/21:2137 ett tillkännagivande om att Sverige ska se till att hbtq-plus-flyktingar tillförsäkras en rättvis och rättssäker behandling inom ramen för EU:s gemensamma asylsystem.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar EU-kommissionens nyligen presenterade migrations- och asylpakt och ser positivt på kommissionens ambition att lösa de blockeringar som tidigare funnits i förhandlingarna av vissa förslag om ett gemensamt europeiskt asylsystem. Frågan om hur ansvar för mottagande av asylsökande ska fördelas mellan medlemsstaterna är fortfarande en av de största utmaningar som EU har att hantera. Det är av stor vikt att Sverige inom EU fortsätter att verka för att EU får en gemensam asyllagstiftning. Det gemensamma asylsystemet måste leda till en jämnare fördelning av asylsökande inom EU.

Utskottet ser även positivt på att kommissionen presenterat ett meddelande om samarbete om återvändande och återtagande (COM(2021) 56). Meddelandet redogör inte för några nya förslag, men det pekar på att kommissionen aktivt arbetar med denna viktiga fråga. Vidare noterar utskottet att regeringen i sin faktagenomemoria 2020/21:FPM82 över kommissionens meddelande om samarbete om återvändande och återtagande anger att det råder konsensus mellan medlemsstaterna vad gäller det övergripande behovet av en väl fungerande ordning för återvändande och återtagande. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är enligt utskottet avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Utskottet anser att Sverige bör stödja de åtgärder som bidrar till ett mer effektivt och gemensamt EU-system för återvändande.

När det gäller vidarebosättning har Sverige under lång tid prioriterat det internationella arbetet för att öka den globala ansvarsfördelningen och andra

länder mottagande av kvotflyktingar. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste sättet för personer i behov av skydd att komma till EU, men det måste vara i betydande omfattning för att vara meningsfullt. Vidarebosättning måste dock ses som ett komplement och ska inte ersätta den individuella asylrätten. Utskottet kan konstatera att regeringen inom ramen för bl.a. förslaget till ett EU-gemensamt system för vidarebosättning arbetar med denna fråga. Utskottet kan även konstatera att det i kommissionens rekommendation (EU) 2020/1364 om lagliga vägar till skydd i EU rekommenderas att medlemsstaterna bl.a. ökar deltagandet i vidarebosättning för att bidra till att erbjuda lagliga vägar för personer i behov av internationellt skydd i en anda av internationell solidaritet med de länder som är första asyl- eller transitland och stärka solidariteten mellan varandra.

Med hänsyn till det omfattande arbete som pågår inom EU med att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet och regeringens pågående arbete anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden med anledning av motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 33, 2020/21:1619 (SD) yrkandena 2 och 9, 2020/21:3663 (KD) yrkande 51, 2020/21:3282 (L) yrkande 10, 2020/21:826 (S) och 2020/21:2137 (S).

Fri rörlighet för EU-medborgare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. tillämpningen av den fria rörligheten, EU:s familjebegrepp, utvisning av EU-medborgare och om att återinföra registreringen av EU-medborgare.

Jämför reservation 15 (M), 16 (SD), 17 (KD), 18 (L) och 19 (M, SD, KD).

Gällande ordning

Det s.k. rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat. Direktivet är införlivat i svensk rätt (prop. 2005/06:77, bet. 2005/06:SfU9, rskr. 2005/06:191). En EES-medborgare behöver vid inresan till Sverige visa pass eller en annan identitetshandling för att styrka sitt medborgarskap. En EES-medborgares rätt att uppehålla sig i Sverige regleras i utlänningslagen.

Med uppehållsrätt avses enligt 3 a kap. 1 § UtL en rätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar att vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd.

Enligt 3 a kap. 3 § UtL har en EES-medborgare uppehållsrätt om han eller hon

1. är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige

2. har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
3. är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige, eller
4. har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

En EES-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år har permanent uppehållsrätt (3 a kap. 6 § UtlL).

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare och som har uppehållsrätt ska ansöka om uppehållskort hos Migrationsverket senast tre månader efter det att han eller hon kom till Sverige. Detta gäller dock inte för en utlänning som har ett giltigt uppehållstillstånd eller som inom tre månader från ankomsten till Sverige har ansökt om ett sådant tillstånd (3 a kap. 10 § UtlL).

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas eller utvisas av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Avvisning eller utvisning får dock ske endast om utlänningens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare domar i brottmål får inte i sig utgöra skäl för ett sådant beslut. Det får inte vara ekonomiska syften som ligger till grund för beslutet (8 kap. 11 och 12 §§ UtlL). Enligt 8 kap. 13 § UtlL ska hänsyn tas till utlänningens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation samt sociala och kulturella integrering i Sverige. Hänsyn ska också tas till hur länge utlänningen har vistats i Sverige och till banden till ursprungslandet.

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas endast om det finns synnerliga skäl, och för den som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren får utvisning endast ske om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet (8 kap. 14 § UtlL).

När det gäller utvisning på grund av brott gäller enligt 8 a kap. 5 § UtlL att EES-medborgare och deras familjemedlemmar får utvisas ur Sverige om förutsättningarna i 8 a kap. 1 § UtlL är uppfyllda och det sker med hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Enligt 8 a kap. 1 § UtlL får en utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare utvisas ur Sverige om han eller hon döms för ett brott som kan leda till fängelse. En sådan utlänning får utvisas också om en domstol undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till och dömer till en annan påföljd. Utvisning får dock ske endast om utlänningen döms till svårare påföljd än böter och om gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller

brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar.

Motionerna

Johan Forssell m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3295 yrkande 2 ett tillkännagivande om att se över hur den fria rörligheten tillämpas i Sverige. Det behövs en översyn av hur bestämmelserna tillämpas i Sverige. Syftet har aldrig varit att människor under lång tid uppehåller sig i andra EU-länder utan egen försörjning.

I kommittémotion 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs i yrkande 13 ett tillkännagivande om att se över frågan om huruvida förutsättningarna för utvisning på grund av brott kan utökas för EU-medborgare. Motionärerna anser att EU-medborgare som vanemässigt begår brott i andra länder än sitt eget ska kunna utvisas och förbjudas att återvända till landet där brottet har begåtts, i betydligt större omfattning än vad som är möjligt i dag. EU:s s.k. rörlighetsdirektiv bör därför ändras i syfte att utvisning på grund av brott ska kunna användas oftare.

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 35 ett tillkännagivande om att återinföra registreringsplikten för EES-medborgare med uppehållsrätt. Motionärerna anför att EES-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse som antas överstiga tolv månader ska folkbokföras och därmed även få ett personnummer. En EES-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse i Sverige på under tolv månader ska inte folkbokföras utan i stället registreras av t.ex. Skatteverket och på så sätt ges ett samordningsnummer med begränsad giltighet. I de fall det kan finnas rimliga tvivel om kraven för uppehållsrätt är uppfyllda kan Migrationsverket kontrollera om förutsättningarna är uppfyllda, och om så inte är fallet antingen uppmana EES-medborgaren att lämna landet eller besluta om utvisning.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om att se över och utöka förutsättningar för utvisning på grund av brott för EU-medborgare.

Även i motion 2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att medborgare i EES-länder ska kunna dömas till utvisning i betydligt större utsträckning än i dag. När en person begår brott handlar det om ett eget aktivt val och då har han eller hon förbrukat sin rätt att stanna kvar i Sverige. Om kraven sänks skulle det också kunna ha en preventiv effekt eftersom personen riskerar utvisning.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs tillkännagivanden om registreringskrav av EU-medborgare (yrkande 30) och om att straffa EU-medlemsstaters missbruk av den fria rörligheten (yrkande 31). Motionärerna framhåller att ett återinförande av kravet på registrering kommer att ge en bättre översikt av invandringen från andra EU-

länder och ge Polismyndigheten bättre kontrollmöjligheter. Vidare anges att EU bör sätta press på de medlemsstater som inte tar ansvar för sina medborgare och vid behov även kunna vidta åtgärder, exempelvis häva den fria rörligheten mot dessa medlemsstater.

Även i motion 2020/21:3458 av Markus Wiechel m.fl. (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att återinföra registreringen av EU-medborgare. I samma motion begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att följa upp dagens rapportering. Enligt motionärerna bör kontrollen på EU-medborgare intensifieras för att ge Migrationsverket bättre möjligheter att utvisa de personer som saknar uppehållsrätt.

Andreas Carlson m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3308 tillkännagivanden om fri rörlighet och fattiga EU-medborgare (yrkande 1) och om registrering av EU-medborgare som varit här längre än tre månader (yrkande 5). Motionärerna menar att nationella riktlinjer om utsatta EU-medborgare i Sverige bör fastställas, sanktioner införs mot EU-länder som kränker sina medborgares eller minoriteters rättigheter och ett sändebud utses med initiativrätt och ansvar för frågan om romers situation i Rumänien och Bulgarien. Vidare anför motionärerna att dagens system, som innebär att personer som är i landet längre än tre månader inte behöver registrera sig, leder till bl.a. en risk för att personerna etablerar sig i permanent fattigdom i Sverige.

Andreas Carlson m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3311 yrkande 29 ett tillkännagivande om utvisning till andra EU-länder. Motionärerna anser att utvisning på grund av brott borde komma in fråga om personen är EU-medborgare, t.ex. när det gäller återfallsbrottslighet. Många av de inbrottsstölderna som begås i Sverige begås av brottsnätverk med säte i andra EU-länder, enligt motionärerna.

Barbro Westerholm m.fl. (L) begär i kommittémotion 2020/21:3261 yrkande 20 ett tillkännagivande om EU:s familjebegrepp. Samkönade par bör inbegripas i familjebegreppet och den fria rörligheten inom EU därmed gälla alla medföljande makar. Det är viktigt att Sverige i EU arbetar för att EU-domstolens dom från juni 2018 om att termen maka eller make inkluderar samkönade par ska få fullt genomslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att EU-medborgare omfattas av unionens regler om fri rörlighet och viseringsfrihet. Regler är fastställda i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och innebär att människor kan flytta mellan medlemsländerna och arbeta på lika villkor var de vill inom unionen. Dessa regler är fullt ut harmoniserade och det är inte möjligt för Sverige – eller något annat EU-land – att ensidigt besluta om att införa viseringskrav gentemot en annan medlemsstat. Vad gäller uppehållsrätt krävs enligt EU:s rörlighetsdirektiv bl.a. att EU-medborgaren antingen är arbetstagare eller egenföretagare eller har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning. För studerande och

EU-medborgare i övrigt krävs för uppehållsrätt både tillräckliga tillgångar och heltäckande sjukförsäkring.

Utskottet anser att det är bekymrande att personer som vistas tillfälligt i Sverige tigger för sin försörjning och lever under ovärdiga förhållanden. Det är av stor vikt att bekämpa utsatthet, människohandel och människoexploatering. Vidare är det också viktigt att arbeta med hemländerna för att åstadkomma skillnad och hållbarhet på lång sikt. Utskottet kan konstatera att regeringen arbetar med t.ex. Rumänien och Bulgarien när det gäller frågan om utsatta EU-medborgare genom de samförståndsavtal som tecknades 2015 och 2016. Regeringen har även under 2018 skärpt lagen när det gäller människoexploatering och människohandel. Lagändringen genomfördes för att mer effektivt kunna lagföra dem som utnyttjar andras utsatta situation för egen vinning, exempelvis genom utnyttjande av andra inom tiggeri. Under 2020 har länsstyrelserna ansvarat för regionala kompetensutvecklingsinsatser i frågor som rör utsatta EU/EES-medborgare, riktade mot myndigheter, kommuner och de av det civila samhällets organisationer som möter målgruppen.

Utskottet följer frågan, men med hänsyn till det ovan anförda och det arbete som pågår anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av yrkanden om utsatta EU-medborgare eller möjligheten att häva den fria rörligheten gentemot vissa medlemsstater.

Därmed avstyrks motionerna 2020/21:3295 (M) yrkande 2, 2020/21:2552 (SD) yrkande 31 och 2020/21:3308 (KD) yrkande 1.

När det gäller frågan om utvisning av EU/EES-medborgare kan utskottet konstatera att regeringen tillsatt en utredning med uppdraget att göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott och lämna förslag på hur man kan åstadkomma en skärpt reglering som innebär att det finns förutsättningar att i fler fall än i dag utvisa utlänningar som begår brott och effektivisera verkställigheten av sådana utvisningsbeslut. Av kommittédirektiv 2020:44 Skärpta regler för utvisning på grund av brott framgår att utredningen även ska uppmärksamma hur andra EES-medlemsstater har reglerat frågan om utvisning av EES-medborgare som begår brott, och – med beaktande av bl.a. EU-rätten – bedöma om det är möjligt att skärpa de svenska reglerna i det avseendet.

Mot bakgrund av det arbete som pågår anser utskottet att det i nuläget inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2020/21:3305 (M) yrkande 13, 2020/21:3642 (M) yrkande 26, 2020/21:2275 (M) yrkande 4 och 2020/21:3311 (KD) yrkande 29.

Utskottet har tidigare (bl.a. i bet. 2019/20:SfU20) konstaterat att kravet på att en EU-medborgare ska registrera sig hos Migrationsverket för att få uppehållsrätt togs bort 2014 eftersom det inte var förenligt med rörlighetsdirektivet att kräva att en EU-medborgare skulle både registrera sig enligt utlänningslagen och folkbokföra sig enligt folkbokföringslagen.

I en motion tas frågan om EU:s familjebegrepp upp. Utskottet kan konstatera att det genom EU-domstolens dom C-673/16 av den 5 juni 2018 slagits fast att EU-medlemsstaterna inte får hindra en unionsmedborgares rätt

att fritt uppehålla sig inom medlemsstaterna genom att neka dennes make eller maka av samma kön, som är medborgare i ett icke EU-land, en härledd uppehållsrätt på den aktuella medlemsstatens territorium.

Utskottet anser inte att det finns skäl att föreslå riksdagen ett återinförande av registrering av EES-medborgare. Inte heller kan utskottet se några skäl för riksdagen att i nuläget göra ett tillkännagivande till regeringen om EU:s familjebegrepp. Motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 35, 2020/21:2552 (SD) yrkande 30, 2020/21:3458 (SD) yrkandena 1 och 2, 2020/21:3308 (KD) yrkande 5 och 2020/21:3261 (L) yrkande 20 avstyrks därmed.

Asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår yrkanden om bl.a. handläggningstider, vissa skyddsgrunder, användning av biometriska data, barn och unga i asylprocessen, asylprocessen i anknytningsärenden samt offentliga biträden.

Jämför reservation 20 (M), 21 (SD), 22 (V), 23 (KD), 24 (KD), 25 (L), 26 (M, SD), 27 (M, KD), 28 (SD), 29 (M, SD) och 30 (KD).

Gällande ordning

Enligt 4 kap. 1 § UtL avses med flykting en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse bl.a. på grund av religiös uppfattning, kön eller sexuell läggning och inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av detta lands skydd.

Flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd, enligt 5 kap. 1 § UtL. Upppehållstillstånd får dock vägras en flykting om han eller hon

1. genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige, eller
2. har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här.

En utlänning är utesluten från att anses som alternativt och övrig skyddsbehövande bl.a. om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott eller utgör en fara för rikets säkerhet (4 kap. 2 c § UtL).

Enligt praxis är en asylsökande skyldig att medverka till att klarlägga sin identitet alternativt att göra den sannolik. Om en utlänning ansöker om uppehållstillstånd när han eller hon kommer till Sverige eller därefter, får Migrationsverket eller Polismyndigheten ta hand om utlänningens pass eller

andra identitetshandlingar (9 kap. 4 § UtIL). En utlänning som söker uppehållstillstånd är skyldig att låta bl.a. Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta fingeravtryck bl.a. när identiteten inte kan styrkas och när utlänningen söker asyl (9 kap. 8 § UtIL).

Migrationsverket ska i samband med en asylansökan informera om förfarandet, rättigheter och skyldigheter samt tänkbara konsekvenser av att sökanden inte uppfyller skyldigheterna eller inte samarbetar med verket eller andra myndigheter (8 kap. 10 f § UtIF).

I ärenden om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning ska Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att få en DNA-analys utförd när det gäller det biologiska släktskap som åberopas, om övrig utredning inte är tillräcklig (13 kap. 15 § UtIL).

Inför muntlig handläggning hos Migrationsverket ska utlänningen tillfrågas om han eller hon föredrar en manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk. Önskemålet ska tillgodoses om det är möjligt (8 kap. 9 c § UtIF).

Schengens informationssystem (SIS) är ett register som Schengenstaterna använder för att utbyta information med varandra inom ramen för bl.a. immigrationskontroll och brottsbekämpning. Av lagen (2000:344) om Schengens informationssystem framgår att registret ska vara ett hjälpmedel för att göra framställningar om att en person ska nekas tillträde till eller uppehållstillstånd i Schengenstaterna (3 §) och att bl.a. fingeravtryck får registreras (4 §). En orsak till registrering är att en person har avvisats eller utvisats med återreseförbud.

Med hjälp av Dublinförordningen (nr 604/2013) avgörs vilken av EU:s medlemsstater som är ansvarig för att pröva en ansökan om skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös har lämnat in i en medlemsstat. Av Eurodacförordningen (nr 603/2013) framgår att det för tillämpningen av Dublinförordningen är nödvändigt att fastställa identiteten hos personer som ansöker om skydd och att fingeravtryck utgör en viktig beståndsdel när man fastställer identiteten. Enligt artikel 9 Eurodacförordningen ska varje medlemsstat ta fingeravtryck av varje person som ansöker om skydd och som är 14 år eller äldre och överföra uppgifterna till systemet.

Säkerhetsärenden är enligt utlänningslagen ärenden där Säkerhetspolisen av skäl som rör rikets säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet förordar att en utlänning ska avvisas eller utvisas, att en ansökan om uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska avslås eller att tillstånd ska återkallas (1 kap. 7 § UtIL). Migrationsverket ska enligt 5 § 2 förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket bistå Säkerhetspolisen i dess verksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet och i frågor som rör terrorism.

I ärenden och mål om bl.a. avvisning och utvisning ska ett offentligt biträde förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas (18 kap. 1 § UtIL). Av 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde framgår att reglerna i rättshjälpslagen (1996:1619) ska tillämpas när det gäller ersättning till offentligt biträde. I ett ärende hos Migrationsverket

har ett offentligt biträde rätt till skälig ersättning för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt.

En förvaltningsmyndighet får enligt 14 § andra stycket förvaltningslagen (2017:900) besluta att ett ombud eller biträde som bedöms vara olämplig för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet. En allmän förvaltningsdomstol får enligt 48 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) avvisa ett ombud eller biträde om han eller hon visat oskicklighet, oförstånd eller annars är olämplig i ett mål. Domstolen får också förklara honom eller henne obehörig att vara ombud eller biträde vid den aktuella domstolen för viss tid eller tills vidare.

Enligt 1 kap. 2 § UtL avses med barn i lagen en person som är under 18 år. I fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver (1 kap. 10 § UtL och artikel 3 barnkonventionen [SFS 2018:1197]).

Om den som söker asyl uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn ska Migrationsverket, om det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern (13 kap. 17 § UtL). Innan ett tillfälligt beslut att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre fattas ska sökanden ges tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Migrationsverket ska informera om den medicinska åldersbedömningen, bl.a. i fråga om att konsekvensen av ett nekat samtycke till en sådan bedömning utan godtagbar anledning kan bli att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre (8 kap. 10 h § UtL). Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2014:1 uttalat att en medicinsk åldersbedömning endast är ett av flera bevismedel som den enskilde kan använda sig av för att uppfylla bevisbördan när det gäller ålder.

Vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd där parterna har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande ska det särskilt beaktas om utlänningen eller utlänningens barn kan antas bli utsatt för våld eller för någon annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid om uppehållstillstånd skulle beviljas. Om en sådan risk finns utgör den särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd (5 kap. 17 § UtL).

Uppgifter ur belastnings- och misstankeregistren om någon annan än den som ärendet gäller ska lämnas ut till Migrationsverket för utredning av en ansökan från en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande (10 § första stycket 14 förordningen [1999:1134] om belastningsregister och 3 § första stycket 8 förordningen [1999:1135] om misstankeregister).

En utlänning som ska arbeta i Sverige på grund av anställning ska ha arbetstillstånd (2 kap. 7 § UtL). Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flyktning eller alternativt eller övrig skyddsbehövande är dock undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd (5 kap. 4 § UtL). Undantaget gäller inte

1. den som saknar identitetshandlingar, om inte utlänningen medverkar till att klarlägga sin identitet

2. om det är sannolikt att utlänningen kommer att överföras enligt Dublinförordningen
3. om det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas med omedelbar verkställighet.

Motionerna

Allmänt om asylprocessen

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3524 yrkande 12 ett tillkännagivande om att Migrationsverket tidigt bör ge asylsökande information om svenska lagar och regler. Det kan t.ex. handla om att Sverige inte tillåter hedersförtryck eller våld mot hbtq-personer, konverterer eller barn. I yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om att genomföra en revision gällande Migrationsverkets verksamhet och effektivitet. För- och nackdelar med att dela upp verket i flera myndigheter ska övervägas. Motionärerna anger att enligt en rapport från 2016 fattas i genomsnitt ett asylbeslut i veckan av varje årsarbetare på Migrationsverkets asylprövning. För tio år sedan fattade man två beslut i veckan. I Finland är kravet för varje årsarbetare 100 beslut om året. Det finns utrymme för Migrationsverket att förbättra sin effektivitet. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att i lag kräva styrkt identitet på den som söker uppehållstillstånd i Sverige. Frågor som rör identitet hänger enligt motionärerna samman med ett lands säkerhet, allmänna ordning och tilltro till asylsystemet. Det är den som söker asyl i Sverige som har bevisbördan. Bevislättnad ska kunna tillämpas efter en bedömning i varje enskilt fall. I yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om att säkerställa en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet och genomföra en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen. Motionärerna anger att detta bör ske genom en oberoende utredning, gärna i samråd med UNHCR och andra relevanta aktörer. Uppdraget bör vara brett och innebära en analys av rättssäkerheten hos Migrationsverket och domstolarna samt andra aktörer. Det bör även ingå att analysera nämndemanna-systemet i migrationsmål. I yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om korta handläggningstider. Korta handläggningstider säkerställer enligt motionärerna att den som beviljas uppehållstillstånd snabbt får del av integrationsåtgärder och att den som ska lämna landet inte får en särskild anknytning till Sverige. Det leder även till lägre kostnader. En asylansökan bör som regel avgöras inom sex månader och Migrationsverket bör utveckla metoder för kortare handläggningstider.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att begränsa möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om likvärdighet och rättssäkerhet i Migrationsverkets verksamhet. Motionärerna anger att bl.a. bristerna i lagstiftningen och

otillräckliga resurser har lett till att Migrationsverkets handläggningstider har skjutit i höjden, skapat arbetsmiljöproblem och stor omsättning av handläggare. Detta har i sin tur lett till att olika enheter i vissa fall har olika praxis. Regeringen bör snarast ta initiativ för likvärdiga beslutsprocesser oberoende av handläggningsenhet. Uppföljning och kontroller av beslut bör även säkerställas. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om effektivare prövningsverksamhet. När det gäller t.ex. tillståndsärenden låg Migrationsverkets produktivitet 2019 långt under 2013 års nivå. Detta beror till stor del på regeringens bristfälliga konsekvensanalyser, som har inneburit att tusentals personer har anställts och sagts upp om vartannat. En genomlysning av Migrationsverket måste göras och åtgärder vidtas.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om skärpta beviskrav i asylärenden. Motionärerna anger att EU-rätten gör det möjligt att kräva att en asylsökande ska styrka grunderna för sin asylansökan. Detta gäller bl.a. om sökanden har avstått från att söka asyl så fort som möjligt. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om ökad prioritering av säkerhetsarbete kring asylsökande. Motionärerna anger att Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera att utreda om asylsökande innebär säkerhetsshot och vid behov genomföra utbildningar och kompetenshöjningar för sin personal. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om jämställdhetsarbete i mottagningen. Motionärerna anför att möjligheten för asylsökande att välja manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk bör begränsas. Migrationsverket bör tydliggöra att män och kvinnor har samma värde i Sverige och ska behandlas lika. Regeringen bör även arbeta för detta inom EU.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen ska tillsätta en utredning av rättssäkerheten inom asylprocessen enligt inriktningen som beskrivs i motionen. Motionärerna anger att rättssäkerheten i asylprocessen inte är god och att det hotar förtroendet för asylprocessen. Därför bör en utredning granska asylprocessens alla delar. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som gör att de förordningsstyrda tidsgränserna i utlänningsförordningen följs. Att korta handläggningstiderna är avgörande för en effektiv asylprocess, en större acceptans för asylbesluten och ett ökat återvändande. Tidsgränserna bör ses som absoluta och få större betydelse, t.ex. genom att regeringen åtar sig att budgetera för att tidsgränserna hålls.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 5 ett tillkännagivande om vikten av korrekta beslutsunderlag och om att stärka drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs. Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan enligt motionärerna göra att asylsökande gör sig av med identitetshandlingar eller inte vågar uppege korrekt information då de tror att det skulle kunna påverka deras möjligheter i asylprocessen. I yrkande 25 begärs ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör bereda förslagen som lämnats i SOU 2018:83. Tillgången till tolkar är viktig för att säkra en

rättssäker asylprocess. Eftersom det råder brist på tillgängliga tolkar och auktoriserade tolkar menar motionärerna att de förslag som har lämnats av Tolkutredningen (SOU 2018:83) måste beredas skyndsamt av regeringen.

Användning av biometriska data

I kommittémotion 2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 14 ett tillkännagivande om Migrationsverkets användning av biometriska data. För att förhindra att tredjelandsmedborgare erhåller flera identiteter i Sverige bör enligt motionärerna Migrationsverket och andra berörda myndigheter ges tillåtelse att uppta, lagra, söka och dela biometriska data på alla personer som söker uppehållstillstånd. Till exempel kan krav införas på att lämna biometri för att ansökan ska behandlas.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD) begärs i yrkande 16 ett tillkännagivande om att biometriuppgifter ska tas upp, lagras och vara tillgängliga i fler former och för fler myndigheter. Motionärerna anför att det i utredningsbetänkandet Klarlagd identitet (SOU 2017:93) föreslås vissa åtgärder men att regeringen skyndsamt bör utreda ytterligare möjligheter att uppta, lagra och få åtkomst till fler typer av biometriska uppgifter.

Vissa skyddsgrunder

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 26 ett tillkännagivande om rättssäkerhet i bedömningen av konvertiter och i yrkande 27 ett tillkännagivande om en översyn av prövningen gällande åldersbedömningar, konvertiter och hbt-plus-personer. Motionärerna anger att sedan 2005 ska förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning ge flyktingstatus. Att utreda äktheten i detta kan vara svårt och det finns brister särskilt i processen med konvertiter, t.ex. vad gäller enhetlighet. Efter att kritik riktats mot Migrationsverket har kunskapsfrågornas betydelse tonats ned till förmån för den asylsökandes egen berättelse om hur vägen till konversion har sett ut. Detta är välkommet, men sammantaget finns behov av en översyn av prövningen när det gäller bl.a. konvertiter och hbt-plus-personer.

I kommittémotion 2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om asylsökande hbtq-personer. Dessa personer ska enligt motionärerna inte nekas asyl för att de tvingas stanna i garderoben, särskilt när anledningen till att de inte har kommit ut i hemlandet är landets förtryckande normer. Praxisutvecklingen behöver fortlöpande följas och insatser behövs för att stärka hbtq-kompetensen vid själva asylprövningen.

I motion 2020/21:1657 av Magnus Manhammar (S) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att stärka asylrätten för hbtqi-flyktingar. Motionären anger att dessa personer har fått det svårare att beviljas asyl på grund av att kategorin övriga skyddsbehövande har tagits bort och på grund av övriga tillfälliga begränsningar enligt den tillfälliga asyllagstiftningen.

I kommittémotion 2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om att stärka rättssäkerheten i asylprocessen för hbtq-personer. Motionärerna anger att det finns indikationer på brister i hanteringen av hbtq-personers asylansökningar som måste åtgärdas.

I motion 2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om att faran för könsstympning bör betraktas som fullgott asylskäl i Sverige och EU.

Barn och unga i asylprocessen

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om att ha ett rättssäkert och väl fungerande system för medicinska åldersbedömningar. Enligt motionärerna är detta viktigt av flera skäl, exempelvis att barn inte ska blandas med vuxna, för tilliten till systemet och för kostnaderna för mottagandet. Den som nekar att medverka till bedömning ska behandlas som vuxen om det inte föreligger synnerliga skäl. Regeringen bör skyndsamt tillsätta en utredning.

I kommittémotion 2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om särskilt skydd för barn i anknytningsärenden. Motionärerna anser att det när ett barn är anknytningsperson alltid bör göras en särskild prövning av om den utlänning som vill återförenas med barnet kan komma att inverka menligt på barnets utveckling.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om obligatoriska medicinska åldersbedömningar. Sådana bör enligt motionärerna utföras i samtliga ärenden där giltiga identitetshandlingar saknas och den asylsökande inte uppenbart är barn eller vuxen, för rättssäkerhetens skull och för att det inte ska finnas risk för att vuxna placeras på boenden för barn.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 28 ett tillkännagivande om rättssäkra åldersbedömningar i asylprocessen. Motionärerna anger att det är viktigt att åldersbedömningen görs tidigt i asylprocessen, för att undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med ensamkommande barn och unga samt för att tillförsäkra att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

I kommittémotion 2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om att barnkonventionen ska få ett tydligare genomslag i svensk migrationslagstiftning. Barns asylskäl måste utredas noggrant och av personer med särskild kompetens för detta. Barn bör även ges permanenta uppehållstillstånd och alltid ha rätt att återförenas med sin familj. Enligt motionärerna kan detta ske exempelvis genom en vid utformning av en humanitär grund för uppehållstillstånd för barn.

Asylprocessen i anknytningsärenden

I kommittémotion 2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att stoppa missbruk av anhöriginvandring. För att motverka förekomsten av s.k. kedjetillstånd bör enligt motionärerna en anhöriginvandrare inte kunna utgöra anknytningsperson förrän han eller hon blivit medborgare och uppfyllt kraven för uppehållstillstånd under denna tid. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om utökade DNA-tester för att styrka släktskap. Många länder saknar fortfarande fungerande folkbokföringssystem, vilket får till följd att det går att lura Migrationsverket att det finns ett släktskap mellan en anknytningsperson i Sverige och en utlänning. Den möjlighet att kräva DNA-test för att styrka släktskap som finns i dag bör bli ett krav och tillämpas i samtliga fall där ett test inte framstår som uppenbart obehövt. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om oanmälda hembesök i fråga om anhöriginvandring. I syfte att förhindra sken- och tvångsäktenskap samt våld i relationer anser motionärerna att det bör vara möjligt för Migrationsverket att göra oanmälda hembesök.

Offentligt biträde

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 27 ett tillkännagivande om att införa ett tak om max åtta timmars ersättning för offentliga biträden i asylärenden i första instans. I dag finns det inte något tak, och i genomsnitt beviljas det offentliga biträdet ersättning för 10–13 timmars arbete. Nederländerna har en modell som ligger nära Sveriges men med ett tak på åtta timmars ersättning.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 12 ett tillkännagivande om att asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde i första instans ska begränsas. Motionärerna anger att EU-rätten föreskriver vissa minimikrav när det gäller rätten till offentligt biträde, men att det finns möjligheter att begränsa denna rätt. I vissa länder, såsom Nederländerna, finns det maxgränser för antalet timmar ett offentligt biträde kan lägga ned i ett ärende. Denna typ av begränsning bör kunna genomföras även i Sverige.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 24 ett tillkännagivande om att utreda hanteringen av offentliga biträden i asylmål. Motionärerna anger att det har framkommit kritik som gör gällande att vissa offentliga biträden inte har den kompetens som krävs. En utredning bör tillsättas som ser över hanteringen av offentliga biträden samt överväger om en hårdare kompetensbedömning ska införas och antalet förordnanden som ett offentligt biträde kan åta sig samtidigt.

I motion 2020/21:3231 av Nina Lundström (L) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om offentliga biträden för ensamkommande barn i asylprocessen. Motionären anger att krav bör ställas på viss kompetens, t.ex. att biträdena om möjligt bör vara advokater, som omfattas av god advokatsed och står under Advokatsamfundets tillsyn.

Utskottets ställningstagande

Allmänt om asylprocessen

Några motioner tar upp olika aspekter av verksamheten hos Migrationsverket, såsom rättssäkerheten och effektiviteten i beslutsprocessen, utredningen av om den asylsökande innebär ett säkerhetshot och sökandens möjlighet att välja kvinnlig eller manlig utredare och tolk.

Inledningsvis kan konstateras att Migrationsverket enligt 3 § 1 förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket ska ha ett förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2020 framgår att genomförda uppföljningar av den rättsliga kvaliteten i asylärenden i huvudsak har visat ett mycket gott resultat.

Riksdagens ombudsmän (JO) riktade under året kritik mot Migrationsverket bl.a. för att i ett beslut ha beaktat uppgifter som inte hade kommunicerats med den sökande och för att ha dröjt tre månader innan kallelse gått ut till muntlig utredning. Även Justitiekanslern riktade kritik mot myndigheten under 2020. I årsredovisningen anges emellertid att den kritik som riktats mot myndigheten i aktuella ärenden inte bedöms peka på generella brister i handläggningen av asylärenden.

Av Migrationsverkets statistik i årsredovisningen framgår att myndigheten under 2020 avgjorde fler asylärenden än under 2018 och 2019. En högre andel äldre ärenden avgjordes jämfört med 2019, vilket medförde en något längre handläggningstid i förstagsärenden och att andelen beslut inom författningsstyrd tid minskade. När det gäller antalet äldre förlängningsärenden skedde en ökning under året. Den längre handläggningstiden för dessa ärenden berodde på en äldre ärendestock. Produktiviteten i förlängningsärenden var högre än 2019, men lägre än 2018.

Enligt utskottet finns det ett fortsatt utrymme för förbättringar av rättssäkerheten och effektiviteten i Migrationsverkets hantering av asylärenden. Detta ansvar ligger på regeringen, som genom regleringsbrev och myndighetsdialog säkerställer en rättssäker handläggning. Utskottet kommer att fortsätta att följa frågorna och anser inte att det finns skäl för ett tillkännagivande. Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande om att utreda för- och nackdelar med att dela upp Migrationsverket i flera myndigheter. Med det anförda avstyrks motionerna 2020/21:3524 (M) yrkandena 13, 18 och 20, 2020/21:1620 (SD) yrkandena 18 och 19 samt 2020/21:306 (V) yrkandena 1 och 2.

Inom asylrätten gäller som grundläggande princip att det är den asylsökande som har bevisbördan för sitt behov av internationellt skydd och att hans eller hennes berättelse får godtas om den framstår som trovärdig och sannolik (prop. 1996/97:25 s. 98 och MIG 2018:8). Utskottet ser inte skäl att frångå denna ordning eller att föreslå ett tillkännagivande om hur asylsökande ska förmås att medverka till att den egna identiteten fastställs och avstyrker därför motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 14, 2020/21:1619 (SD) yrkande 6 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 5.

När det gäller frågan om säkerhetshot framgår av Migrationsverkets årsredovisning 2020 att myndigheten under året bedrev fortsatt processutveckling för att ytterligare öka förmågan att upptäcka potentiella hot i migrationsprocesserna. Vidare fick Säkerhetspolisen utökad direktåtkomst till Migrationsverkets ärendehanteringssystem för vidarebosättningsärenden samt utökade möjligheter att eftersöka individanknuten information. Säkerhetspolisen fick även möjlighet att på ett effektivare sätt underrätta Migrationsverket om ärenden av intresse. Ett nytt processtyrande dokument för remissförfarandet med Säkerhetspolisen togs fram. Under året genomfördes även utbildningsinsatser i syfte att höja förmågan att identifiera och handlägga potentiella säkerhetsärenden. Migrationsverket ingår sedan tidigare i Samverkansrådet mot terrorism. Med hänsyn till vad Migrationsverket redovisar kan utskottet inte finna skäl för ett tillkännagivande i frågan och avstyrker således motion 2020/21:1619 (SD) yrkande 8.

Enligt utlänningsförordningen ska en utlänningsföreläsning inför den muntliga handläggningen hos Migrationsverket tillfrågas om han eller hon föredrar en manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk. Utlämningsönskemålet ska tillgodoses om det är möjligt. Bestämmelsen bygger på artikel 15.3 b) och c) i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet (2013/32/EU), som anger att medlemsstaterna ska ordna så att intervjun med den asylsökande genomförs av en person av samma kön som sökanden och tillhandahålla en tolk av samma kön om sökanden begär det, om det inte rör sig om en undantagssituation. Utskottet – som konstaterar att reglerna i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet är bindande för Sverige – ser fördelar med möjligheten för asylsökande att få välja kön på utredare och tolkar, t.ex. kan denna möjlighet främja en fullödig utredning.

Den s.k. Tolkutredningen har gjort en översyn av samhällets behov av, tillgång till och användning av tolkar. I utredningsbetänkandet Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83) föreslås bl.a. att staten ökar den samlade tolkkapaciteten, för register över auktoriserade och utbildade tolkar och att registret utgör bas för tolktjänster. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet. Förvaltningslagen anger inte vilka kvalifikationskrav som ska gälla, varför myndigheten får göra en bedömning i det enskilda fallet. Till ledning för denna bedömning har Migrationsverket beslutat om ett rättsligt ställningstagande angående lämplighetsprövning av tolkar och översättare i Migrationsverkets ärenden (SR 18/2020).

Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om utredare eller tolkar och avstyrker motionerna 2020/21:1619 (SD) yrkande 11 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 25.

I budgeten för 2021 tillskötts 60 miljoner kronor inom utgiftsområde 13 för samhällsinformation till asylsökande om bl.a. demokrati, jämställdhet, barns rättigheter samt hedersrelaterat våld och förtryck (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:AU1, rskr. 2020/21:137). I regleringsbrevet för 2021 anges att Migrationsverket, utifrån tidigare regeringsuppdrag (dnr Ju2020/01481/SIM),

ska tillhandahålla en obligatorisk samhällsintroduktion som alla asylsökande över 15 år ska delta i. Samhällsintroduktionen ska tillhandahållas muntligt så kort tid som möjligt efter att en asylansökan registrerats och bl.a. innehålla information om hur samhället i Sverige fungerar, svensk lagstiftning, barnets rättigheter samt demokrati, normer och värderingar bl.a. avseende jämställdhet och hedersrelaterat våld och förtyck inklusive frågor om barnäktenskap och könsstympning. Utskottet ser mot denna bakgrund inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om tidig information om svenska lagar och regler. Därmed avstyrks motion 2020/21:3524 (M) yrkande 12.

Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller alternativt eller övrig skyddsbehövande är enligt utlänningsförordningen undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd om vissa villkor är uppfyllda. Bland annat krävs att sökanden medverkar till att klarlägga sin identitet och att ansökan inte är uppenbart oggrundad. Skälen till att detta undantag från kravet på arbetstillstånd, s.k. AT-UND, infördes var att det ansågs vara en skyldighet för varje asylsökande att – i likhet med vad som gäller för alla andra i vårt samhälle – i mån av förmåga svara för sin och sin familjs försörjning. Dessutom fanns farhågor för att sysslösa asylsökande riskerade att ge den svenska allmänheten en negativ bild av asylsökande i allmänhet (prop. 1993/94:94 s. 36 f.). Utskottet anser att skälen för AT-UND fortfarande äger giltighet och noterar särskilt att undantag inte medges om asylansökan är uppenbart oggrundad. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå ett tillkännagivande om ändringar i AT-UND och avstyrker därför motion 2020/21:3642 (M) yrkande 4.

Användning av biometriska data

Fotografier och fingeravtryck från utlänningar får redan i dag tas upp i flera olika situationer. Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller Polismyndigheten fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck bl.a. om utlänningen inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige eller om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande. Fotografier lagras i den centrala utlänningsdatabasen (CUD) hos Migrationsverket medan fingeravtryck lagras i ett särskilt register som Polismyndigheten har hand om åt Migrationsverket. I proposition 2020/21:159 som överlämnades till riksdagen den 18 mars 2021 föreslås bl.a. att Migrationsverket och Polismyndigheten ska ges ytterligare möjligheter att fotografera en utlänning samt ta hans eller hennes fingeravtryck i fler situationer. Uppgifterna ska i vissa fall få lagras i ett nationellt register. Härutöver kan konstateras att ett arbete pågår på EU-nivå med ett ändrat förslag till asylprocedurförordning och ändringar i förslaget till reviderad Eurodacförordning. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att föreslå tillkännagivanden om biometriska data. Motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 14 och 2020/21:2552 (SD) yrkande 16 avstyrks därmed.

Vissa skyddsgrunder

Ett antal motioner gäller frågan om prövningen av vissa typer av skyddsskäl, såsom religiös uppfattning, kön och sexuell läggning samt anslutande frågor.

Den som söker asyl i Sverige får sitt skyddsbehov prövat enligt utlänningslagen. Enligt 4 kap. 1 § UtL avses med flykting en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Enligt 5 kap. 1 § UtL har en flykting rätt till uppehållstillstånd. Migrationsverket och migrationsdomstolarna ska med grund i de skäl som anförs och det underlag som presenterats avgöra om det finns ett skyddsbehov eller någon annan grund för uppehållstillstånd. En individuell bedömning görs i det enskilda fallet.

Utöver avgöranden från Migrationsöverdomstolen, förarbeten och andra sedvanliga rättskällor har Migrationsverket utvecklat ett eget stöd för bedömningarna i ärendena. Databasen Lifos innehåller landinformation och omvärldsanalyser, och myndigheten publicerar rättsliga ställningstaganden. I mars 2021 publicerades ett reviderat ställningstagande om metoden för prövningen då religion, inklusive konversion och ateism m.m., åberopas som asylskäl (RS/027/2021). Även för utredning och prövning av risken för personer som åberopar skyddsskäl på grund av sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck följer Migrationsverket ett rättsligt ställningstagande (RS/015/2021), liksom för utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön avseende kvinnor (SR 26/2017). För att kontrollera den rättsliga kvaliteten i fattade beslut genomför Migrationsverket även kvalitetsuppföljningar.

Migrationsverket fick i juni 2018 i uppdrag av regeringen att vara strategisk myndighet för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter (Ku2018/01457/DISK). Av årsredovisningen för 2020 framgår att två av myndighetens tillståndsenheter hbtq-certifierades under året samt att medarbetare genomgick RFSL:s utbildning kring normer och bemötande av hbtq-personer. Vidare genomfördes utbildningar framtagna av Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo) rörande sårbara grupper. Samverkan med övriga strategiska myndigheter har också skett, liksom dialog med regeringen och civilsamhället.

För att säkerställa rättslig kvalitet i asylärenden där religiös uppfattning åberopas genomförde Migrationsverket en fördjupningsutbildning som slutfördes under 2020. Under de senaste åren har Migrationsverket även tagit fram analyser och rapporter, bl.a. innehållande en kartläggning av verksamhetens behov när det gäller handläggning av ärenden där religiös uppfattning åberopas.

Utskottet vill återigen framhålla att bedömningen av de asylskäl som det nu är fråga om ofta är svår. Det gäller inte minst när sökanden hänvisar till förföljelse på grund av religiös uppfattning och uppger att han eller hon har konverterat under vistelsen i Sverige. Utskottet kan konstatera att det alltfjänt

finns ett utrymme för förbättringar och ett fortsatt behov av kompetensutveckling hos Migrationsverket, inte minst vad gäller bedömningarna av asylärenden om konvertiter och hbtq-personer. Av redogörelsen ovan framgår samtidigt att Migrationsverket arbetar aktivt med frågorna. Vidare har Migrationsverket nyligen publicerat reviderade rättsliga ställningstaganden som stöd för utredningarna och prövningarna. Myndigheten ingår också i myndighetsnätverk och har kontakter med andra aktörer.

Utskottet finner med det sagda att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av de aktuella motionerna. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2020/21:3663 (KD) yrkandena 26 och 27, 2020/21:3261 (L) yrkande 15, 2020/21:1657 (S) och 2020/21:2702 (MP) yrkande 8.

I fråga om fara för könsstympning som grund för asyl konstaterar utskottet att könsstympning utgör ett tydligt exempel på könsspecifik förföljelse riktad mot kvinnor och som sådan kan ligga till grund för flyktingstatusförklaring (prop. 2005/06:6 s. 22 och 27 samt MIG 2012:12). Vidare noteras att regeringen under 2021 avser att presentera ett samlat åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2021–2023. Åtgärdsprogrammet kommer att omfatta insatser mot bl.a. könsstympning. Utskottet finner därmed inte skäl att föreslå något tillkännagivande i enlighet med motion 2020/21:87 (-) yrkande 7, som avstyrks.

Barn och unga i asylprocessen

Med barn avses i utlänningslagen en person som är under 18 år. Om den som ansöker om uppehållstillstånd som skyddsbehövande uppger att han eller hon är ensamkommande barn ska Migrationsverket, om det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, så snart som möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern. Om det är uppenbart att sökanden är 18 år eller äldre krävs dock inte detta. Slutligt ställningstagande till åldern ska göras i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd, och ett beslut om ålder gäller omedelbart. Innan Migrationsverket fattar ett tillfälligt beslut som innebär att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre ska verket ge sökanden tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning. En åldersbedömning kan inte exakt ange en persons ålder utan är endast ett hjälpmedel för att bedöma sannolikheten för att en asylsökande är äldre eller yngre än 18 år. Utskottet noterar att regeringen den 11 juni 2020 gav en särskild utredare i uppdrag att granska metoden för medicinska åldersbedömningar (dir. 2020:64). Syftet med uppdraget är att stärka grunden för med vilken säkerhet det går att uttala sig om sannolikheten för att personer med okänd ålder är över eller under 18 år med hjälp av Rättsmedicinalverkets tillämpade metod.

Utskottet kan inte finna att en ordning med obligatoriska medicinska åldersbedömningar skulle vara bättre än den ordning som nu gäller. Utskottet

är inte heller berett att föreslå tillkännagivanden om medicinska åldersbedömningar tidigt i asylprocessen eller om följderna av att sökanden inte medverkar till en sådan utredning. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 15, 2020/21:1619 (SD) yrkande 10 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 28.

När det gäller skyddet för barn i anknytningsärenden kan konstateras att det av gällande lagstiftning följer att det särskilt ska beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver (1 kap. 10 § UtL; jfr även 5 kap. 17 § UtL och artikel 3 barnkonventionen). Barnkonventionen gäller sedan den 1 januari 2020 som svensk lag. Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2020:24 beviljat ett 14-årigt barn, fött och uppvuxet i Sverige, uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter eftersom en utvisning ansågs stå i strid med barnkonventionen. Migrationsverket har i en rättslig kommentar framhållit att avgörandet har betydelse för handläggningen av samtliga ärenden som rör barn där utrymme finns i tillämpliga bestämmelser att väga in barnets bästa (RK/002/2021). Det är således tydligt att barnkonventionen får en allt större betydelse i rättstillämpningen på migrationsområdet.

Mot bakgrund av vad som nu anförts avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1618 (SD) yrkande 7 och 2020/21:2702 (MP) yrkande 6.

Asylprocessen i anknytningsärenden

Migrationsverket och utlandsmyndigheterna har en utredningsplikt som innebär att ett ärende ska bli utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver (23 § förvaltningslagen). Enligt artikel 16.4 i familjeåterförordningsdirektivet får medlemsstaterna utföra särskilda kontroller när det finns välgrundade misstankar om vilseledande eller skenäktenskap. I Europeiska kommissionens meddelande COM(2014) 210 anges att medlemsstaterna har en viss frihet att bedöma när det är lämpligt och nödvändigt att kontrollera familjebanden genom intervjuer eller andra undersökningar, däribland DNA-provtagning. Utskottet kan med hänsyn till vad som nu har anförts inte se några skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden till regeringen om DNA-test och oanmälda hembesök. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2020/21:1618 (SD) yrkandena 9 och 10.

Utskottet är inte berett att föreslå ett tillkännagivande om att införa medborgarskap som villkor för att den som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning själv ska kunna fungera som anknytningsperson. Därmed avstyrks motion 2020/21:1618 (SD) yrkande 5.

Offentligt biträde

Asylärendens komplexitet varierar i stor utsträckning. Det gör därmed även det arbete och den tid ett offentligt biträde behöver lägga ned för att fullgöra sitt uppdrag. Det offentliga biträdet har enligt gällande regler rätt till skälig ersättning bl.a. för det arbete som uppdraget har krävt. När ersättningen till det

offentliga biträdet beslutas har Migrationsverket och förvaltningsdomstolarna att pröva både om de vidtagna åtgärderna har varit nödvändiga och om den begärda ersättningen är skälig. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att riksdagen bör göra ett tillkännagivande till regeringen om att begränsa rätten till ersättning för offentliga biträden i asylärenden och avstyrker därför motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 27 och 2020/21:1619 (SD) yrkande 12.

När det gäller frågan om offentliga biträdens lämplighet och om det bör ställas krav på att samtliga biträden som förordnas är advokater noterar utskottet att ett biträde som visar oskicklighet eller i övrigt är olämplig för uppdraget får avvisas (14 § andra stycket förvaltningslagen och 48 § andra stycket förvaltningsprocesslagen). Dessutom för Migrationsverket en förteckning över personer som är tillgängliga som biträden inom olika geografiska områden i syfte att säkerställa att uppdrag som offentligt biträde endast ges till personer som är lämpliga (HFD 2020 ref. 34 och Migrationsverkets rättsliga ställningstagande Kvalitetskrav på offentliga biträden RS/021/2020). Med hänsyn till det anförda är utskottet för närvarande inte berett att föreslå ett tillkännagivande om en utredning om offentliga biträden eller om ytterligare krav på biträden. Därmed avstyrks motionerna 2020/21:3663 (KD) yrkande 24 och 2020/21:3231 (L) yrkande 2.

Mottagande av asylsökande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. ekonomiskt bistånd till asylsökande, eget boende, sysselsättning för asylsökande och utsatta grupper på asylboenden.

Jämför reservation 31 (M), 32 (SD), 33 (V), 34 (KD), 35 (M), 36 (SD), 37 (KD), 38 (SD), 39 (KD) och 40 (L).

Gällande ordning

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad LMA, huvudansvaret för mottagande av asylsökande m.fl. och driver förläggningar. Verket får dock ge i uppdrag åt någon annan att driva en förläggning (2 § LMA). Asylsökande ska erbjudas plats på en förläggning. När det gäller ensamkommande barn ska Migrationsverket i stället anvisa en kommun som ordnar boendet (3 § LMA).

Migrationsverket ska i lämplig omfattning ge asylsökande m.fl. sysselsättning genom att de får tillfälle att delta i svenskundervisning, i skötseln av förläggningar och i annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull (4 § LMA). Dagersättningen får sättas ned för en utlänning som fyllt 18 år om han eller hon bl.a. utan giltigt skäl vägrar delta i verksamheten eller försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan (10 § LMA).

Migrationsverket svarar för att bistånd lämnas till asylsökande enligt LMA i form av bl.a. bostadsersättning, dagersättning och särskilt bidrag (13 § LMA). Den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket (15 § LMA).

Rätten till bistånd för vuxna som inte bor tillsammans med ett barn under 18 år upphör när tidsfristen för frivillig avresa enligt avvisnings- eller utvisningsbeslutet löper ut eller, om det inte finns någon tidsfrist, när beslutet inte längre kan överklagas (11 § LMA). Vidare upphör rätten till bistånd när uppehållstillstånd beviljas, utom i de fall utlännen vistas på förläggning och inte har anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun. Den som inte vistas på förläggning har rätt till bistånd under en månad från den dag de har beviljats uppehållstillstånd (8 § LMA).

En asylsökande som på egen hand ordnar bostad och bostaden ligger i en del av en kommun som anses ha sociala och ekonomiska utmaningar har inte rätt till dagersättning om det inte är uppenbart oskäligt (10 a § (LMA)). Detta gäller inte ensamkommande barn.

Asylsökande som på egen hand ordnar bostad har i särskilda fall rätt till bostadsersättning (16 § LMA). I förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. anges i 4 § att bostadsersättning får beviljas den som har fått eller erbjudits en anställning om minst tre månader och för att kunna börja anställningen måste flytta till en ort där Migrationsverket saknar möjlighet att erbjuda anläggningsboende.

Enligt förordningen om länsstyrelsernas uppdrag avseende insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare (2016:1363) har länsstyrelserna ansvar för insatser för asylsökande och personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets anläggningsboenden. Insatserna innebär bl.a. att stärka personernas kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället och den svenska arbetsmarknaden.

Lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen) innebär att alla kommuner är skyldiga att efter anvisning ta emot personer som fått uppehållstillstånd för bosättning. Syftet är att nyanlända snabbare ska kunna påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Lagen omfattar i första hand nyanlända som vistas på Migrationsverkets anläggningsboenden och kvotflyktingar.

Enligt förordning (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. har en kommun rätt till årlig ersättning för beredskap, kapacitet och kostnader för mottagande av ensamkommande barn som Migrationsverket ska anvisa i form av en schablonersättning (7–8 och 21 §§).

Motionerna

Allmänt om mottagandet

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23 begärs ett tillkännagivande om att införa krav på anmälan vid

planerad frånvaro från Migrationsverkets asylboenden. Det bör införas bestämmelser som innebär att en asylsökande behöver meddela sin frånvaro och kontaktuppgifter om han eller hon kommer att vara otillgänglig i mer än tre dagar, t.ex. på grund av en längre resa. Om en person registreras som avviken bör denne förlora sin rätt till dagersättning och boende. Vidare begärs i yrkandena 24 och 25 tillkännagivanden om att stödboenden och schablonersättningar vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar ska användas i ökad utsträckning samt att Statskontoret ska ges i uppdrag att snabbutreda om takpriset för Migrationsverkets boenden bör sänkas och om avtalstiderna för boendena bör förändras. Enligt motionärerna behövs en ökad kostnadskontroll i Migrationsverkets verksamhet.

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3642 yrkande 22 ett tillkännagivande om att låta utvärdera 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om nedsatt ersättning och indraget boende. Enligt motionärerna bör den lagändring från 2016 som innebar att rätten till bistånd upphörde för en person, undantaget barn och barnfamiljer, med lagakraftvunnet beslut om avvísning eller utvisning utvärderas. En utredning bör tillsättas för att utvärdera lagändringens effektivitet och kostnader.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om ett kommunalt villkorat mottagande av vidarebosatta flyktingar. Motionärerna anger att den migrationspolitik som har förts har inneburit stora påfrestningar. Ett framtida mottagande av kvotflyktingar måste därför villkoras av och dimensioneras efter att kommuner självmant meddelar kapacitet och tecknar avtal med Migrationsverket.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 16 ett tillkännagivande om frivilligt kommunalt mottagande av ensamkommande. Ett frivilligt mottagande där kommuner som får välja att teckna avtal med Migrationsverket skulle underlätta för kommunerna att bl.a. kunna behålla personal och kompetens inom området. Samtidigt kan kommuner som av olika anledningar inte klarar ett sådant mottagande inte tvingas ta emot ensamkommande. I yrkandena 17 och 18 begärs tillkännagivanden om ökat självkostande av mottagande och om bekostande via lånesystem. Motionärerna anför att den nuvarande lagstiftningen har visat sig otillräcklig och behöver utvecklas. En person som söker asyl i Sverige bör i samband med asylansökan redogöra för sina ekonomiska tillgångar, som kontanter, värdepapper, värdeföremål eller tillgångar utomlands. Tillgångarna ska också regelbundet kontrolleras och kunna resultera i såväl indragen dagersättning som krav på att betala avgift till Migrationsverket. Utöver denna kontroll bör även, i det fall en asylsökande inte kan betala direkt, ett system för betalning i efterhand tas fram. Systemet bör organiseras så att det både bidrar till att minska samhällets kostnader för asylmottagandet och skapar incitament för att komma i arbete. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om integrationsinsatser i rätt tid. Specifika integrationsinsatser ska inte genomföras för asylsökande vars status i Sverige inte är fastställd. I

yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om stödboendeform som norm för äldre ensamkommande asylsökande. Enligt motionärerna bör stödboende utgöra normen för asylsökande ensamkommande ungdomar i åldrarna 16–17 år. Många av dessa ungdomar är vana vid både autonomi och egenansvar och att de tvingas in i en barnroll är en belastning på det allmänna och kontraproduktivt. Vidare möjliggörs att HVB-boenden med vård dygnet runt reserveras för yngre personer samt för de som av olika anledningar individuellt bedöms behöva det.

Även i motion 2020/21:362 av Richard Jomshof (SD) begärs ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att införa ett system som innebär att asylsökande som kommer till Sverige kan få sina värdesaker beslagtagna med syftet att delfinansiera sökandens uppehälle under asylprocessen.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) begärs tillkännagivanden om att ändringarna i lagen om mottagande av asylsökande (LMA) från 2016 ska rivas upp (yrkande 4) och i det fall regeringen inte vill riva upp lagändringen direkt begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utvärdera LMA och dess konsekvenser (yrkande 5). Motionärerna anför att lagändringen om att den som får avslag på sin asylansökan, undantaget barn och barnfamiljer, mister rätten till bistånd och boende har fått förödande effekter och genomfördes utan föregående utredning. Vidare anför motionärerna att lagändringen har medfört en ökning av personer som lever utanför samhällets skyddsnet med ökad utsatthet samt även stora konsekvenser för samhället i stort.

Hans Eklind m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3663 yrkande 9 ett tillkännagivande om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential. Motionärerna anför att anläggningsboenden ska upphandlas på platser som uppfyller vissa krav. Bland annat utifrån förutsättningarna på arbetsmarknaden, graden av segregering i närliggande skolor, kommunens ekonomi och tidigare mottagningsvolym. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att asylsökande ska ha ett arbetskrav vid asylboendet. Det ska ställas ett arbetskrav om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Den asylsökande förväntas bidra med t.ex. lokalvård, matservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster m.m. Den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet kan få sin dagersättning nedsatt.

Även i kommittémotion 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 4 begärs ett likalydande tillkännagivande om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential. I yrkande 42 begärs ett tillkännagivande om att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden.

Eget boende – EBO

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om att begränsa rätten till eget boende under asyltiden. Möjligheten till eget boende under asyltiden bör begränsas till

att endast gälla asylsökanden med en egen arbetsrelaterad inkomst. Övriga ska bo på boenden som Migrationsverket tillhandahåller. Det skulle enligt motionärerna underlätta myndighetens kontakt med de asylsökande och korta handläggningstiderna, samtidigt som det skulle underlätta myndighetens återvändandearbete.

Roger Hedlund m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:1615 tillkännagivanden om att utreda fler åtgärder för att minska asylsökandes nyttjande av eget boende under asyltiden (yrkande 6) och om att verka för att avskaffa möjligheten för asylsökande att beviljas dagersättning och särskilt bidrag vid eget boende under asyltiden (yrkande 7). Motionärerna anför att det inte är rimligt att personer som avvisar ett erbjudet boende kan begära ersättning för att klara sitt uppehälle. Vidare bör det utredas vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas för att minska nyttjandet av eget boende under asyltiden. Möjligheten till eget boende bör i ett längre perspektiv avskaffas helt.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om ett avskaffande av regleringen av eget boende i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Motionärerna anför att asylsökandes rätt att fritt bosätta sig i eget boende helt bör tas bort eller begränsas så att kommunerna får full frihet att förbjuda bosättning av asylsökande.

I motion 2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att successivt avskaffa EBO-lagen och i yrkande 2 ett tillkännagivande om att begränsa villkoren för de asylsökande som väljer ett eget boende. Motionärerna anger att rättigheten att få bosätta sig var man vill kan ställa orimligt höga krav på vissa kommuner. EBO-reglerna är en bidragande orsak till utanförskap och segregation. Till dess att lagen har rivits upp bör villkoren för de asylsökande som väljer ett eget boende begränsas, detta kan gälla bl.a. ekonomisk ersättning.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa EBO-lagen. Motionärerna anför att rätten till eget boende bör slopas helt och anläggningsboende bör i fortsättningen vara den boendeform som erbjuds från staten.

Även i kommittémotion 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) begärs i yrkande 3 ett tillkännagivande om att avskaffa EBO-lagen.

I motion 2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om EBO-lagen. Den 1 juli 2020 började nya bestämmelserna gälla som innebär att personer som söker asyl kan förlora sin ersättning om de väljer att bosätta sig i områden som har socioekonomiska utmaningar. Motionärerna anför att effekterna av de nya bestämmelserna behöver följas noga och ytterligare åtgärder vidtas om lagen visar sig otillräcklig.

Även i motionerna 2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S) och 2020/21:2425 av Abraham Halef (S) begärs tillkännagivanden om EBO-lagen där det anføres att utvecklingen bör följas noga och ytterligare åtgärder vidtas om de nya bestämmelserna visar sig vara otillräckliga.

Asylboende och utsatta grupper

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 22 ett tillkännagivande om ökad säkerhet för särskilt utsatta religiösa, etniska och sexuella minoriteter på asylboenden. Motionärerna anför att särskild hänsyn bör tas vid boendeplacering av minoritetsgrupper, samt att den som inte respekterar andra boenden omedelbart ska flyttas till särskilt boende. Vidare begärs i yrkande 23 ett tillkännagivande om ersättningskyldighet för skador på boenden. Asylsökande bör i högre utsträckning kunna hållas ansvariga för de boenden de erbjudits och det bör därför utredas hur asylsökande kan hållas ersättningskyldiga för skador som uppkommit på boenden.

Sofia Damm m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3405 yrkande 17 ett tillkännagivande om att kvalitetssäkra hälsosamtalen och göra dem obligatoriska. Motionärerna anför att hälsosamtalen som ingår i den hälsoundersökning som görs av asylsökande bör göras obligatoriska. Genom detta får den asylsökande information om svensk hälso- och sjukvård samt bättre kunskap för sitt beslut om att genomgå en hälsoundersökning. Vidare bör hälsosamtalen kvalitetssäkras så att vårdresurserna används effektivt och att de asylsökande får en jämlik vård.

Även i kommittémotion 2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om obligatoriska hälsosamtal för asylsökande och nyanlända.

Désirée Pethrus m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3410 yrkande 2 ett tillkännagivande om att uppdra åt Migrationsverket att rikta särskild uppmärksamhet mot utsatta grupper på asylboenden, såsom kvinnor, hbtq-personer och konvertiter. Motionärerna anför att regeringens uppdrag till Migrationsverket om att trygga hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter bör utökas till att även värna och säkra hbtq-personers, kvinnors och konvertiters trygghet och möjligheter på asylboenden.

Barbro Westerholm m.fl. (L) begär i kommittémotion 2020/21:3261 yrkande 16 ett tillkännagivande om tryggheten på asylboenden för hbtq-personer. Motionärerna anför att om en persons säkerhet inte kan garanteras på grund av att andra inte accepterar personens sexuella läggning eller könsuttryck är det den som hotar som ska flyttas.

Utskottets ställningstagande

Allmänt om mottagandet

Mottagandet av asylsökande ska ordnas så att det bl.a. främjar en effektiv process, ger kommunerna goda planeringsförutsättningar och säkerställer ett socialt hållbart mottagande för individen. I detta ligger även att kommunerna ska ges möjlighet att erbjuda en välfärd av hög kvalitet som främjar integrationen i samhället och arbetslivet. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2020 framgår att antalet inskrivna i mottagandesystemet minskade med 24

procent, och att 17 procent av boendeplatserna för asylsökande avvecklades under året. Vidare framgår att en följd av färre asylsökande under 2020 – främst på grund av coronapandemin – har varit att antalet personer i anläggningsboende i genomsnitt var 23 procent färre än föregående år.

Några motioner tar upp frågan om 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om nedsatt ersättning och indraget boende. Ändringen i LMA-lagen innebar att rätten till bistånd enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. som huvudregel upphör för vuxna utlänningar som inte bor tillsammans med barn under 18 år när utlänningens avvisnings- eller utvisningsbeslut får laga kraft eller inom viss tid därefter. Denna åtgärd vidtogs med anledning av den ansträngda situation som uppstod 2015 och syftade till att frigöra resurser i mottagningssystemet och att öka incitamenten för frivilligt återvändande. Utskottet kan konstatera att även om situationen i mottagandesystemet nu är annorlunda är det alltså viktigt att personer som fått ett lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning så snabbt som möjligt återvänder till sitt ursprungsland. Återvändandet bör i första hand ske självmant och incitament för frivilligt återvändande är en viktig del i att upprätthålla en långsiktigt hållbar asyl- och migrationspolitik.

Med hänsyn till det anförda och då utskottet utgår från att regeringen följer upp förändringarna och vid behov återkommer, ser utskottet inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2020/21:3642 (M) yrkande 22 och 2020/21:306 (V) yrkandena 4 och 5.

Några motioner tar upp olika aspekter av det ekonomiska stödet för asylsökande, såsom rätten till dagersättning och om ökat självbekostande av mottagandet. Utskottet kan konstatera att dagersättningen får sättas ned för personer som fyllt 18 år om han eller hon utan giltigt skäl bl.a. vägrar att delta i verksamheten (t.ex. svenskundervisning, i skötseln av förläggningar eller annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull) eller försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan. Vidare kan konstateras att personer som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket.

Utskottet finner med det sagda inga skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 23, 2020/21:1619 (SD) yrkandena 17 och 18, 2020/21:362 (SD), 2020/21:3405 (KD) yrkande 42 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 11.

Några motioner gäller mottagandet av ensamkommande barn och kommunernas ersättning rörande mottagandet av ensamkommande barn. Ersättningssystemet för mottagandet av ensamkommande barn och unga baseras sedan 2017 i huvudsak på schabloner. Av förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. framgår att kommuner har rätt till schablonersättning för bl.a. beredskap, kapacitet och kostnader för mottagandet av ensamkommande barn.

I Mottagandeutredningens betänkande SOU 2018:22 föreslås bl.a. att nuvarande ersättningssystem till kommunsektorn ska ersättas med ett nytt

system som i högre utsträckning bygger på schablonersättningar som betalas ut utan ansökan.

När det gäller ensamkommande barn kan utskottet konstatera att kommunen ansvarar för att utreda barnets behov, och därefter fatta beslut om insatser och placering i ett lämpligt boende. Avgörande för vilken form av boende som kan bli aktuell för respektive barn är barnets ålder och vilket behov av stöd barnet har. Sedan 2014 kan Migrationsverket anvisa ett ensamkommande barn till en kommun som ska ordna boendet även om kommunen inte har träffat en överenskommelse med Migrationsverket. Enligt utskottets mening är möjligheterna till långsiktig planering bättre om barnet omedelbart blir anvisad till en kommun även om kommunen i fråga saknar en överenskommelse om mottagande. Ett långvarigt tillfälligt boende i en ankomstkommun gynnar inte barnet. Vidare anges förslag i den s.k. Mottagandeutredningen om en ny organisering för mottagandet av asylsökande och nyanlända – inbegripet ensamkommande barn – som syftar till att förtydliga samtliga aktörers befogenheter, resurser och ansvar.

Med hänsyn till pågående arbete samt då beredningen av utredningens förslag bör avvaktas finns det enligt utskottets mening inte skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionerna 2020/21:3524 (M) yrkandena 24 och 25, 2020/21:1619 (SD) yrkandena 16 och 21, 2020/21:3663 (KD) yrkande 9 och 2020/21:3405 (KD) yrkande 4. Motionerna avstyrks därmed.

I en motion begärs ett tillkännagivande om kommunalt villkorat mottagande av vidarebosatta flyktingar (s.k. kvotflyktingar). Utskottet kan i detta hänseende konstatera att lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (den s.k. bosättningslagen) som trädde i kraft i mars 2016 innebar att alla kommuner är skyldiga att ta emot nyanlända för bosättning. De förändringar som genomfördes under 2016 genom införandet av den s.k. bosättningslagen för att främja en effektiv etableringsprocess var enligt utskottets mening nödvändiga. I det tidigare systemet tog vissa kommuner ett mycket stort ansvar och andra kommuner avstod från att bidra. Också för att förbättra etableringen av vidarebosatta är det av stor vikt att alla kommuner är med och tar ansvar för mottagandet av nyanlända. Mottagandet av flyktingar är ett gemensamt ansvar för hela samhället. I Mottagandeutredningen föreslås också att etableringsförutsättningarna vid anvisningen av nyanlända bör förtydligas för att ge bättre planeringsförutsättningar för kommunerna och samtidigt fördela ansvaret jämnare mellan dessa.

Med det sagda finner utskottet inga skäl för riksdagen att med anledning av motion 2020/21:1620 (SD) yrkande 15 göra ett tillkännagivande till regeringen, varför det avstyrks.

Eget boende – EBO

De förändringar av de s.k. EBO-reglerna som trädde i kraft den 1 januari 2020 och började tillämpas fullt ut den 1 juli samma år innebär att en asylsökande

som flyttar till och bor i eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar som huvudregel inte ska ha rätt till dagersättning. Reglerna har till syfte att minska koncentrationen av asylsökande i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. De syftar också till att asylsökande i större utsträckning ska välja att bo i Migrationsverkets boenden eller i områden där förutsättningarna för integration är bättre. Utskottet anser att det är för tidigt att dra några slutsatser om effekterna av regelförändringarna. Utskottet, som avser att följa frågan noga, ser inga skäl för riksdagen att i nuläget göra ett tillkännagivande till regeringen om utvärdering av eller ändring av reglerna för eget boende. Motionerna 2020/21:3524 (M) yrkande 22, 2020/21:1615 (SD) yrkandena 6 och 7, 2020/21:1619 (SD) yrkande 15, 2020/21:3394 (SD) yrkandena 1 och 2, 2020/21:3663 (KD) yrkande 7, 2020/21:3405 (KD) yrkande 3, 2020/21:1654 (S), 2020/21:2150 (S) och 2020/21:2425 (S) avstyrks därför.

Asylboende och utsatta grupper

Migrationsverkets arbete med likvärdig behandling för exempelvis barn, kvinnor och hbtq-personer ska genomsyra verksamheten. Av verkets årsredovisning för 2020 framgår att verket aktivt arbetar med dessa frågor och under året har bl.a. tagit fram ett verktyg i samarbete med Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo) för bedömning av sårbarhet och behov av anpassat mottagande, samt en utbildning för mottagande av sårbara grupper. Verktöget beräknas kunna lanseras under första halvåret 2021. Medarbetare på bl.a. mottagande- och ansökningsenheter genomgick under 2020 RFSL:s utbildning kring normer och bemötande av hbtq-personer. Vidare genomfördes utbildningar framtagna av Easo rörande sårbara grupper.

Utskottet ser positivt på att regeringen gett Migrationsverket i uppdrag att förbereda införandet av en obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande. Enligt uppdraget kommer samhällsintroduktionen, förutom grundläggande information om asylprocessen, också innehålla information om svensk lagstiftning samt demokrati, normer och värderingar. Det kan t.ex. handla om information om reglerna som gäller för eget boende, hedersrelaterat våld och förtryck samt skydd mot diskriminering och kränkande särbehandling.

Med hänsyn till det som ovan anförs om pågående arbete ser utskottet inte något skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande till regeringen om utsatta grupper på asylboenden. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2020/21:1619 (SD) yrkandena 19, 22 och 23, 2020/21:3410 (KD) yrkande 2 och 2020/21:3261 (L) yrkande 16. Utskottet kan inte heller se något skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att göra hälsosamtalen obligatoriska. Motionerna 2020/21:2745 (KD) yrkande 17 och 2020/21:3405 (KD) yrkande 17 avstyrks därmed.

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår yrkanden om bl.a. verkställighet, förvar, kontrollåtgärder och återvändandeavtal.

Jämför reservation 41 (M), 42 (SD), 43 (V), 44 (KD), 45 (SD), 46 (M, SD) och 47 (M, SD, KD).

Gällande ordning

Avvisning och utvisning

Beslut om avvisning i första instans får inte fattas senare än tre månader efter det att den första ansökan om uppehållstillstånd gjorts efter ankomsten till Sverige (8 kap. 5 § UtL). För beslut som fattas senare är beteckningen utvisning.

Enligt 8 kap. 2 § UtL får en utlänning som inte är EES-medborgare avvisas bl.a. om han eller hon saknar pass eller visering när det krävs, han eller hon är undantagen från kravet på visering men inte har för avsikt att lämna Sverige efter att den viseringsfria tiden har löpt ut eller vid inresan undviker att lämna begärda uppgifter, medvetet lämnar oriktiga uppgifter som är av betydelse för rätten att resa in i Sverige eller medvetet förtiger någon omständighet som är av betydelse för rättigheten.

En utlänning som inte är EES-medborgare får också avvisas bl.a. om det kan antas att han eller hon kommer att sakna tillräckliga medel för vistelsen i Sverige, under vistelsen i Sverige inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt eller kommer att bedriva verksamhet som kräver arbetstillstånd, utan att ha ett sådant tillstånd, eller på grund av tidigare frihetsstraff eller någon annan särskild omständighet kan antas komma att begå brott i Sverige eller kan antas komma att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet (8 kap. 3 § UtL).

En utlänning som inte är EES-medborgare får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet (8 kap. 6 § UtL).

Återvändande

Enligt 8 kap. 21 § UtL ska ett beslut om avvisning eller utvisning innehålla en tidsfrist inom vilken utlänningen frivilligt ska lämna landet. Tidsfristen är två veckor om utlänningen avvisas och fyra veckor om utlänningen utvisas. Om det finns särskilda skäl får en längre tidsfrist bestämmas. I vissa fall ska en tidsfrist för frivillig avresa inte bestämmas, bl.a. om det finns risk för att utlänningen avviker. I ett beslut om avvisning eller utvisning som innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen upplysas om att ett återreseförbud kan meddelas om han eller hon inte lämnat landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Tidsfristen för frivillig avresa börjar

löpa när beslutet om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft eller när utlänningen förklarar sig nöjd med beslutet (8 kap. 22 § UtL).

Om det inte finns förutsättningar att meddela en tidsfrist för frivillig avresa ska Polismyndighetens beslut om avvisning och Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning förenas med ett återreseförbud, om inte särskilda skäl som kan hänföras till utlänningens personliga förhållanden talar mot att ett sådant förbud meddelas. Tiden för återreseförbud ska bestämmas till högst fem år. Om utlänningen utgör ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet får det dock bestämmas en längre tidsperiod (8 kap. 23 och 24 §§ UtL).

Omedelbar verkställighet och prövning av verkställighetshinder

När en fråga om avvisning eller utvisning prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. UtL inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs (8 kap. 7 § UtL).

Ett beslut om avvisning eller utvisning ska verkställas genom att utlänningen sänds till det land eller, om flera länder angetts, till något av de länder som anges i Migrationsverkets, en migrationsdomstols eller Migrationsöverdomstolens beslut. Det är oftast det land där utlänningen är medborgare. En utlänning som ska avvisas eller utvisas får alltid sändas till ett land om utlänningen visar att mottagande kan ske i det landet (12 kap. 4 § UtL).

Migrationsverket får lämna över ett ärende för verkställighet till Polismyndigheten om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan polisens medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet (12 kap. 14 § UtL). Polismyndigheten är verkställande myndighet vid ny verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning men kan återlämna ett ärende om verkställighet till Migrationsverket om verket samtycker till det (10 kap. 13 §, 12 kap. 14 § UtL).

Av 12 kap. 18 § UtL framgår att Migrationsverket självmant (ex officio) ska bedöma om det finns ett verkställighetshinder. Om det i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft kommer fram nya omständigheter som innebär att

1. det finns ett hinder mot verkställighet enligt 12 kap. 1, 2 eller 3 § (bl.a. risk för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller risk att utsättas för förföljelse),
2. det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlänningen eller
3. det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning att beslutet inte bör verkställas

får Migrationsverket bevilja permanent uppehållstillstånd eller, om hindret endast är tillfälligt, tidsbegränsat uppehållstillstånd.

En utlänning får dock sändas till ett sådant land som anges under 1 om det inte är möjligt att verkställa avvisningen eller utvisningen till något annat land och utlänningen genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna i Sverige. Detta gäller dock inte om den förföljelse som hotar i det andra landet innebär fara för utlänningens liv eller annars är av särskilt svår art. Likaså får en utlänning sändas till ett sådant land om utlänningen har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att utlänningen skulle fortsätta verksamheten här i landet och det inte är möjligt att sända utlänningen till något annat land (12 kap. 2 § UtlL).

Av 12 kap. 19 § UtlL framgår att om ett beslut om uppehållstillstånd inte kan meddelas enligt 12 kap. 18 § ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning om utlänningen åberopar sådana nya omständigheter som kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § och inte kunnat åberopas av utlänningen tidigare, eller utlänningen visar giltigt ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare. Är dessa förutsättningar inte uppfyllda ska Migrationsverket besluta att inte bevilja ny prövning.

Förvar och kontrollåtgärder

En utlänning som har fyllt 18 år får enligt 10 kap. 1 § första stycket UtlL tas i förvar om

1. identiteten är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig
2. utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå.

En utlänning som har fyllt 18 år får också enligt andra stycket tas i förvar om

1. det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras,
2. det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas enligt bl.a. 8 kap. 2, 3 och 6 §§ eller
3. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning.

Av det tredje stycket framgår att beslut om förvar enligt andra stycket 1 och 2 får fattas endast om det annars finns en risk att utlänningen bedriver brottslig verksamhet i Sverige, avviker, håller sig undan eller på något annat sätt hindrar verkställigheten.

En utlänning som har fyllt 18 år får enligt 10 kap. 6 § UtlL i stället för att tas i förvar ställas under uppsikt. Även ett barn får under vissa förutsättningar ställas under uppsikt (10 kap. 7 § UtlL). Uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos Polismyndigheten eller hos

Migrationsverket. I ett beslut om uppsikt ska det anges på vilken ort anmälningsskyldigheten ska fullgöras. Utlänningen får också åläggas att lämna ifrån sig sitt pass eller annan legitimationshandling (10 kap. 8 § UtL). Ett barn får under vissa förutsättningar tas i förvar (10 kap. 2 § UtL).

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen får vid verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning omhänderta en utlänning om det är nödvändigt för att förbereda eller genomföra verkställigheten. Utlänningen får omhändertas under högst 24 timmar eller om det finns särskilda skäl under ytterligare 24 timmar (9 kap. 12 § UtL).

Preskriptionstid

Enligt 12 kap. 22 § UtL upphör ett beslut om avvisning eller utvisning som inte har meddelats av allmän domstol att gälla fyra år efter att beslutet vann laga kraft. Om beslutet har förenats med ett förbud mot att återvända till Sverige med längre giltighetstid upphör beslutet om avvisning eller utvisning att gälla först när tiden för återreseförbudet går ut.

Motionerna

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

I kommittémotion 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 10 ett tillkännagivande om att Sverige ska ha en lagstiftning som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land. Om en asylsökande kommer via ett annat EU-land, där han eller hon inte registrerats som asylsökande, bör personen kunna avvisas till ett annat säkert land än Sverige. Lagstiftningen ska kunna aktualiseras genom ett regeringsbeslut och det ska då krävas att antalet asylsökande som söker sig till Sverige allvarligt påverkar viktiga funktioner i samhället.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården ska ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut. Det bör tydliggöras att ett återvändande kommer att verkställas genom myndigheternas försorg om personen inte återvänder självmant. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverkets arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras. Enligt motionärerna bör nya arbetsmetoder, informationsinsatser och stödprogram utvecklas, och verket bör tidigt i asylprocessen fokusera på återvändande. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att fler myndigheter bör få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande. Arbetet kan omfatta informationsplikt till Migrationsverket och Polismyndigheten när en person utan tillstånd vistas i landet. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att preskriptionstiden för avslagsbeslut i asylärenden ska förlängas från fyra till tio år. Den nuvarande tidsgränsen bidrar enligt motionärerna till att människor håller sig undan myndigheterna. I yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om

att förena beslutet om nekad inresa med beslutet om avvisning till ett gemensamt beslut och att beslutet endast ska kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av överinstans. Ett beslut om avvisning vid nekad inresa förenas med ett återreseförbud. Det är inte ovanligt att personer som nekats inresa ansöker om asyl för att komma in i landet. En vanlig ordning är att Polismyndigheten i dessa situationer upphäver sitt meddelade beslut och överlämnar till Migrationsverket att pröva frågan om avvisning på nytt samt att asylansökan därefter återkallas, vilket leder till att Migrationsverket beslutar om avvisning men utan återreseförbud. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att utreda hur processen om verkställighetshinder kan effektiviseras. Motionärerna anger att ett vanligt problem är att personen som ska verkställas yrkar på verkställighetshinder precis före avresan, för att på detta sätt förhindra verkställigheten. Detta behöver utredas närmare, det kan t.ex. handla om att se över kravet på giltig ursäkt varför omständigheten åberopas sent in i asylprocessen eller att ett yrkande i vissa fall ska framföras direkt till domstol i stället för till Migrationsverket. I yrkande 17 begärs ett tillkännagivande om att sekretessbelägga verkställighetsdatum för att säkerställa ett ordnat återvändande. I dag får en person som ska lämna Sverige information i förväg om vilken dag myndigheterna kommer och hämtar denne, vilket skapar en tydlig tidslinje för den som vill avvika eller vidta andra åtgärder för att försvåra verkställigheten.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begärs i yrkande 13 ett tillkännagivande om förbättrat arbete med verkställandet av avvisningar och utvisningar. Enligt motionärerna behövs bl.a. ytterligare befogenheter för polisen och Migrationsverket, fler försvarsplatser samt bättre system för uppsikt av utlännings utan uppehållstillstånd. Möjligheten till avtal med tredjeländer bör utredas noga.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll. Det är enligt motionärerna angeläget att myndigheterna får de verktyg och befogenheter de behöver. De problem som finns, t.ex. åtkomst till information i databaser, omnämndes i utredningsbetänkandet Klarlagd identitet (SOU 2017:93). Efter kritik från Lagrådet sköt regeringen upp framläggandet av en proposition. Regeringen bör skyndsamt föreslå reformer, både i en omarbetad proposition och i framtida propositioner. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa preskriptionstiden för utvisningsbeslut. Verkställigheten av utvisningsbeslut försvåras av att många håller sig undan myndigheterna och ett stort antal personer blir kvar i Sverige under längre perioder. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att begränsa möjligheten att ansöka om prövning av verkställighetshinder. Det är vanligt att Migrationsverket efter ett avslagsbeslut får upprepade ansökningar om uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder, ofta helt utan grund. Detta innebär ett stort slöseri med resurser. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om utökat transportörsansvar. I yrkande 20 begärs ett tillkännagivande om att återreseförbud ska bli norm vid utvisningsbeslut från

Migrationsverket. En utlänning som fått ett avslag bör alltid få återreseförbud om han eller hon inte återvänder frivilligt under tidsfristen. Om en tidsfrist inte meddelats bör utlänningen alltid beläggas med återreseförbud. Vissa ärendeslag, såsom asyl, medför att den sökande får en rad friheter och rättigheter i Sverige. Kostnaden för mottagande av asylsökande är också stor. En asylsökande som av Migrationsverket bedömts sakna asylskäl, och fått beslutet bekräftat i överklagandeprocessen, bör alltid få återreseförbud. I yrkande 29 begärs ett tillkännagivande om att verkställighetshinder inte ska föreligga ifall en utlänning har begått synnerligen grova brott. Om en utlänning som fått skydd i Sverige begår ett synnerligen grovt brott ska han eller hon efter avtjänat straff utvisas från Sverige på livstid. För närvarande är Sverige bundet av åtaganden inom bl.a. EU-rätten som gör det omöjligt att utvisa våldsbrottslingar om de riskerar hot mot liv eller frihet i hemlandet. Regeringen bör därför arbeta aktivt för att Sverige ska få självbestämmande över denna fråga och alltid kunna utvisa utlänningar som begår synnerligen grova brott.

I motion 2020/21:517 av Josef Fransson (SD) begärs ett tillkännagivande om att frånta Migrationsverket övervakningsansvaret vid tvångsavvisningar, eftersom verket lämnar ut information för att på olika sätt försvåra Kriminalvårdens arbete att genomföra fattade verkställighetsbeslut.

I motion 2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att de personer som inte har rätt till vistelse i vårt land bör avvisas omgående.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag utifrån SOU 2017:84 Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription. Motionärerna anger att det i utredningsbetänkandet bl.a. föreslås ett förtydligande av lagstiftningen så att den vars avvisnings- eller utvisningsbeslut inte kan verkställas av skäl som ligger utanför individens kontroll beviljas uppehållstillstånd och att frågan om statslösa rättsliga ställning bör utredas vidare.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 37 ett tillkännagivande om avvisningar och utvisningar. I yrkande 39 begärs ett tillkännagivande om att utreda en förlängning av preskriptionstiden för att kunna söka asyl en andra gång. Motionärerna anför att den nuvarande preskriptionstiden kan vara för kort för att få fler att återvända frivilligt.

Förvar och kontrollåtgärder

I kommittémotion 2020/21:3303 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs i yrkande 24 ett tillkännagivande om att ändra lagen så att Migrationsverket får visitera inför transporter. I dag saknas sådant lagstöd, vilket kan få som konsekvens att Migrationsverkets transportbeställningar till Kriminalvården ökar. Lagen behöver ändras.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om att införa avreseboenden i Migrationsverkets regi. En person som har fått ett avvisnings- eller utvisningsbeslut ska bo på sådana, där myndigheterna kan samarbeta och samla sina resurser. Personer som kommer från länder med hög avslagsfrekvens med möjlighet till en snabb verkställighet bör bo på avreseboenden under hela asyltiden. I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om utökade möjligheter till förvarstagande och ökad säkerhet vid förvaren. Enligt motionärernas förslag kan det handla om att förlänga de tidsfrister som finns eller att vid platsbrist möjliggöra placering av en förvarstagen person på häkte, anstalt eller fängelse i fler situationer än vad som i dag tillåts. Migrationsverket bör få fler och bättre verktyg för att kunna säkerställa säkerheten, bl.a. genom bättre möjligheter till kroppsvisitation och till att söka igenom förvarstagnas rum. Vidare bör det vara tillåtet att begära identifikation av besökande. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att införa anmälningsplikt (boendeskyldighet) vid Migrationsverkets boenden och elektronisk övervakning som komplement till förvar. Det kan t.ex. handla om att den enskilde behöver anmäla sig flera gånger om dagen eller måste vara på boendet mellan vissa klockslag.

I motion 2020/21:1872 av Viktor Wärnick (M) begärs ett tillkännagivande om skärpta och utökade ordnings- och säkerhetsbefogenheter vid förvar av utlänningar, som t.ex. att ge förvars- och transportpersonal ständig rätt till visitation samt möjlighet att kontrollera besökare.

I motion 2020/21:2333 av Boriana Åberg (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att göra rymningar från Migrationsverkets förvar straffbara. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att tillåta installation av larmbågar som besökare passerar. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att tillåta genomsökning av personliga tillhörigheter utan att skälig misstanke föreligger. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att tillåta visitation av förvarstagna före transporter. Motionären anser att säkerheten vid Migrationsverkets förvar bör höjas för att personen ska finnas tillgänglig så att utvisningsbeslutet kan verkställas och för att personalens och förvarstagnas säkerhet bör garanteras.

I kommittémotion 2020/21:641 av Adam Martinen m.fl. (SD) begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om lagstöd för tvångsutvisning. Enligt motionärerna bör Polismyndigheten alltid ha rätt att använda tvång när utvisningar genomförs för att minska möjligheten för en utlänning att stanna kvar i landet när tillstånd till detta saknas.

I kommittémotion 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 24 ett tillkännagivande om uppsikt över asylsökande genom olika former av anmälningsplikt. Asylsökande ska utan undantag kunna hållas under uppsikt. Formen för uppsikt bör variera beroende på t.ex. praktiska förhållanden. Asylsökande som enligt EBO-reglerna väljer ett eget boende bör erbjudas ett frivilligt alternativ som elektronisk fotboja eller armband eller motsvarande. I yrkande 25 begärs ett tillkännagivande om öppna förvar.

Motionärerna anför att till dess att transitcenter har införts bör det införas öppna förvar, utan större säkerhetsanordningar, främst för asylsökande som inte kan styrka sin identitet. I yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om större möjligheter till förvarstagning. EU-rättens minimikrav bör enligt motionärerna genomföras till fullo, vilket innebär att förvarstagning blir ett alternativ i fler fall och att den tillåtna tiden som en utlänning kan sitta i förvar förlängs. I yrkande 28 begärs ett tillkännagivande om att avskaffa obligatorisk domstolsprövning av förvar. Reglerna bör ändras så att en omprövning av förvarsbeslut bara behöver göras vid ändrade omständigheter, och inte med hänsyn till den tid en utlänning har hållits i förvar.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 23 ett tillkännagivande om ökade möjligheter till förvarstagning av utlänningar som ska utvisas. Det bör enligt motionärerna t.ex. i högre utsträckning vara möjligt att ta utlänningar i förvar även innan en tidsfrist för frivillig hemresa löpt ut, eller innan utvisningsbeslutet har vunnit laga kraft. I yrkande 25 begärs ett tillkännagivande om att förbättra säkerheten på landets förvar. De anställda saknar många nödvändiga befogenheter som krävs för att upprätthålla säkerhet och en fungerande arbetsmiljö. Möjligheterna till olika kontroller och visitationer av de intagna och deras bostadsrum är starkt begränsade. Våldsamma och hotfulla utlänningar som omhändertags placeras på förvar i stället för häkten, och personal saknas för olika former av transporter. Regeringen behöver vidta åtgärder. I yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om att kriminalisera rymning från förvar. Straffet bör främst vara böter, men isolering och förlust av förmåner inne i förvaret bör också förekomma. En utlänning som försökt rymma bör också få ett livslångt återreseförbud.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 34 ett tillkännagivande om att införa möjlighet till boendeskyldighet i samband med avvisnings- eller utvisningsbeslut. Ett beslut om boendeskyldighet ska enligt motionärerna fattas om det efter tiden för frivillig avresa bedöms att en verkställighet av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut kommer att ske inom en relativt snar framtid. Regeringen ska ge Migrationsverket i uppdrag att förbereda för boendeplatser utifrån att möjligheten att fatta beslut om boendeskyldighet införs.

Överenskommelser med ursprungsländer

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om att söka diplomatiska garantier och ingå återtagandeavtal med ursprungsländer. Sverige bör i större utsträckning söka diplomatiska garantier för att säkerställa att personer kan utvisas från Sverige utan att det strider mot ett konventionsåtagande. Storbritannien har lyckats förhandla fram olika typer av diplomatiska lösningar med länder i Mellanöstern. Sverige bör också kunna förhandla fram diplomatiska garantier. Utöver diplomatiska garantier bör Sverige få på plats fler återtagandeavtal med

ursprungsländer. I yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om att ställa tydligare krav på länder som tar emot svenskt bistånd att samarbeta i återvändandearbetet samt överväga att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt. Konsekvensen av att vägra att ta emot sina medborgare som nekats rätt att vistas i Sverige bör vara att hela eller delar av biståndet dras in.

I motion 2020/21:1978 av Viktor Wärnick (M) begärs ett tillkännagivande om att intensifiera återvändandearbetet när det gäller de utlänningar som har ett lagakraftvunnet avslagsbeslut på sin ansökan om asyl genom förbättrade diplomatiska relationer med de aktuella hemländerna, bl.a. genom skärpta krav för biståndsutbetalningar.

I motion 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) begärs i yrkande 7 ett tillkännagivande om utvisning till ett tredjeland som Sverige mot ersättning sluter avtal med för att hantera situationer då det föreligger verkställighetshinder för utvisning. Detta kan liknas vid hur Australien hanterar stora delar av sitt flyktingmottagande. En sådan lösning bör prioriteras eftersom ordningen i dag inte är acceptabel.

I kommittémotion 2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) föreslås i yrkande 16 ett tillkännagivande om att verka för verkställighetsavtal med andra länder.

I kommittémotion 2020/21:681 av Markus Wiechel m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling, efter brittisk modell. Sverige måste följa Europarådets resolution och ta initiativ till bi- eller multilaterala ramavtal för utfärdande av garantier, något som skulle möjliggöra ett svenskt återsändande av IS-terrorister.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begärs i yrkande 27 ett tillkännagivande om krafttag för att få till stånd återtagandeavtal med främmande stater. Sverige bör anta en mer aktiv position och låta frågan väga tyngre i relationen med främmande makter samt sätta press genom olika instrument. I yrkande 28 begärs ett tillkännagivande om avtal för utvisningar av utlänningar till säkra tredjeländer. I vissa fall är det inte möjligt att utvisa utlänningar till sitt hemland och ibland går det inte att avgöra vilket land som utlänningen ska utvisas till. I sådana fall bör det utredas om särskilda avtal kan slutas med säkra tredjeländer, dit utlänningar kan utvisas. Vid behov ska regeringen använda sig av internationellt bistånd och handelsrelationer för att få till ett fungerande samarbete.

I kommittémotion 2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) begärs i yrkande 30 ett tillkännagivande om att regeringen bör undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensifiera arbetet med att verkställa utvisningar genom avtal med diplomatiska garantier.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 29 ett tillkännagivande om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling för att möjliggöra ökat återvändande. I yrkande 35 begärs ett tillkännagivande

om fler återtagandeavtal med viktiga mottagarländer. I yrkande 36 begärs ett tillkännagivande om att förbättra återetableringsstödet. Motionärerna anger att det finns uppgifter om att stödet inte når fram.

Utskottets ställningstagande

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

För att kunna upprätthålla en långsiktigt hållbar asyl- och migrationspolitik anser utskottet att det är avgörande att personer som har fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut återvänder till sitt hemland så snart som möjligt efter beslutet. De som återvänder bör i första hand göra det självmant, och tyngdpunkten bör enligt utskottets mening därför ligga på frivilligt återvändande. Det måste dock även finnas en möjlighet att verkställa avlägsnandebeslut med tvång. Enligt huvudregeln är det Migrationsverket som ska verkställa beslut om avvisning och utvisning. Migrationsverket får lämna över ett avvisnings- eller utvisningsärende till Polismyndigheten, om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas. Polismyndigheten har en möjlighet att återlämna ett ärende till Migrationsverket, om det visar sig att personen vill medverka till ett frivilligt återvändande. Polismyndigheten har vidare fått utökade möjligheter att utföra arbetsplatsinspektioner, vilket ökar sannolikheten för att fler personer som håller sig undan påträffas.

Utskottet kan konstatera att regeringen har gett Migrationsverket och Polismyndigheten i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att effektivisera informationsöverföringen när det gäller att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut för personer som inte har rätt att stanna i landet (Ju2020/04473). Uppdraget, som har sin grund i Riksrevisionens rapport Återvändandeverksamheten – resultat, kostnader och effektivitet (RiR 2020:7), ska redovisas senast den 31 maj 2021. I uppdraget ingår för myndigheterna bl.a. att vid behov föreslå vilka konkreta förändringar som behövs av nuvarande sekretess- och dataskyddsbestämmelser för att möjliggöra en effektiv informationsöverföring.

I regleringsbrevet för Migrationsverket för 2021 har regeringen angett att verket ska fortsätta att utveckla samarbetet med Polismyndigheten för att effektivisera återvändandet. I de delar som berör Kriminalvården ska deras synpunkter inhämtas. Migrationsverket ska särskilt verka för att förbättra samsynen med Polismyndigheten i frågor som rör bedömning och klassificering av avvisnings- eller utvisningsbesluts eventuella verkställbarhet med hänsyn till eventuellt behov av tvång, förekomst av identitetshandlingar m.m. Enligt regleringsbrevet ska vidare Migrationsverket, som uppföljning till ett uppdrag i regleringsbrevet för 2020, redogöra för vidtagna åtgärder och resultat när det gäller att uppnå en minskad andel personer som avviker innan deras återvändandearbete överlämnas till Polismyndigheten för verkställighet. Uppdraget ska delredovisas senast den 11 oktober 2021 och slutredovisas i årsredovisningen.

Vidare gav regeringen i mars 2021 Statskontoret i uppdrag att se över Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens uppgifter och ansvarsfördelning samt att överväga en förändring av myndighetsorganisationen på återvändandeområdet (Ju2021/01229). I uppdraget ingår att utreda vilka organisationsförändringar som skulle kunna övervägas och vilka fördelar och nackdelar som kan finnas med olika alternativ. Uppdraget innebär en utökning av regeringens tidigare uppdrag till Statskontoret att se över de nämnda myndigheterna effektivitet i hanteringen av återvändandebärande (Ju2020/01867/SIM och Ju2019/01414/SIM [delvis]). Redovisningstidpunkten skjuts fram och uppdraget ska redovisas i sin helhet senast den 14 januari 2022.

Utskottet avstyrker med det sagda motionerna 2020/21:3642 (M) yrkandena 1–3 och 17, 2020/21:1620 (SD) yrkande 13, 2020/21:517 (SD), 2020/21:3153 (SD) yrkande 2 samt 2020/21:3663 (KD) yrkande 37.

I en motion tas frågan om åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll upp. Utskottet konstaterar att regeringen överlämnat propositionen Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten (prop. 2020/21:159) till riksdagen och att det i denna föreslås bl.a. att Migrationsverket och Polismyndigheten ges möjlighet att vid en inre utlänningskontroll fotografera en utlänning samt ta hans eller hennes fingeravtryck. Motion 2020/21:2552 (SD) yrkande 8 får därmed anses delvis tillgodosedd och avstyrks.

Justitie- och migrationsministern Morgan Johansson angav i ett svar den 13 februari 2019 på en fråga (fr. 2018/19:105) om den s.k. preskriptionstiden bl.a. att reglerna om preskription har bedömts vara en rimlig tidsmässig balans mellan att å ena sidan förskona den enskilde från att under mycket lång tid behöva leva under hot om avlägsnande på grund av ett beslut som av någon anledning inte har kunnat verkställas, och å andra sidan motverka att utlänningshindrar verkställigheten genom att hålla sig undan. Vidare har utskottet tidigare uttalat att det inte är önskvärt att förlänga eller ta bort preskriptionstiden om fyra år (bet. 2018/19:SfU16). Utskottet finner inte skäl att föreslå ett tillkännagivande till regeringen i frågan om preskriptionstid och avstyrker därför motionerna 2020/21:3642 (M) yrkande 11, 2020/21:2552 (SD) yrkande 10 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 39.

I en motion tas frågan upp om en möjlighet att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land än Sverige när sökanden kommer via en annan medlemsstat. Utskottet konstaterar att det i EU:s asylpakt finns ett förslag till förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet. Förslaget innehåller bestämmelser som ska tillämpas vid exceptionella situationer av massinflöde av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som anländer irreguljärt till en medlemsstat i sådan omfattning att medlemsstatens asyl- och mottagnings- eller återvändandesystem riskerar att inte längre fungera och att detta riskerar att få allvarliga konsekvenser för det gemensamma asyl- och migrationshanterings-systemet i EU. Utskottet är med hänsyn till det pågående arbetet inte berett att

föreslå ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motion 2020/21:3524 (M) yrkande 10. Yrkandet avstyrks.

Det ska alltid göras en individuell prövning av eventuella verkställighets hinder vid verkställigheten av ett beslut om avvísning eller utvisning. Till exempel får en fördragsslutande stat inte utvisa eller avvisa en flykting till gränsen mot ett område där flyktingens liv eller frihet skulle hotas på grund av hans eller hennes ras eller religion, nationalitet, språk, sexuella läggning eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp, politisk åskådning eller minoritet eller där den asylsökande riskerar att utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling. Detta följer av principen om non-refoulement, vilken har sitt ursprung i artikel 33 i Genèvekonventionen. Utskottet är inte berett att föreslå begränsningar i reglerna om verkställighetshinder i utlänningslagen och avstyrker därför motion 2020/21:3642 (M) yrkande 16 samt 2020/21:2552 (SD) yrkandena 11 och 29. Inte heller är utskottet berett att föreslå lättnader i regelverket varför även motion 2020/21:306 (V) yrkande 7 avstyrks.

Utskottet ser inte skäl för att föreslå ett tillkännagivande om att förena beslutet om nekad inresa med beslutet om avvísning till ett gemensamt beslut och att beslutet endast ska kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av överinstans. Motion 2020/21:3642 (M) yrkande 15 avstyrks därför.

I en motion har begärts att reglerna om återreseförbud skärps. Regeringen har den 30 april 2020 gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott (dir. 2020:44). Utskottet konstaterar att det i uppdraget ingår att ta ställning till om bestämmelsen om återreseförbud bör ändras. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2021. Med hänsyn till detta ser utskottet inte skäl för att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande i frågan och avstyrker därmed motion 2020/21:2552 (SD) yrkande 20.

Eftersom utskottet inte finner anledning att föreslå ett tillkännagivande om att utöka transportörsansvaret avstyrker utskottet motion 2020/21:2552 (SD) yrkande 14.

Förvar

Migrationsverket ska bedriva en ändamålsenlig förvarsverksamhet. Det innebär att tillhandahålla förvarsplatser enligt regeringens uppdrag, att utforma verksamheten så att tryggheten för såväl förvarstagna som personal säkerställs samt att den förvarstagne är tillgänglig så att beslut om avvísning eller utvisning kan verkställas. Migrationsverket anger i årsredovisningen för 2020 att regeringen gav verket i uppdrag att antalet förvarsplatser ska uppgå till minst 520, samt att beakta behovet av förvarsplatser i norra Sverige. Vidare anges att ett hyresavtal slutits med fastighetsägare i Mölndals kommun och att arbetet med att hitta lämpliga lokaler i norra Sverige fortsätter. För att minska risken för smittspridning anpassades antalet förvarsplatser, från 519 ordinarie platser till i genomsnitt 282. Beläggningsgraden var under året fortsatt hög med i stort sett full beläggning på de tillgängliga platserna. Vistelsetiderna

blev längre eftersom pandemin medförde att utresorna avstannade under en lång period.

Av årsredovisningen framgår även att verket under de senaste åren har arbetat med säkerhetshöjande åtgärder och utbildning. Under 2020 rymde tio förvarstagna (vid fyra tillfällen), vilket var en minskning jämfört med 2019 då 20 förvarstagna rymde (vid åtta tillfällen). Antalet transporter av förvarstagna minskade från omkring 350 per månad i början av året till omkring 130 i december, bl.a. med hänsyn till personalens säkerhet, eftersom det saknas lagstöd för myndigheten att visitera förvarstagna som ska transporteras.

Regeringen har i regleringsbrevet för Migrationsverket för 2021 angett som villkor för anslaget 1:1 Migrationsverket att antalet förvarsplatser ska uppgå till minst 520.

När det gäller säkerheten på förvarsanläggningarna, bl.a. myndigheternas möjlighet till visitation, förutsätter utskottet att regeringen följer frågan och vidtar åtgärder om det konstateras att det finns behov av sådana.

Utskottet anser med det ovan sagda att det saknas skäl för att föreslå ett tillkännagivande om förvar och andra tvångsåtgärder. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:3303 (M) yrkande 24, 2020/21:3642 (M) yrkandena 13 och 14, 2020/21:1872 (M), 2020/21:2333 (M) yrkandena 1–4, 2020/21:641 (SD) yrkande 18, 2020/21:1619 (SD) yrkandena 24–26 och 28, 2020/21:2552 (SD) yrkandena 23, 25 och 26 samt 2020/21:3663 (KD) yrkande 34. Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande om avreseboenden varför också motion 2020/21:3642 (M) yrkande 7 avstyrks.

Överenskommelser med ursprungsländer

Ett fungerande samarbete med ursprungsländer när det gäller återtagande är av största vikt för att kunna verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut. Utskottet konstaterar att regeringen arbetar aktivt med frågan med bl.a. avtal och sambandsmän. Återvändande är vidare en av regeringens prioriteringar när det gäller EU:s asyl- och migrationspolitik. Enligt regeringen bör det praktiska EU-samarbetet kring återvändande fortsätta och bidra till att stärka samarbetet med ursprungsländer när det gäller återtagande av deras egna medborgare inom ramen för en human, rättssäker och ordnad process. Utskottet avstyrker med det sagda motionerna 2020/21:3642 (M) yrkande 18, 2020/21:1978 (M), 2020/21:681 (SD), 2020/21:2552 (SD) yrkande 27, 2020/21:2776 (KD) yrkande 30 samt 2020/21:3663 (KD) yrkandena 29 och 35. Även motionerna 2020/21:2803 (M) yrkande 7, 2020/21:641 (SD) yrkande 16 och 2020/21:2552 (SD) yrkande 28 om att avtal ska slutas med länder som ska ta emot utlänningar som utvisas från Sverige, avstyrks med det anförda. Inte heller anser utskottet att det finns skäl för att föreslå ett tillkännagivande när det gäller ursprungsländer och återetableringsstöd varför också motionerna 2020/21:3642 (M) yrkande 19 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 36 avstyrks.

Utvisning på grund av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår yrkanden om utvisning på grund av brott.

Jämför reservation 48 (M), 49 (SD), 50 (KD) och 51 (M, SD).

Gällande ordning

Utvisning på grund av brott regleras i 8 a kap. UtL. När det gäller en utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får han eller hon utvisas ur Sverige vid brott som kan leda till fängelse (8 a kap. 1 § UtL). Utvisning får endast ske om personen döms till en svårare påföljd än böter och om gärningen är av ett sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att personen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att personen inte bör få stanna kvar.

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas enligt 1 § ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället (8 a kap. 2 § första stycket UtL). Domstolen ska då särskilt beakta

1. utlänningens levnadsomständigheter
2. om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen utvisas
3. utlänningens övriga familjeförhållanden
4. hur länge utlänningen har vistats i Sverige.

Vad gäller en utlänning som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får han eller hon utvisas endast vid ett synnerligen grovt brott och om det bedöms medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna här (8 a kap. 2 § andra stycket UtL). Därutöver får en utlänning utvisas om han eller hon i Sverige eller utomlands har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet. Det krävs då att det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med en sådan verksamhet här.

För det fall en utlänning har vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd i minst fyra år när åtal väcks eller om han eller hon då har varit bosatt i Sverige i minst fem år får utvisning komma i fråga endast när det finns synnerliga skäl (8 a kap. 3 § UtL).

När en fråga om utvisning på grund av brott prövas ska det tas hänsyn till om utlänningen inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs (8 a kap. 4 § UtL).

Ett domstolsbeslut om utvisning på grund av brott ska innehålla förbud för utlänningen att återvända till Sverige under en viss tid eller utan tidsbegränsning (8 a kap. 8 § UtL).

En EES-medborgare och hans eller hennes familjemedlemmar får utvisas ur Sverige om förutsättningarna i 8 a kap. 1 § UtIL är uppfyllda och det sker med hänsyn till allmän ordning och säkerhet (8 a kap. 5 § UtIL).

En domstol som handlägger ett brottmål kan ta upp frågan om utvisning oberoende av om åklagaren har yrkat detta (prop. 1993/94:159 s. 20 f.).

En utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning på grund av brott enligt 8 a kap. 1 eller 5 § UtIL inte har haft rätt att återvända hit, döms till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter (20 kap. 2 § UtIL).

Bestämmelser om utvisning av hänsyn till rikets säkerhet m.m. finns i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. En utlänning får enligt 1 § denna lag utvisas ur landet om det är särskilt påkallat av hänsyn till rikets säkerhet. Vidare får en utlänning utvisas om det med hänsyn till vad som är känt om utlänningsens tidigare verksamhet och övriga omständigheter kan befaras att han eller hon kommer att begå eller medverka till terroristbrott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott.

Motionerna

Utvisning på grund av brott och återfallsbrottslighet m.m.

I kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 24 begärs ett tillkännagivande om att ett brott med ett straffvärde på fängelse som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk. I yrkande 27 begärs ett tillkännagivande om att åklagare alltid ska yrka på utvisning på grund av brott när förutsättningarna enligt lagstiftningen är uppfyllda. I yrkande 30 begär motionärerna ett tillkännagivande om ett skärpt regelverk och om att bedömningen av verkställighet ska ske i nära samband till avtjänandet av straffet. I nuläget kan en domstol vid prövningen av frågan om utvisning på grund av brott finna att det föreligger hinder mot att verkställa ett utvisningsbeslut. Enligt motionärerna ska frågan om verkställighetshinder alltid prövas först i nära anslutning till då verkställighet kan bli aktuellt, dvs. efter att straffet har avtjänats.

Även i kommittémotionerna 2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3, 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 och 2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 16 begärs tillkännagivanden om att ett brott med ett straffvärde på fängelsenivå som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk. Förutsättningarna för utvisning på grund av brott bör utökas inom de ramar som grundlagen och internationell rätt sätter.

Edward Riedl (M) begär i motion 2020/21:1119 ett tillkännagivande om fler utvisningar av utländska medborgare som begår brott i Sverige. Kombinationen av milda straff och svårigheter med att verkställa utvisningar leder enligt motionären till att många utländska medborgare som begått brott

blir kvar i Sverige. Regeringen bör därför se över regelverket i skärpande riktning.

I motion 2020/21:2275 av Borian Åberg (M) begär motionären i yrkande 1 ett tillkännagivande om att alla brott med straffvärde från sex månader och uppåt som huvudregel ska leda till utvisning. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att frågan om verkställighet ska avgöras i anslutning till när utvisningen ska ske och ingen hänsyn ska tas till detta vid domstolens avgörande.

Fredrik Schulte (M) begär i motion 2020/21:2803 yrkande 5 ett tillkännagivande om att alla brott som ger fängelsestraff med få undantag också ska leda till utvisning av personer som inte är medborgare. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att frågan om utvisning bör prövas i samband med att ett eventuellt fängelsestraff har avtjänats. I nuläget kan en domstol vid prövningen av frågan om utvisning på grund av brott finna att det föreligger hinder mot att verkställa ett utvisningsbeslut. Det är enligt motionären inte rimligt att frågan om säkerhetsläget i hemlandet tas i beaktande redan innan fängelsestraffet avtjänats om en person döms till t.ex. tio års fängelse och utvisning.

I kommittémotion 2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) begärs i yrkande 13 ett tillkännagivande om att utvisning alltid ska prövas. Det bör enligt motionärerna vara obligatoriskt att pröva frågan om utvisning när en utlänning har begått ett brott i Sverige för vilket fängelse är föreskrivet. I yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om obligatorisk utvisning vid grov brottslighet. Motionärerna anför att Sverige är bundet av vissa åtaganden inom EU-rätten och vissa andra instrument som gör det omöjligt att utvisa även synnerligen grova våldsbrottslingar om de riskerar hot mot liv eller frihet i hemlandet. Regeringen bör därför arbeta aktivt för att Sverige ska kunna genomföra flyktingkonventionens bestämmelser om att utlänningar som begår synnerligen grova brott alltid ska kunna utvisas.

Ebba Hermansson m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:657 yrkande 15 ett tillkännagivande om utvisning av utländska våldtäktsmän. Reglerna bör enligt motionärerna ändras så att prövning om utvisning blir obligatorisk och utvisning snarare regel än undantag i dessa fall.

Josef Fransson (SD) begär i motion 2020/21:603 yrkande 1 ett tillkännagivande om att vid behov snabbutreda och återkomma med ett lagförslag för att kunna utvisa kriminella utlänningar. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att ge berörda myndigheter i uppdrag att systematiskt börja utvisa brottsdömda utlänningar. Alla som döms för t.ex. grova vålds- och sexualbrott bör enligt motionären dömas till utvisning.

Markus Wiechel m.fl. (SD) begär i motion 2020/21:2900 yrkande 2 ett tillkännagivande om att sätta fotboja på brottsdömda personer med utvisningsbeslut. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att göra det straffbart för en dömd person att utebli från anmälningsplikten.

I motion 2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1 begär motionären ett tillkännagivande om att utländska medborgare med kopplingar

till islamistiska terrornätverk ska utvisas med omedelbar verkan och ett livstidsförbud att återvända.

Roger Richthoff (SD) begär i motion 2020/21:3370 ett tillkännagivande om att utvisa utländska medborgare som blir dömda för brott i Sverige. Regelverket behöver ändras så att alla utländska medborgare som blir dömda för brott i Sverige ska utvisas. Det ska inte krävas att åklagaren yrkar på utvisning.

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 27 begärs ett tillkännagivande om att utvisning ska komma i fråga oftare. Enligt motionärerna bör straffen skärpas för ett antal brott och utvisning ska utdömas i fler fall än i nuläget. Motionärerna anser att när en utländsk medborgare begått brott med ett straffvärde på minst sex månader bör utvisning gälla i större utsträckning. Motionärerna anser att om en utvisning på grund av brott inte går att verkställa, exempelvis för att det finns verkställighetshinder i form av säkerhetsläget i mottagarlandet, ska utvisningen genomföras när verkställighetshindret inte längre finns.

Allan Widman (L) begär i motion 2020/21:1412 ett tillkännagivande om utvisning av utländska medborgare som begår brott i Sverige. Regelverket bör enligt motionären reformeras så att utvisning är huvudregel vid grova brott. Det bör dessutom vara obligatoriskt för domstol att pröva utvisning när utländska medborgare döms för grövre eller upprepade brott.

Anknytning

I kommittémotion 2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om att den dömdes anknytning endast i undantagsfall kan utgöra hinder mot utvisning på grund av brott. Enligt motionärerna ska anknytning till det svenska samhället eller till personer bosatta i Sverige kunna leda till utvisning på grund av brott endast i de fall en utvisning skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande.

Även i kommittémotionerna 2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och 2020/21:3642 Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 25 begärs tillkännagivanden om att den dömdes anknytning endast i undantagsfall kan utgöra hinder mot utvisning på grund av brott.

Boriana Åberg (M) begär i motion 2020/21:2275 yrkande 2 ett tillkännagivande om att när en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska betydligt mindre hänsyn än i dag tas till utlänningens levnadsomständigheter, familjeförhållanden och tid i Sverige.

Adam Marttinen m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:641 yrkande 15 ett tillkännagivande om anknytning vid utvisning på grund av brott. Enligt motionärerna bör utgångspunkten vara att anknytning inte beaktas för de som misstänks och döms för brott där fängelse är minimistraffet för gärningen eller någon av gärningarna.

I motion 2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD) begärs ett tillkännagivande om att ta bort vistelsetid i Sverige som en av grunderna att beakta vid domstolens övervägande om utvisning av en utlänning som har begått brott.

I kommittémotion 2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 28 begär motionärerna ett tillkännagivande om synnerliga skäl för utvisning för den som vistats i Sverige längre än fyra år. Reglerna behöver ändras så att det blir lättare att utvisa på grund av brott när personen i fråga har vistats i Sverige i fyra år.

Hans Eklind m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:3663 yrkande 38 ett tillkännagivande om att se över vad som utgör synnerliga skäl i regelverket i utvisningsmål. Enligt motionärerna har en utländsk medborgare som bott i Sverige i åtta år inte utvisats trots att personen dömdes för våldtäkt. Personen, som saknade både jobb och familj, ansågs ha en stark anknytning till Sverige. En sådan praxis kan framstå som stötande för det allmänna rättsmedvetandet. Reglerna för vad som utgör synnerliga skäl för att inte utvisas bör därför ses över.

Återreseförbud

I kommittémotion 2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 17 begärs ett tillkännagivande om att tiden för återreseförbud på grund av brott ska förlängas. Enligt motionärerna är det rimligt med ett återreseförbud på livstid om det handlar om ett allvarligt brott såsom grov våldtäkt eller grovt rån och om personen i fråga inte har någon anknytning till Sverige. I yrkande 18 begär motionärerna ett tillkännagivande om att straffen vid olovlig vistelse efter återreseförbud på grund av brott ska skärpas. Motionärerna anser att de straff som döms ut i dag är för låga och att straffminimum för olovlig vistelse i strid med återreseförbud på grund av brott därför ska höjas till fängelse i sex månader.

Även i kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. yrkande 28 begärs ett tillkännagivande om att tiden för återreseförbud på grund av brott ska förlängas. Vidare begärs i yrkande 29 ett tillkännagivande om att straffen vid olovlig vistelse efter återreseförbud på grund av brott ska skärpas.

I kommittémotion 2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om utvisning på livstid. Vid allvarlig brottslighet som t.ex. mord, våldtäkt, rån, inbrott och narkotikabrottslighet har gärningsmannen förbrukat rätten att uppehålla sig i landet oaktat hur lång tid som har förflutit.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet som tidigare påtala vikten av att utlänningar som kommer för att vistas eller bo i Sverige ska följa svensk lagstiftning. Samtidigt är det angeläget att det finns en balans mellan ett brotts allvar och de påföljder som det ska kunna medföra.

Riksdagen har gett regeringen till känna att utvisning på grund av brott bör användas i fler fall (bet. 2018/19:SfU16, rskr. 2018/19:177). I betänkandet anförde utskottet bl.a. att det är viktigt att utvisningsfrågan bedöms på ett nyanserat sätt och att det finns proportion mellan brottet och de rättsverkningar som det får för den enskilde. I betänkandet angavs vidare att det av kommentarerna till utlänningslagen framgår att om en utlänning har begått ett mycket allvarligt brott behöver det inte slås fast att det finns risk för fortsatt brottslighet för att utvisning ska vara aktuellt, utan det är då brottets svårighetsgrad som avgör om utvisning kan komma i fråga. Som en allmän riktlinje har angetts att brottet normalt bör ha ett straffvärde av minst ett år för att kunna leda till utvisning. Detta kan emellertid göra att en viss typ av allvarlig brottslighet, som exempelvis brott med hat- eller hedersmotiv, inte kommer i fråga för utvisning. Utskottet ansåg att regeringen skulle se över lagstiftningen och återkomma med förslag som möjliggör att utvisning av utlänningar som begår brott i Sverige ska kunna ske i fler fall än vad som är fallet i dag.

I den sakpolitiska överenskommelsen från januari 2019 mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna anges bl.a. att reglerna om utvisning av icke svenska medborgare som döms för hedersrelaterade brott och hatbrott ska skärpas och att frågan om utvisning alltid ska prövas vid sådana brott.

Mot denna bakgrund tillsatte regeringen i april 2020 en utredare som ska göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott och lämna förslag på hur en skärpt reglering kan åstadkommas (dir. 2020:44). Syftet är att det ska finnas förutsättningar att i fler fall än i dag utvisa utlänningar som begår brott och effektivisera verkställigheten av sådana utvisningsbeslut.

Utredaren ska bl.a. ta ställning till hur den nuvarande ordningen med en s.k. straffvärdegräns som motsvarar fängelse i ett år bör ändras. I direktiven anges vidare att den s.k. straffvärdegränsen vid utvisning på grund av brottets allvar i princip innebär att utvisning inte kommer i fråga för viss typ av brottslighet. Det gäller t.ex. många fall av misshandel av normalgraden eftersom straffvärdet för en enstaka gärning i allmänhet inte når upp till ett års fängelse. Det kan också gälla brott som grov kvinnofridskränkning och grov stöld, som har straffskalor som börjar på nio respektive sex månaders fängelse. Det finns skäl att överväga hur den nuvarande ordningen kan ändras för att ge tillräcklig möjlighet för en nyanserad prövning av utvisningsfrågan. Vidare ska utredaren ta ställning till om det finns skäl att ändra kravet på att det ska finnas synnerliga skäl för att utvisa en utlänning som vistats i Sverige under en längre tid på grund av brott samt hur utlänningens anknytning till det svenska samhället ska beaktas vid beslut om utvisning på grund av brott. Utredaren ska även kartlägga förekomsten av personer som har fått strafflindring med anledning av ett beslut om utvisning på grund av brott och där beslutet om utvisning sedan inte har kunnat verkställas. Utifrån kartläggningen ska utredaren ta ställning till om det bör införas en möjlighet för åklagaren att återkomma med yrkande om en ny påföljd om utvisningsbeslutet inte har kunnat verkställas.

Dessutom ska utredaren ta ställning till om bestämmelsen om återreseförbud bör ändras. Det anges i direktivet att den nuvarande tillämpningen innebär att även relativt allvarlig brottslighet kan leda till ett förhållandevis kort återreseförbud och att det finns skäl att se över frågan om återreseförbudets längd. Utredaren ska också ta ställning till om det finns ett behov av att ytterligare skärpa utvisningsreglerna i fråga om just hedersrelaterad brottslighet och hatbrott, dvs. utöver de skärpningar av regelverket för utvisning på grund av brott som utredaren ska föreslå, och vid behov lämna förslag på en sådan reglering. Vidare ska utredaren lämna förslag på en reglering som innebär att frågan om utvisning alltid ska prövas vid hedersrelaterade brott och hatbrott. När det gäller verkställighet ska utredaren ta ställning till om åtgärder kan vidtas för att, med bibehållen rättssäkerhet, effektivisera verkställigheten av beslut om utvisning på grund av brott.

I direktivet anges att utredaren ska göra internationella jämförelser och särskilt beakta de andra nordiska ländernas reglering. Uppdraget ska slutredovisas den 30 juni 2021.

Därutöver har Utredningen om utlänningsärenden med säkerhetsaspekter (dir. 2018:89) i sitt betänkande Ett effektivare regelverk för utlänningsärenden med säkerhetsaspekter (SOU 2020:16) föreslagit bl.a. en ny lag som gör det lättare att utvisa kvalificerade säkerhetshot och skärpta straff för utvisade som trotsar ett återreseförbud till Sverige eller bryter mot anmälningsskyldigheten.

Utskottet vill som tidigare framhålla vikten av att utvisningsfrågan bedöms på ett nyanserat sätt och att det finns proportion mellan brottet och de rättsverkningar som det får för den enskilde. Utskottet, som ser positivt på den pågående översynen av regelverket om utvisning på grund av brott, anser att den pågående utredningens förslag och beredningen av lämnade utredningsförslag bör avvaktas.

Med det anförda finner utskottet inte skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om bl.a. straffvärdegränsen, verkställighet i nära samband med avtjänandet av straffet, obligatorisk prövning av utvisning på grund av brott, återreseförbud på livstid. Inte heller finns anledning för riksdagen att göra tillkännagivanden i fråga om utvisning och anknytning till Sverige.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2020/21:1119 (M), 2020/21:2275 (M) yrkandena 1–3, 2020/21:2803 (M) yrkandena 5 och 6, 2020/21:3296 (M) yrkandena 15–18, 2020/21:3297 (M) yrkandena 2 och 3, 2020/21:3305 (M) yrkande 12, 2020/21:3642 (M) yrkandena 24, 25 och 27–30, 2020/21:222 (SD), 2020/21:603 (SD) yrkandena 1 och 2, 2020/21:641 (SD) yrkandena 13–15 och 17, 2020/21:657 (SD) yrkande 15, 2020/21:2900 (SD) yrkandena 2 och 3, 2020/21:3188 (SD) yrkande 1, 2020/21:3370 (SD), 2020/21:3311 (KD) yrkandena 27 och 28, 2020/21:3663 (KD) yrkande 38 samt 2020/21:1412 (L).

Reservationer

1. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4, 13 och 14,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 10 och 20–22 samt

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt

avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 23,

2020/21:1004 av Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD) yrkande 1,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD) och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Inriktningen för svensk flyktingpolitik bör vara att varje krona ska ge så stor effekt som möjligt och att prioritet ges de svagaste och mest utsatta i närområdena där de akuta skyddsbehoven är störst. Därför bör fokus sättas på ökade resurser till UNHCR och vid behov andra hjälporganisationer.

I Sverige ska alla asylsökande vistas i transitcenter i avvaktan på beslut i sitt ärende. Sådana center skulle förbättra Sveriges förmåga att ta emot asylsökande och avgöra asylärenden. När beslutet är fattat påbörjas en snabb etablering eller verkställs utvisningen. Mottagande av asylsökande i kommun bör endast kunna ske på frivillig basis.

Det behövs ett samlat grepp mot migranter som vistas illegalt i Sverige. Kommuner, regioner och statliga myndigheter samt även företag och organisationer måste alla arbeta målinriktat. Nödvändiga åtgärder är t.ex. bestämmelser för offentliganställda tjänstemän om att de ska meddela Polismyndigheten när en person som vistas illegalt i landet påträffas eller att vidta åtgärder mot kommuner och regioner som väljer att erbjuda migranter utan

tillstånd att vistas i landet mer än akut vård och omsorg. Vidare behöver skuggsamhället kartläggas eftersom det i dag saknas tillförlitlig statistik och fakta. En kartläggning är viktig för att motverka ett ökat utanförskap och kriminalitet. För att brottslingar inte ska komma till Sverige och ingen ska föra med sig allvarliga sjukdomar behövs ett system med vandelsprövning, hälsokontroll, villkorskänedom samt avsiktsförklaringar.

Regeringen bör ta initiativ för att konsekvensanalyser ska genomföras inför migrationspolitiska beslut. I en rapport från Riksrevisionen pekas på att kravet på analyser sällan har uppfyllts och på andra brister. Som underlag för analyserna behövs statistik för all migration. Regeringen måste tydliggöra Migrationsverkets ansvar för att redovisa så mycket statistik och information som möjligt. Det finns även ett behov av förbättrade informationsflöden och samordningsansvar. Det framgår av en rapport från Riksrevisionen om situationen 2015 att beräkningen av det ökade antalet asylsökande spreds till berörda enheter inom Regeringskansliet men inte fördes vidare internt.

2. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 6 och

2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 23 och
avslår motionerna

2020/21:1004 av Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD) yrkande
1,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4, 13 och
14,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 10 och 20–22,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD) och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Alla personer som har ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut och som inte kan återvända till följd av coronapandemin bör beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd. Samma sak bör gälla för personer som inte kan förlänga sitt uppehållstillstånd. Tillstånden bör gälla så länge som pandemin omöjliggör ett

återvändande. För personer som inte kan styrka sin identitet med giltigt pass till följd av stängda gränser och stängda ambassader bör ett tillfälligt undantag göras från passkravet i utlänningslagen.

Sverige bör verka för ett ökat samarbete mellan de nordiska länderna för att stärka rätten till asyl och familjeåterförening.

3. Migrations- och flyktingpolitik, punkt 1 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4,

bifaller delvis motion

2020/21:1004 av Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD) yrkande

1 och

avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 23,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4, 13 och 14,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 10 och 20–22,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3 samt

2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD).

Ställningstagande

Sverige bör ha ett system med asylansökningsområden. I ett sådant ska en första registrering och bedömning av asylansökan göras och eventuellt kan sökandena vistas där under hela asylprövningsprocessen. Med asylansökningsområden blir handläggningen och beslutsprocessen snabbare och det blir lättare att hindra människor från att avvika.

4. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23,
bifaller delvis motionerna
2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M),
2020/21:1277 av Edward Riedl (M),
2020/21:2331 av Boriana Åberg (M) och
2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motionerna
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 29,
2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 12,
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 18, 19
och 21 samt
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 16.

Ställningstagande

Det ska tydligt anges i lag vilka skyldigheter en asylsökande har och det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs. Den som söker asyl ska göra det utan dröjsmål, lämna identitetshandlingar och medverka till att identiteten utreds, komma vid kallelse, meddela adressändring samt medverka till DNA-prov och medicinsk åldersbedömning. Om skyldigheterna inte följs ska det leda till konsekvenser som nedsättning av ersättning, visitation, beslag, husrannsakan eller förvar. Ytterst ska ansökan kunna avslås.

En asylansökan ska också avslås, eller ett uppehållstillstånd återkallas, om en utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse. Detta ska dock ske inom de ramar som grundlagen och internationell rätt sätter.

5. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 29,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 12 samt

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 18, 19 och 21 samt

avslår motionerna

2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M),

2020/21:1277 av Edward Riedl (M),

2020/21:2331 av Boriana Åberg (M),

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 16,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,

2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23.

Ställningstagande

Regelbundna och automatiserade kontroller av grunder för uppehållstillstånd bör utföras. Det kan gälla t.ex. utbetald lön och bidrag och slagningar mot folkbokföringsregistret. Om de omständigheter som gällde vid tidpunkten för beslutet om uppehållstillstånd inte kvarstår bör en förnyad prövning göras. Ett förenklat utbyte av data på internationell nivå bör vidare utredas, t.ex. information om resehandlingar. Skulle grunden för uppehållstillståndet inte längre kvarstå bör det återkallas. Viss flexibilitet bör gälla, men om personen har farit med osanning, annars förvanskat omständigheter eller dömts för grov eller upprepad brottslighet bör återkallelse alltid ske. Återkallelse bör också alltid prövas i samband med åtal. Utlänningar som har förklarats ha status som flykting eller alternativt skyddsbehövande, och som beviljats uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, bör per automatik få sin status upphävd och tillståndet återkallat när deras tidsbegränsade uppehållstillstånd löper ut och de inte har beviljats förlängning. Ärenden om upphävande av statusförklaring och återkallelse av uppehållstillstånd bör alltid inledas när förhållandena i hemlandet förändras på ett sätt som föranleder detta.

Starka skäl talar för att en möjlighet att återkalla främlingspass och resedokument bör vara möjlig i flera situationer, inte minst i fall som rör hedersvåld och tvångsgiftermål.

Kommunikationen mellan myndigheterna i ärenden om utlänningskontroll bör förbättras. Svårigheter råder på grund av sekretessbestämmelser och icke-kompatibla system. Rådande sekretessbarriärer bör utmönstras och Migrationsverket bör få mer resurser för arbetet med att utreda eventuell återkallelse av tillstånd.

EU-rätten tillåter att medlemsstater avbryter handläggningen av ett asylärende om sökanden t.ex. har försvunnit, avvikit eller vägrar samarbeta kring handläggningen av ärendet. Svensk lag reglerar inte dessa situationer och frågan bör utredas.

6. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 2 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 16 och
avslår motionerna

2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M),

2020/21:1277 av Edward Riedl (M),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 29,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 12,

2020/21:2331 av Boriana Åberg (M),

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 18, 19
och 21,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,

2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23.

Ställningstagande

Personer som söker asyl i Sverige och som begår sexualbrott bör få avslag på asylansökan och snabb avvisning ur landet.

7. Prioritering av återkallelseärenden, punkt 3 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 17 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 19.

Ställningstagande

Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera och driva återkallelseärenden. Möjligheten att återkalla uppehållstillstånd när oriktiga uppgifter ligger till grund för ett tillstånd eller betydande uppgifter har undanhållits bör användas i större utsträckning. En utredning bör alltid genomföras efter tips eller uppgifter som ger anledning att tro att tillståndet beviljats på felaktiga grunder.

8. Straff, punkt 4 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 och

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Det ska vara straffbart att medvetet bidra till att personer som saknar rätt att vistas i landet ändå gör det. Detta bör även utredas på internationell nivå, särskilt i förhållande till länder som vägrar ansvara för sina egna medborgare.

Den möjlighet till straff som finns mot utlänningar som vistas illegalt i Sverige bör användas i större utsträckning och myndigheterna bör åläggas att beivra illegal vistelse. I dag är det tillåtet att gömma migranter som vistas

illegalt om det inte görs för egen vinning. Handlingen bör kriminaliseras på samma sätt som skyddande av brottsling och straffet skärpas.

9. Straff för människosmuggling, punkt 5 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 9,
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 20 och
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 30.

Ställningstagande

Den som utnyttjar andras utsatthet för egen vinning ska få ett kännbart straff och straffen för allvarliga fall av människosmuggling ska därför skärpas i Sverige och EU. Straffen i Sverige bör skärpas väsentligt och Sverige bör driva på för höjda straff i det EU-rättsliga regelverket. Gärningarna riskerar människors liv, utgör ett led i organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande samt är inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.

10. Övrigt om migrations- och flyktingpolitik, punkt 6 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3 och
2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 3 och
avslår motionerna
2020/21:58 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1,

2020/21:359 av Richard Jomshof (SD),
 2020/21:360 av Richard Jomshof (SD),
 2020/21:873 av Adnan Dibrani (S),
 2020/21:1627 av Elin Lundgren (S),
 2020/21:2077 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S),
 2020/21:2521 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C),
 2020/21:2680 av Maria Nilsson (L),
 2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 10,
 2020/21:2930 av Rickard Nordin (C) yrkande 5,
 2020/21:3123 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt
 2020/21:3614 av David Lång (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Det behövs en informationskampanj om villkor i Sverige för att potentiella migranter ska förstå att endast den som uppfyller en rad krav kan få stanna i landet. Personer utan skyddsskäl måste avskräckas från att riskera liv och hälsa.

Utövare av e-sport bör likställas med andra idrottare i Migrationsverkets regelverk.

11. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 33 och avslår motionerna

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S),
 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2 och 9,
 2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S),
 2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 10 och
 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 51.

Ställningstagande

Flera miljoner människor har sökt asyl i Europa under de senaste åren och drivkraften att ta sig till Europa kan antas bestå för lång tid. EU:s asylpolitik har varit illa fungerande under lång tid. Den tar t.ex. inte hänsyn till ett lands förmåga till mottagande och integration, samtidigt som antalet människor på

flykt är mycket stort. Dagens system uppmuntrar till människosmuggling och livsfarliga resor över Medelhavet. Sverige bör därför driva på för att det EU-gemensamma asylsystemet på sikt ersätts med ett nytt asylsystem där asylprövningen bör ske utanför eller vid EU:s gränser. Målet ska vara att förhindra att människor dör på Medelhavet, stoppa människosmuggling och ha kontroll över vilka människor som befinner sig i Europa. Ett förstärkt yttre gränsskydd i EU och ökat samarbete med länder utanför EU vad gäller återvändandet är viktiga delar i ett sådant system. Kvotflyktingsystemet är det mest rättvisa och säkra system som finns för ett lands mottagande av människor med skyddsbehov. Därför bör Sverige ställa krav på att alla EU:s medlemsstater deltar i och utökar sitt deltagande i FN:s kvotflyktingsystem

12. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2 och 9 samt

avslår motionerna

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S),

2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S),

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 10,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 33 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 51.

Ställningstagande

Migrations- och flyktingkrisen under 2015 tydliggjorde att bestämmelserna i den s.k. Dublinförordningen inte fungerar. Dublinförordningen kräver att EU-länder aktivt registrerar asylsökande i en europeisk databas, så att den asylsökande inte kan söka asyl i ett annat EU-land, men många länder avstår hellre från att registrera asylsökande, och hjälper dem i stället vidare, exempelvis mot Sverige.

Sverige bör inom EU arbeta för att reformera EU-rätten, så att första säkra land-principen kan tillämpas fullt ut av alla länder. Sverige bör t.ex. kunna stoppa asylsökande vid Öresund, om de redan befinner sig i, eller kommer direkt ifrån, det säkra landet Danmark. Även andra länder i EU ska ha rätt att

agera så. Vidare bör Sverige i förhandlingarna om en reviderad Eurodac-förordning arbeta för att kommissionens förslag ingår, och i vissa fall utvecklas, i en överenskommelse mellan EU:s institutioner som innebär att förslaget antas och blir en rättsakt. Till exempel bör DNA-uppgifter kunna användas för att styrka påstådda släktskap i databasen, medan alla uppgifter bör lagras längre, om möjligt för alltid.

13. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 51 och avslår motionerna

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2 och 9,

2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S),

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 10 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 33.

Ställningstagande

Sverige ska vara en pådrivande part för gemensamma lösningar inom EU på migrationsområdet.

Det förslag till en framtida asyl- och migrationspakt som presenterades i september 2020 av EU-kommissionen innehåller en rad positiva delar. Förslaget bygger på att EU skyddar sin yttre gräns, att där ta biometriska uppgifter för att säkerställa personers identitet. I förslaget görs även en skillnad mellan migranter och flyktingar. Sverige bör arbeta för att EU ska ha ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl för att kunna ge verkligt skydd för de som flyr undan krig och förföljelse. Arbetet ska ledas av en koordinator som inrättas. Fler och bättre återvändandeavtal med ursprungsländer bör upprättas. Vidare bör Sverige stödja arbetet med att skapa en infrastruktur som bidrar till en situation som gör att människor inte migrerar och satsningar för att krossa de hänsynslösa människosmugglarna.

14. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (L)

av Fredrik Malm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 10 och
avslår motionerna

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S),
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2 och 9,
2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S),
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 33 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 51.

Ställningstagande

Det behövs mer samarbete i ett starkare Europa. För att få till stånd en gemensam migrationspolitik i EU med delat ansvar för migrationen krävs att det nya förslaget om en migrations- och asylpakt som nyligen presenterats av kommissionen antas i närtid. De länder som vägrar ta sin del av ansvaret bör få minskat stöd från EU. Den nya asylmyndigheten behöver få en starkare roll för att se till att regelverk efterlevs och att asylärenden behandlas med grund i pålitlig och likvärdig information. För att värna asylrätten och slå vakt om ett fungerande asylsystem måste de som saknar skyddsskäl återvända till sina hemländer. En del i det arbetet bör vara att öka incitamenten för ursprungsländerna att återta sina medborgare, t.ex. genom en koppling mellan EU:s bilaterala bistånd till ett land och återtagande av landets medborgare.

För att skapa fler lagliga vägar in till Europa är ett EU-gemensamt system för vidarebosättning en viktig del som kan avlasta grannländerna i konfliktternas närområden. Slutligen bör EU:s delegationer förstärkas och ta över det konsulära stödet både till EU-medborgare och till den som söker Schengenvisum, detta för att effektivisera arbetet och öka antalet platser för konsulär hjälp

15. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 13 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26 och avslår motionerna

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20,

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Den fria rörligheten inom EU måste värnas, bl.a. genom att missbruk av den fria rörligheten beivras. Möjligheten till fri rörlighet ska inte kunna användas för att begå brott i Sverige. Den fria rörligheten för kriminella måste stoppas. Lagstiftningen som avser utvisning av EU-medborgare bör därför ses över i syfte att sänka kraven för utvisning. En sådan översyn bör omfatta en kartläggning och analys av praxis i övriga EU-länder.

Även frågan om EU/EES-medborgare som kommer till Sverige för att tigga behöver ses över, bl.a. hur reglerna om uppehållsrätt i förhållande till fri rörlighet tillämpas i Sverige. Syftet med den fria rörligheten har aldrig varit att människor under lång tid och utan möjlighet till egen försörjning ska kunna uppehålla sig i andra EU-länder.

16. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31 och avslår motionerna

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20,

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 13,

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1,

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 29 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26.

Ställningstagande

Det är tydligt att största delen av det missbruk som uppdragas när det gäller EES-medborgares fria rörlighet härrör från vissa enskilda stater, däribland Bulgarien och Rumänien. Det kan inte accepteras att dessa stater inte tar ansvar för sina medborgares handlingar. Därför bör EU sätta press på dessa stater, så att de följer sina åtaganden inom ramen för den fria rörligheten. Detta bör innefatta alla nödvändiga åtgärder och sanktioner mot missbruk.

17. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 29 och
avslår motionerna

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20,

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 13 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26.

Ställningstagande

Det är viktigt att värna den fria rörligheten inom EU. Det är därför även viktigt att det ramverk som finns efterföljs och att varje land ser till att dess medborgare får ett rimligt socialt skydd. De EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige lever oftast under svåra förhållanden. Nationella riktlinjer bör därför fastställas för utsatta EU-medborgare i Sverige, sanktioner införs mot EU-länder som kränker sina medborgares eller minoriteters rättigheter och ett sändebud utses med initiativrätt och ansvar för frågan om romers situation i Rumänien och Bulgarien.

Vidare bör utvisning i större utsträckning komma i fråga när det gäller EU-medborgare som begår brott, inte minst när det gäller återfall i brottslighet. Många av de inbrottsstölder som begås i Sverige begås av brottsnätverk med i säte i andra EU-länder.

18. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (L)

av Fredrik Malm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 och avslår motionerna

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 4,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31,

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 13,

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1,

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 29 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 26.

Ställningstagande

Den fria rörligheten inom EU måste gälla fullt ut även för samkönade par. EU-domstolen har i en dom från juni 2018 slagit fast att termen maka eller make inkluderar samkönade par och att den fria rörligheten inom EU gäller alla medföljande makar. Det är viktigt att Sverige arbetar i EU för att denna banbrytande dom ska få fullt genomslag.

19. Registrering av EU-medborgare, punkt 9 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 30,

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 35 och

bifaller delvis motion

2020/21:3458 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

För att komma till rätta med missbruk av den fria rörligheten bör kravet på registrering av EU-medborgare som kommer till Sverige återinföras. Bestämmelsen togs bort efter att EU-kommissionen riktade kritik mot Sverige som handlade om att en registreringsplikt för EU-medborgare efter tre månader inte kan förenas med en senare folkbokföringsregistrering. Registreringarna bör därför samlas vid en tidpunkt, där EU-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse som antas överstiga tolv månader blir folkbokförda och EU-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse i Sverige på under tolv månader inte folkbokförs utan i stället registreras. Ansvaret för registrering kan t.ex. läggas på Skatteverket, som vid rimliga tvivel överlämnar till Migrationsverket att kontrollera om förutsättningarna för uppehållsrätt är uppfyllda.

20. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 12–14, 18 och 20 samt

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4 och avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5, 9 och 10,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 6, 8 och 11,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 18 och 19 samt

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5 och 25.

Ställningstagande

Migrationsverket bör på ett tidigt stadium ge asylsökande information om svenska lagar och regler. Det kan t.ex. handla om att Sverige inte tillåter hedersförtryck eller våld mot hbtq-personer, konvertiter eller barn.

Enligt en rapport från 2016 fattades i genomsnitt ett asylbeslut i veckan av varje årsarbetare på Migrationsverkets asylprövning. För tio år sedan fattades två beslut i veckan. I Finland är kravet för varje årsarbetare 100 beslut om året. Det finns utrymme för Migrationsverket att förbättra sin effektivitet. En revision av Migrationsverkets verksamhet och effektivitet bör därför genomföras av en oberoende instans. Vid denna revision bör för- och nackdelar med att dela upp Migrationsverket i flera myndigheter övervägas.

Frågor som rör identitet hänger samman med ett lands säkerhet, allmänna ordning och tilltro till asylsystemet. Det bör krävas att den som söker uppehållstillstånd i Sverige styrker sin identitet, och detta bör anges i lag. Bevislättning ska kunna medges efter en bedömning i det enskilda fallet.

För att säkerställa en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet bör en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen genomföras, gärna i samråd med UNHCR och andra relevanta aktörer. Uppdraget bör vara brett och innebära en analys av rättssäkerheten hos Migrationsverket och domstolarna samt andra aktörer. I uppdraget bör även ingå att analysera nämndemannasystemet i migrationsmål utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv.

Korta handläggningstider säkerställer att den som beviljas uppehållstillstånd snabbt får del av integrationsåtgärder och att den som ska lämna landet inte får en särskild anknytning till Sverige. Det leder även till lägre kostnader. En asylansökan bör som regel avgöras inom sex månader. Migrationsverket bör utveckla metoder för kortare handläggningstider.

Möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd (s.k. AT-UND) bör begränsas till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar.

21. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5, 9 och 10,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 6, 8 och 11 samt

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 18 och 19 samt avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 12–14, 18 och 20,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5 och 25.

Ställningstagande

Det förekommer att en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till en partner efter en tid avslutar relationen och själv agerar anknytningsperson åt en annan utlänning. När denne väl kommit till Sverige kan processen upprepas genom att han eller hon agerar anknytningsperson åt ytterligare en utlänning. För att motverka missbruk av anhöriginvandring och förekomsten av s.k. kedjetillstånd av detta slag bör en anhöriginvandrare inte kunna utgöra anknytningsperson förrän han eller hon har blivit svensk medborgare.

Många länder saknar fortfarande fungerande folkbokföringssystem. Detta kan få till följd att oriktiga uppgifter om släktskap mellan en anknytningsperson i Sverige och en utlänning kan lämnas till Migrationsverket. Den möjlighet att göra ett DNA-test för att styrka släktskap som finns i dag bör införas som ett krav och tillämpas i samtliga fall där ett test inte framstår som uppenbart obehövligt.

I syfte att förhindra sken- och tvångsäktenskap samt våld i nära relationer bör det vara möjligt för Migrationsverket att göra oanmälda hembesök.

Bristerna i lagstiftningen och otillräckliga resurser har lett till att Migrationsverkets handläggningstider har skjutit i höjden. Det har även skapat arbetsmiljöproblem och bidragit till en stor omsättning av handläggare. Detta har i sin tur lett till att olika enheter i vissa fall har olika praxis. Regeringen bör snarast ta initiativ för likvärdiga och rättssäkra beslutsprocesser oberoende av handläggningsenhet. Uppföljning och kontroller av fattade beslut bör säkerställas.

När det gäller exempelvis tillståndsärenden låg Migrationsverkets produktivitet 2019 långt under 2013 års nivå. Detta beror till stor del på regeringens bristfälliga konsekvensanalyser, som har inneburit att tusentals personer anställts och sagts upp om vartannat. En genomlysning av Migrationsverket måste göras och åtgärder vidtas.

EU-rätten gör det möjligt att kräva att en asylsökande ska styrka grunderna för sin asylansökan. Detta gäller bl.a. om sökanden har avstått från att söka asyl så fort som möjligt. Med en anpassning till EU:s miniminivå skulle endast personer som verkligen har rätt till skydd i Sverige få det. Regeringen bör därför snarast återkomma med förslag om sådana förändringar.

Vad gäller Migrationsverkets säkerhetsarbete bör myndigheten ges i uppdrag att prioritera utredning av om en asylsökande innebär ett säkerhetshot och vid behov genomföra utbildningar och kompetenshöjningar för sin personal.

Den möjlighet som i dag finns för asylsökande att välja manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk bör begränsas. Migrationsverket bör åläggas att kontinuerligt tydliggöra att män och kvinnor har samma värde i Sverige och ska behandlas lika. Regeringen bör också arbeta inom EU för att bestämmelser som riskerar att sända felaktiga signaler avskaffas.

22. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5, 9 och 10,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 6, 8 och 11,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 18 och 19,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 12–14, 18 och 20,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5 och 25.

Ställningstagande

Bristande rättssäkerhet hotar förtroendet för asylprocessen. Detta förtroende är en förutsättning för acceptans av de beslut som fattas och därmed en garanti för en effektiv och rättssäker process. Regeringen bör tillsätta en utredning som ska granska asylprocessens alla delar. Utredningen bör särskilt studera hur förutsättningarna för extra utsatta och marginaliserade grupper kan förbättras och likställas med övriga grupper, och den bör inte bestå av parlamentariker.

Att korta handläggningstiderna är avgörande för en effektiv asylprocess, en större acceptans för asylbesluten och ett ökat återvändande. Tidsgränserna bör ses som absoluta och få större betydelse, t.ex. genom att regeringen åtar sig att budgetera för att tidsgränserna hålls. Regeringen bör därför återkomma med förslag som gör att de förordningsstyrda tidsgränserna i utlänningsförordningen följs.

23. Allmänt om asylprocessen, punkt 10 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5 och 25 samt avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5, 9 och 10,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 6, 8 och 11,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 18 och 19,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 12–14, 18 och 20 samt

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan göra att asylsökande gör sig av med identitetshandlingar eller inte vågar uppge korrekt information, eftersom de tror att det skulle påverka deras möjligheter i asylprocessen. Riksdagen bör därför rikta ett tillkännagivande till regeringen om vikten av korrekta beslutsunderlag och om att stärka drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs.

Tillgången till tolkar är viktig för att säkerställa en rättssäker asylprocess. Eftersom det råder brist på tillgängliga och auktoriserade tolkar måste de förslag som har lämnats av Tolkutredningen (SOU 2018:83) beredas skyndsamt av regeringen.

24. Användning av biometriska data, punkt 11 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 16 och
2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 14.

Ställningstagande

För att förhindra tredjelandsmedborgare från att erhålla flera identiteter i Sverige bör Migrationsverket och andra berörda myndigheter ges tillåtelse att uppta, lagra, söka och dela biometriska data för alla personer som söker uppehållstillstånd. Krav bör införas på att lämna biometri för att ansökan ska behandlas. I utredningsbetänkandet Klarlagd identitet (SOU 2017:93) föreslås vissa åtgärder, men regeringen bör skyndsamt utreda ytterligare möjligheter att uppta, lagra och få åtkomst till fler typer av biometriska uppgifter.

25. Vissa skyddsgrunder, punkt 12 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 26 och 27 samt
avslår motionerna
2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7,
2020/21:1657 av Magnus Manhammar (S),
2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 8 och
2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 15.

Ställningstagande

Sedan 2005 ska förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning ge flyktingstatus. Att utreda äktheten i detta kan vara svårt och särskilt i processen med konvertiter finns brister. Efter att kritik riktats mot Migrationsverket har kunskapsfrågornas betydelse tonats ned till förmån för den asylsökandes egen berättelse om hur vägen till konversion har sett ut. Det är välkommet, men för att kunna förbättra hanteringen framöver finns ett behov av en översyn av prövningen när det gäller bl.a. konvertiter och hbt-plus-personer.

26. Vissa skyddsgrunder, punkt 12 (L)

av Fredrik Malm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 15 och
avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 7,

2020/21:1657 av Magnus Manhammar (S),

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 8 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 26 och 27.

Ställningstagande

Hbtq-personer ska inte nekas asyl för att de tvingas stanna i garderoben. Det gäller särskilt när anledningen till att de inte har kommit ut i hemlandet är landets förtryckande normer. Praxisutvecklingen bör följas fortlöpande och insatser behövs för att stärka hbtq-kompetensen vid asylprövningen.

27. Barn och unga i asylprocessen, punkt 13 (M, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 15 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 28 och

avslår motionerna

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 10 och

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Ett rättssäkert och väl fungerande system för medicinska åldersbedömningar på ett tidigt stadium är viktigt av flera skäl, bl.a. för att barn inte ska blandas

med vuxna, för tilliten till systemet och för kostnaderna för mottagandet. Resurser som är avsatta för barn ska inte gå till vuxna. Den som nekar att medverka till bedömning ska behandlas som vuxen om det inte föreligger synnerliga skäl för annat. Regeringen bör skyndsamt tillsätta en utredning om frågorna.

28. Barn och unga i asylprocessen, punkt 13 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7 och
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 10 och
avslår motionerna

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkande 6,
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 15 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 28.

Ställningstagande

När ett barn är anknytningsperson bör det alltid göras en särskild prövning av om den utlänning som vill återförenas med barnet kan komma att inverka menligt på barnets utveckling.

Medicinska åldersbedömningar bör vara obligatoriska i samtliga asylärenden där giltiga identitetshandlingar saknas och det inte är uppenbart om asylsökanden är minderårig eller vuxen. Eventuella begränsningar enligt EUrätten måste skyndsamt undanröjas. Den utredning som regeringen har tillsatt kring de medicinska åldersbedömningarnas rättssäkerhet välkomnas (dir. 2020:64). Regeringen bör dock besluta att utredningen också ska se över hur medicinska åldersbedömningar kan bli obligatoriska och hur beslut om ålder kan fattas så fort som möjligt, före anvisning och kommunplacering av barn.

29. Offentliga biträden, punkt 14 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 12 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27 och avslår motionerna

2020/21:3231 av Nina Lundström (L) yrkande 2 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 24.

Ställningstagande

I dag finns inget tak för den ersättning som kan beviljas ett offentligt biträde. I genomsnitt beviljas biträdet ersättning för 10–13 timmars arbete. Nederländerna har en modell som ligger nära Sveriges, men med ett tak på åtta timmar. Det bör i svensk rätt införas ett motsvarande tak för asylärenden i första instans.

30. Offentliga biträden, punkt 14 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 24 och

avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 12,

2020/21:3231 av Nina Lundström (L) yrkande 2 och

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27.

Ställningstagande

Det har framkommit kritik som gör gällande att vissa offentliga biträden inte har den kompetens som krävs. En utredning bör tillsättas som ser över

hanteringen av offentliga biträden och överväger om en hårdare kompetensbedömning ska införas samt om antalet förordnanden som ett offentligt biträde kan åta sig samtidigt bör begränsas.

31. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23–25 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och
avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:362 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 16–19
och 21,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 4 och 42 samt

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Ställningstagande

Det behövs en ökad kostnadskontroll i Migrationsverkets verksamhet. Därför bör stödboenden och schablonersättningar användas i större utsträckning i mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar. Statskontoret bör också snabbutreda om det finns förutsättningar att sänka de takpris som finns i dag för asylboenden samt om nuvarande avtalstider för dessa boenden är lämpliga eller bör förändras. Vidare bör 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) om nedsatt ersättning och indraget boende för personer med lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning utvärderas. En utredning bör tillsättas för att utvärdera lagändringens effektivitet och kostnader.

Vidare bör det finnas en skyldighet för asylsökande att vara tillgängliga för Migrationsverket. För att förebygga att personer avviker bör det därför införas en bestämmelse om att den som planerar att vara frånvarande från ett asylboende i mer än tre dagar måste anmäla detta i förväg. En person som registreras som avviken ska förlora sin rätt till boende och dagersättning när han eller hon skrivs ut från mottagningssystemet.

32. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 16–19 och 21 samt

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:362 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 4 och 42,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23–25,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Ställningstagande

Det kommunala mottagandet av ensamkommande barn och vidarebosatta flyktingar bör utgå från kommunernas kapacitet och villkoras av samt dimensioneras efter att kommunerna självmant ingår avtal med Migrationsverket. Ett frivilligt mottagande skulle underlätta för kommunerna att t.ex. behålla personal och kompetens samt inte tvingas till att ordna ett mottagande som de av olika anledningar inte klarar av.

Dagersättningen till asylsökande bör behovsprövas. Detta kan göras genom ett system där asylsökandes tillgångar registreras och föremål eller tillgångar av väsentligt ekonomiskt värde används för att bekosta delar av personens asylmottagande.

När det gäller asylsökande ensamkommande ungdomar i åldrarna 16–17 bör stödboende utgöra normen, då många av dessa ungdomar är vana vid autonomi och egenansvar. Att tvinga in dem i en barnroll är kontraproduktivt och en belastning på allmänna resurser.

Vidare bör integrationsinsatser för asylsökande fokusera på de personer som har fått ett uppehållstillstånd. Innan ett formellt beslut har fattats bör därför den sökandes rätt att vistas i landet och ta del av samhället vara begränsad. Därför bör asylsökande inte ha rätt att ta del av särskilda integrationsinsatser, dock kan t.ex. studiematerial finnas tillgängligt för de som på eget initiativ vill lära sig om det svenska samhället eller studera svenska.

33. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 5 samt avslår motionerna

2020/21:362 av Richard Jomshof (SD),

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 16–19 och 21,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 4 och 42,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23–25,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Ställningstagande

Förändringen av lagen om mottagande av asylsökande (LMA), som innebär att den som får avslag på sin asylansökan, undantaget barn och barnfamiljer, mister rätten till bistånd och boende utgör det tydligaste exemplet på en lagändring som fått förödande effekter. Från att lagändringen trädde i kraft i juli 2016 till den 10 september 2019 hade, enligt uppgifter från Migrationsverket, 24 841 personer fått besked om att deras rätt till bistånd enligt LMA hade upphört. Av dem hade 4 183 lämnat landet frivilligt. Omkring 6 000 tros ha gått under jorden. Ambitionen att öka återvändandet har därmed knappast uppfyllts. Regeringen bör därför riva upp förändringarna av LMA-lagen från 2016. I det fall regeringen inte vill riva upp lagändringarna direkt, bör den åtminstone utvärdera lagen och dess konsekvenser när den nu varit i kraft i över fyra år.

34. Allmänt om mottagandet, punkt 15 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 4 och 42 samt
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11 samt
avslår motionerna
2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,
2020/21:362 av Richard Jomshof (SD),
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 16–19
och 21,
2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23–25 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22.

Ställningstagande

Anläggningsboenden som upphandlas av Migrationsverket ligger ofta i glesbygd med sämre arbetsmarknadsanknytning. Boenden bör endast upphandlas på platser som uppfyller vissa krav, det kan handla om bl.a. förutsättningarna på arbetsmarknaden, graden av segregering i närliggande skolor, kommunens ekonomi och tidigare mottagningsvolym. Det bör inte upphandlas anläggningsboenden i särskilt utsatta områden.

Vidare bör det vara möjligt för nyanlända att arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden.

35. Eget boende, punkt 16 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och
avslår motionerna
2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7,
2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S),
2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S),
2020/21:2425 av Abraham Halef m.fl. (S),
2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1 och 2,
2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 3 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 7.

Ställningstagande

Enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. tillåts en asylsökande bosätta sig var som helst i landet genom eget boende, s.k. EBO. Den nyligen genomförda ändringen av EBO-reglerna som innebär att en asylsökande som bosätter i sig i ett område som av kommunen pekats ut som socioekonomiskt utsatt inte har rätt till dagersättning. Det har nu visat sig att flera kommuner har valt att peka ut hela kommunen, vilket inneburit att lagändringen inte uppnått sitt syfte. Möjligheten till eget boende under asyltiden bör i stället begränsas till att endast gälla asylsökanden med en egen arbetsrelaterad inkomst.

36. Eget boende, punkt 16 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15 och avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7,

2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S),

2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S),

2020/21:2425 av Abraham Halef m.fl. (S),

2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 3,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 7.

Ställningstagande

Bestämmelserna i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. som rör eget boende har bidragit till segregation och utanförskap, samtidigt som de försvårar integration och återvändandearbetet. Det är orimligt att en utlänning vars status i vårt land är oklar ska kunna bosätta sig fritt var som helst. Den lagändring som infördes 1 januari 2020 – som innebär att asylsökande som bosätter sig i ett område som pekats ut som socioekonomiskt utsatt inte har rätt till dagersättning – har inte löst de problem som eget boende medför. Asylsökandes rätt att fritt bosätta sig i eget boende bör helt tas bort eller begränsas så att kommunerna får full frihet att förbjuda bosättning av asylsökande.

37. Eget boende, punkt 16 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 3 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 7 och

avslår motionerna

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 6 och 7,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S),

2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S),

2020/21:2425 av Abraham Halef m.fl. (S),

2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 22.

Ställningstagande

Boendeformen eget boende (EBO) bidrar i allt för hög utsträckning till att cementera segregationen i Sverige. Sverige behöver ha en jämnare fördelning av – och bättre planering för - asylsökande. I dag bor en stor del av de som kommer till Sverige i eget boende i redan hårt ansträngda förorter, eller i kommuner hos sina landsmän. Därför bör rätten till eget boende slopas helt och anläggningsboende bör i fortsättningen vara den boendeform som erbjuds från staten. Väljer en asylsökande att inte bo i ett anläggningsboende ska denne förlora rätten till ersättning och bidrag, i enlighet med förslagen i Mottagandeutredningen (SOU 2018:22).

38. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22 och 23 samt
 avslår motionerna
 2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 17,
 2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,
 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 17 och
 2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Det är väsentligt att Migrationsverkets och kommunernas kostnader för boenden hålls nere. Det har dock vid flera tillfällen framkommit att boenden som tillhandahållits för asylsökande varit obrukbara när de lämnats. Asylsökande bör därför i högre utsträckning hållas ansvariga för de boenden de erbjuds, och det bör utredas om de kan bli ersättningsskyldiga för skador som uppkommit på boenden.

Det har vidare visat sig att ensamstående kvinnor, kristna och hbt-personer riskerar att utsättas för hot och våld på boenden där främst ensamstående män från länder med starkt patriarkala system är i stor majoritet. Därför bör särskild hänsyn tas när minoritetsgrupper boendeploceras, och att det vid hot- och våldssituationer ska vara gärningspersonerna som omgäende omplaceras eller sätts i förvar.

39. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 17,
 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 17 och
 2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2 och
 avslår motionerna
 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22 och 23 samt
 2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16.

Ställningstagande

En lång handläggningstid för asylsökande leder ofta till ovisshet om framtiden och passivitet. Asylsökande bör därför ha ett arbetskrav på sig om 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas

bidra med exempelvis lokalvård, matservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som i dag åligger asylboendets personal att sköta. Den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet kan få sin dagersättning nedsatt.

Det hälsosamtal som erbjuds asylsökande är i dag frivilligt. För att öka andelen som genomför hälsosamtalet bör det bli obligatoriskt. Vidare bör hälsosamtalen kvalitetssäkras så att vårdens resurser används effektivt och det bör införas en gemensam standard för vad som ska ingå i hälsosamtalen. Om fler asylsökande tar del av en hälsoundersökning och därmed ges information om svensk hälso- och sjukvård kan det förebyggande arbetet förbättras och asylsökande får bättre kunskap om att gå vidare med eventuell provtagning eller undersökningar.

Vidare innebär en lång väntetid på asylboendet en tid av sysslöshet, passivitet, frustration och osäkerhet. Flera rapporter om tillbud, motsättningar och incidenter vittnar om boendemiljöer som i många fall är allt annat än önskvärda. Kristna, ateister, homosexuella och muslimska minoriteter är – vid sidan om kvinnor – några utsatta grupper på boendena.

Migrationsverket bör därför få i uppdrag att rikta särskild uppmärksamhet mot utsatta grupper på asylboenden, såsom kvinnor, hbtq-personer och konvertiter.

40. Asylboende och utsatta grupper, punkt 17 (L)

av Fredrik Malm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16 och avslår motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22 och 23,

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 17,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 17 och

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Mottagandet av asylsökande måste ske på ett sätt som tydligt värnar hbtq-personers lika rättigheter. Återkommande inträffar allvarliga incidenter på boenden där asylsökande hbtq-personer har utsatts för hot eller attacker från andra boende. Hot eller kränkningar får aldrig accepteras, och alla incidenter

som utgör lagbrott ska polisanmälas. Om en persons säkerhet inte kan garanteras på grund av att andra inte accepterar personens sexuella läggning eller könsuttryck är det den hotande som ska flytta.

Det är därför av största vikt att Migrationsverket gör allt vad som krävs för att upprätthålla de boendes trygghet, och att det från första dagen klargörs vilka lagar som gäller i Sverige.

41. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 7, 11, 14–17 och 19 samt

avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 7,

2020/21:517 av Josef Fransson (SD),

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 16 och 18,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 24 och 25,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 13,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 14, 20, 28 och 29,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7,

2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 34, 36, 37 och 39.

Ställningstagande

Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården ska ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut. Det bör också tydliggöras att ett återvändande kommer att verkställas genom myndigheternas försorg om personen inte återvänder självmant. Migrationsverkets arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras. Nya arbetsmetoder, informationsinsatser och stödprogram bör utvecklas och Migrationsverket bör redan tidigt i asylprocessen fokusera på återvändande. Vidare bör fler myndigheter få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande. Arbetet kan

omfatta informationsplikt till Migrationsverket och Polismyndigheten när en person utan tillstånd vistas i landet.

Avreseboenden i Migrationsverkets regi bör införas och den som har fått ett avvisnings- eller utvisningsbeslut ska bo på ett sådant. Personer som kommer från länder med hög avslagsfrekvens med möjlighet till en snabb verkställighet bör bo på avreseboenden under hela asyltiden. På boendena kan myndigheterna samarbeta och samla sina resurser.

Anmälningssplikt (boendeskyldighet) vid Migrationsverkets boenden bör införas liksom elektronisk övervakning som komplement till förvar. Det kan t.ex. handla om att den enskilde behöver anmäla sig flera gånger om dagen eller måste vara på boendet mellan vissa klockslag. Det bör utredas hur processen om verkställighetshinder kan effektiviseras. Det är ett vanligt problem att personen som ska verkställas yrkar på verkställighetshinder precis före avresan, för att på detta sätt förhindra verkställigheten. Utredningen kan t.ex. ta upp frågan om att se över kravet på giltig ursäkt för att omständigheten åberopas sent i asylprocessen eller att ett yrkande i vissa fall ska framföras direkt till domstol i stället för till Migrationsverket. Verkställighetsdatum bör även sekretessbeläggas för att säkerställa ett ordnat återvändande.

Preskriptionstiden för avslagsbeslut i asylärenden ska förlängas från fyra till tio år eftersom den nuvarande preskriptionstiden bidrar till att människor håller sig undan myndigheterna.

Ett beslut om avvisning vid nekad inresa förenas i dag med ett återreseförbud. Det är inte ovanligt att personer som nekats inresa ansöker om asyl för att komma in i landet. En vanlig ordning är då att Polismyndigheten upphäver sitt meddelade beslut och överlämnar till Migrationsverket att pröva frågan om avvisning på nytt samt att asylansökan därefter återkallas, vilket leder till att Migrationsverket beslutar om avvisning men utan återreseförbud. Beslutet om nekad inresa bör därför förenas med beslutet om avvisning till ett gemensamt beslut som endast ska kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av en överinstans.

Vidare bör en lagstiftning införas som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land. Detta bör gälla om den asylsökande kommer via en annan medlemsstat där personen inte registrerats som asylsökande. Lagstiftningen ska kunna aktualiseras genom ett regeringsbeslut och det ska då krävas att antalet asylsökande som söker sig till Sverige allvarligt påverkar viktiga funktioner i samhället.

Tydligare krav bör ställas på att länder som tar emot svenskt bistånd samarbetar i återvändandearbetet. Det bör också övervägas att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt. Konsekvensen av att vägra att ta emot sina medborgare som nekats rätt att vistas i Sverige bör vara att hela eller delar av biståndet dras in.

42. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 16 och 18,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 24 och 25,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 13 och

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 14, 20, 28 och 29 samt

avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 7,

2020/21:517 av Josef Fransson (SD),

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7,

2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 7, 11, 14–17 och 19 samt

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 34, 36, 37 och 39.

Ställningstagande

Arbetet med verkställighet av avvsnings- och utvisningar behöver förbättras. För att minska möjligheten för en utlänning att stanna kvar i landet utan tillstånd bör Polismyndigheten alltid ha rätt att använda tvång när utvisningar genomförs. Stöd i lag behövs för detta. Asylsökande ska utan undantag kunna hållas under uppsikt. Formen för uppsikt bör variera beroende på t.ex. praktiska förhållanden. Asylsökande som enligt EBO-reglerna väljer ett eget boende bör erbjudas ett frivilligt alternativ som elektronisk fotboja eller armband eller motsvarande. Till dess att de föreslagna transitcentren har införts bör det införas öppna förvar utan större säkerhetsanordningar, främst för asylsökande som inte kan styrka sin identitet. Det är angeläget att myndigheterna får de verktyg och befogenheter de behöver för att kunna fastställa en persons identitet vid en inre utlänningskontroll. De problem som finns, t.ex. åtkomst till information i databaser, omnämndes i utredningsbetänkandet Klarlagd identitet (SOU 2017:93). Det är viktigt att förslagen i utredningsbetänkandet snarast läggs fram för riksdagen.

Verkställigheten av utvisningsbeslut försvåras av att många håller sig undan myndigheterna, och ett stort antal personer blir kvar i Sverige under längre perioder. Preskriptionstiden för utvisningsbeslut bör därför avskaffas. Det är också vanligt att Migrationsverket efter ett avslagsbeslut får upprepade ansökningar om uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder, ofta helt utan grund. Detta medför ett stort slöseri med resurser och möjligheten att ansöka om prövning av verkställighetshinder bör därför begränsas. Det s.k. transportörsansvaret bör också utökas.

Återreseförbud ska bli norm vid utvisningsbeslut från Migrationsverket. En utlänning som har fått ett avslag bör alltid få återreseförbud om han eller hon inte återvänder frivilligt under tidsfristen. Om en tidsfrist inte meddelats bör utlänningen alltid få ett återreseförbud. Vissa ärendeslag, såsom asyl, medför att den sökande får en rad friheter och rättigheter i Sverige. Kostnaden för mottagande av asylsökande är också stor. En asylsökande som av Migrationsverket bedömts sakna asylskäl och som fått beslutet bekräftat i överklagande-processen, bör därför också alltid få ett återreseförbud.

Om en utlänning som fått skydd i Sverige begår ett synnerligen grovt brott ska han eller hon efter avtjänat straff utvisas från Sverige på livstid. För närvarande är Sverige bundet av åtaganden inom bl.a. EU-rätten som gör det omöjligt att utvisa våldsbrottslingar om de riskerar hot mot liv eller frihet i hemlandet. Regeringen bör därför arbeta aktivt för att Sverige ska få självbestämmande över denna fråga och alltid kunna utvisa utlänningar som begår synnerligen grova brott.

I vissa fall är det inte möjligt att utvisa utlänningar till hemlandet, och ibland går det inte att avgöra vilket land som utlänningen ska utvisas till. I sådana fall bör det utredas om särskilda avtal kan slutas med säkra tredjeländer, dit utlänningar kan utvisas. Vid behov ska internationellt bistånd och handelsrelationer användas för att få till stånd ett fungerande samarbete.

43. Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 7 och avslår motionerna

2020/21:517 av Josef Fransson (SD),

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 16 och 18,

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 24 och 25,
 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 13,
 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 14, 20, 28 och 29,
 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7,
 2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,
 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10,
 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 7, 11, 14–17 och 19 samt
 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 34, 36, 37 och 39.

Ställningstagande

I utredningsbetänkandet Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription (SOU 2017:84) föreslås bl.a. ett förtydligande av lagstiftningen så att den vars avvisnings- eller utvisningsbeslut inte kan verkställas av skäl som ligger utanför individens kontroll beviljas uppehållstillstånd. Vidare föreslås att frågan om statslösas rättsliga ställning utreds vidare. Regeringen bör snarast återkomma med förslag utifrån utredningsbetänkandet.

44. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 18 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 34, 36, 37 och 39 samt avslår motionerna
 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 7,
 2020/21:517 av Josef Fransson (SD),
 2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 16 och 18,
 2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 24 och 25,
 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 13,
 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 11, 14, 20, 28 och 29,
 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7,
 2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,
 2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 7, 11, 14–17 och 19.

Ställningstagande

En möjlighet till boendeskyldighet i samband med avvisnings- eller utvisningsbeslut bör införas. Ett beslut om boendeskyldighet ska fattas om det efter tiden för frivillig avresa bedöms att en verkställighet av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut kommer att ske inom en relativt snar framtid. Regeringen bör ge Migrationsverket i uppdrag att förbereda för boendeplatser utifrån att möjligheten att fatta beslut om boendeskyldighet införs. Vidare bör återetableringsstödet förbättras. Det finns uppgifter om att stödet inte når fram.

En förlängning av preskriptionstiden för att kunna söka asyl en andra gång bör utredas. Den nuvarande preskriptionstiden kan vara för kort för att få fler att återvända frivilligt.

45. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 19 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 28 och

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 25 och 26

samt

avslår motion

2020/21:1872 av Viktor Wärmick (M).

Ställningstagande

Den obligatoriska domstolsprövningen av förvar bör avskaffas. Reglerna bör ändras så att en omprövning av förvarsbeslut bara behöver göras vid ändrade omständigheter, och inte med hänsyn till den tid en utlänning har hållits i förvar. Vidare bör rymning från förvar kriminaliseras. Straffet bör främst vara böter, men isolering och förlust av förmåner inne i förvaret bör också förekomma. En utlänning som försökt rymma bör få ett livslångt återreseförbud.

46. Utökad möjlighet till förvarstagande, punkt 20 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 23,

2020/21:3303 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 och

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

bifaller delvis motion

2020/21:2333 av Boriana Åberg (M) yrkande 4 och

avslår motion

2020/21:2333 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Det bör finnas större möjligheter till förvarstagande. Det kan handla om att möjliggöra förvarstagning i fler fall, förlänga de tidsfrister som finns eller att vid platsbrist möjliggöra placering av en förvarstagen person på häkte, anstalt eller fängelse i fler situationer än vad som i dag tillåts.

Säkerheten på landets förvar behöver förbättras. De anställda saknar många nödvändiga befogenheter som krävs för att upprätthålla säkerheten och en fungerande arbetsmiljö. Migrationsverket bör få fler och bättre verktyg för att kunna säkerställa säkerheten vid förvaren, bl.a. genom bättre möjligheter till kroppsvisitation och till att söka igenom förvarstagnas rum. Migrationsverket bör få visitera inför transporter. Vidare bör det vara tillåtet att begära identifikation av besökande.

47. Ursprungsländer och verkställighet, punkt 21 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:681 av Markus Wiechel m.fl. (SD),
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 27,
2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 30,
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 18 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 29 och 35 samt
bifaller delvis motion
2020/21:1978 av Viktor Wärmick (M).

Ställningstagande

Sverige bör i större utsträckning söka diplomatiska garantier för att säkerställa att personer kan utvisas utan att det strider mot ett konventionsåtagande. Regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling, efter brittisk modell. Sverige bör vidare ta krafttag för att få till stånd fler återtagandeavtal med ursprungsländer.

48. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1119 av Edward Riedl (M),
2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1 och 3,
2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 5 och 6,
2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 15–18,
2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,
2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12 och
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 24, 25 och
28–30,
bifaller delvis motion
2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkande 2 och
avslår motionerna
2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD),
2020/21:603 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 2,
2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 14, 15 och 17,
2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:1412 av Allan Widman (L),
2020/21:2900 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1,
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 28,
2020/21:3370 av Roger Richthoff (SD) och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 38.

Ställningstagande

Ett brott med ett straffvärde på fängelse bör som huvudregel leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk. I nuläget kan en domstol vid prövningen av frågan om utvisning på grund av brott finna att det föreligger hinder mot att verkställa ett utvisningsbeslut. Frågan om verkställighetshinder bör i stället alltid prövas först i nära anslutning till då verkställighet kan bli aktuellt, dvs. efter att straffet har avtjänats. Dessutom bör anknytning till det svenska samhället eller till personer bosatta i Sverige leda till utvisning på grund av brott endast i de fall en utvisning skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande.

Därutöver är det rimligt med ett återreseförbud på livstid om det handlar om ett allvarligt brott såsom grov våldtäkt eller grovt rån och om personen i fråga inte har någon anknytning till Sverige. Det är också angeläget att den som begår brott och som till följd av detta utvisas, inte återvänder till Sverige i strid med återreseförbudet. Straffminimum för olovlig vistelse i strid med återreseförbud på grund av brott bör därför höjas till fängelse i sex månader.

49. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 14, 15 och 17 samt
2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 15,
bifaller delvis motionerna
2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD),
2020/21:603 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 2 samt
2020/21:3370 av Roger Richthoff (SD) och
avslår motionerna
2020/21:1119 av Edward Riedl (M),
2020/21:1412 av Allan Widman (L),

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–3,
2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 5 och 6,
2020/21:2900 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1,
2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 15–18,
2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,
2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12,
2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 28,
2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 24, 25 och
28–30 samt
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 38.

Ställningstagande

Sverige är bundet av vissa åtaganden inom EU-rätten och vissa andra instrument som gör det omöjligt att utvisa även synnerligen grova våldsbrottslingar om de riskerar hot mot liv eller frihet i hemlandet. Regeringen bör därför arbeta aktivt för att Sverige ska kunna genomföra flyktingkonventionens bestämmelser om att utlännningar som begår synnerligen grova brott alltid ska kunna utvisas. Vid våldtäkt bör t.ex. prövningen om utvisning vara obligatorisk, dvs. snarare regel än undantag. Utgångspunkten vid utvisning på grund av brott bör vara att anknytning inte beaktas för de som döms för brott där fängelse är minimistraffet för gärningen.

Vidare bör utlännningar som dömts för allvarlig brottslighet, t.ex. mord, våldtäkt, rån, inbrott och narkotikabrottslighet, dömas till utvisning på livstid. Gärningsmännen har i de fallen förbrukat rätten att uppehålla sig i landet oaktat hur lång tid som har förflutit.

50. Utvisning på grund av brott, punkt 22 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 27 och 28 samt

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 38 och

avslår motionerna

2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD),

2020/21:603 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 14, 15 och 17,

2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:1119 av Edward Riedl (M),
 2020/21:1412 av Allan Widman (L),
 2020/21:2275 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–3,
 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 5 och 6,
 2020/21:2900 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3,
 2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD) yrkande 1,
 2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 15–18,
 2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 2 och 3,
 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 12,
 2020/21:3370 av Roger Richthoff (SD) och
 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 24, 25 och 28–30.

Ställningstagande

Utvisning på grund av brott bör bli en betydligt vanligare rättsverkan än vad som är fallet i dag. Det bör t.ex. i större utsträckning gälla när en utlänning döms till minst sex månaders fängelse. Detsamma bör gälla för återfallsbrottslingar. Om en utvisning på grund av brott inte går att verkställa med hänsyn till säkerhetsläget i det aktuella landet ska utvisningen genomföras när verkställighetshindret inte längre finns.

Enligt gällande regelverk kan att en utlänning som har vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd i minst fyra år utvisas endast när det finns synnerliga skäl. Detta bör ändras så att det blir lättare att utvisa på grund av brott i dessa fall. I vissa fall, vid grov brottslighet som exempelvis våldtäkt, kan det te sig stötande för det allmänna rättsmedvetandet när en utlänning inte utvisas på grund av lång tid i landet.

51. Yrkande om utvisning på grund av brott, punkt 23 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27 och bifaller delvis motion

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

I en brottmålsprocess ska, om förutsättningarna härför är uppfyllda, åklagaren alltid yrka på utvisning. För detta krävs bl.a. att åklagaren regelmässigt undersöker om det förekommer utländska brottmålsdomar.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (V)

Christina Høj Larsen (V) anför:

Kommittén om den framtida svenska migrationspolitiken överlämnade sitt utredningsbetänkande till regeringen i september 2020. En proposition är aviserad till april 2021. Med anledning av detta pågående arbete har Vänsterpartiet valt att inte lägga fram sina migrationspolitiska förslag på ett allomfattande sätt under detta riksmötesår. Vår politik på området har presenterats tidigare och framgår bl.a. av motionerna 2020/21:306 Papperslösa samt 2018/19:297 En mänsklig och rättssäker flyktingpolitik.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:58 av Magnus Jacobsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för visumfrihet för Kosovos befolkning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att faran för könsstympning bör betraktas som fullgott asylskäl i Sverige och EU och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:222 av Staffan Eklöf (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort vistelsetid i Sverige som en av grunderna att beakta vid domstolens övervägande om utvisning av en utlänning som har begått brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en utredning av rättssäkerheten inom asylprocessen enligt inriktningen som beskrivs i motionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som gör att de förordningsstyrda tidsgränserna i utlänningsförordningen följs och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändringarna i LMA-lagen från 2016 ska rivas upp och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera LMA-lagen och dess konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag som minskar risken för papperslöshet till följd av coronapandemin och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag utifrån SOU 2017:84

Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:359 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en annonskampanj i likhet med vad Danmark tidigare har gjort i syfte att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare som tar sig till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:360 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta det svenska folket få besluta om den svenska invandringpolitiken i en folkomröstning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:362 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett system som innebär att asylsökande som kommer till Sverige ska kunna få sina värdesaker beslagtagna med syftet att delfinansiera de asylsökandes uppehälle under asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:517 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frånta Migrationsverket övervakningsansvaret vid tvångsavvisningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:597 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för ökat samarbete mellan de nordiska länderna i syfte att stärka rätten till asyl och familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:603 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid behov snabbutreda och återkomma med ett lagförslag för att kunna utvisa kriminella utlänningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge berörda myndigheter i uppdrag att systematiskt börja utvisa brottsdömda utlänningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:641 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvisning alltid ska prövas och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk utvisning vid grov brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anknytning vid utvisning på grund av brott och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för verkställighetsavtal med andra länder och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning på livstid och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstöd för tvångsutvisning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:657 av Ebba Hermansson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning av utländska våldtäktsmän och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:681 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling, efter brittisk modell och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:826 av Magnus Manhammar och Nermina Mizimovic (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler lagliga vägar för att söka asyl och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:873 av Adnan Dibrani (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för visumfrihet för befolkningen i Kosovo och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1004 av Magnus Jacobsson och Michael Anefur (båda KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda asylmottagningscenter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1119 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler utvisningar av utländska medborgare som begår brott i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1171 av Jan Ericson och Ellen Juntti (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återtagande av tillfälligt uppehållstillstånd vid semester i hemlandet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1277 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en skärpt lagstiftning för brott som begås under pågående asylprocess, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1412 av Allan Widman (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning av utländska medborgare som begår brott i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1615 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda fler åtgärder för att minska asylsökandes nyttjande av eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att avskaffa möjligheten för asylsökande att beviljas dagersättning och särskilt bidrag vid eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1618 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa missbruk av anhörginvandring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilt skydd för barn i anknytningsärenden och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade DNA-tester för att styrka släktskap och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om oanmälda hembesök i fråga om anhörginvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1619 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om första säkra land-principen inom EU och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en informationskampanj gällande villkor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hjälp i närområdena och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta beviskrav i asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade krav på asylsökande att medverka och samarbeta i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad prioritering av säkerhetsarbete kring asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre implementering av Eurodac och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställdhetsarbete i mottagningen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde i första instans ska begränsas och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt huvudansvar för mottagandet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om upprättandet av transitcenter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avskaffande av regleringen av eget boende i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frivilligt kommunalt mottagande av ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat självbekostande av mottagande och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bekostandet via lånesystem och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om integrationsinsatser vid rätt tid och tillkännager detta för regeringen.

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stödboendeform som norm för äldre ensamkommande asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad säkerhet för särskilt utsatta religiösa, etniska och sexuella minoriteter på asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättningsskyldighet för skador på boenden och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppsikt över asylsökande genom olika former av anmälningsplikt och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om öppna förvar och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter till förvarstagning och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa obligatorisk domstolsprövning av förvar och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd grundat i skydd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vandelsprövning, hälsokontroll, villkorskännedom samt avsiktsförklaringar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelbundna och automatiserade kontroller av uppehållsgrunder och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelser av uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat arbete med verkställandet av avvisningar och utvisningar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sanktioner mot andra parter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett kommunalt villkorat mottagande av vidarebosatta flyktingar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likvärdighet och rättssäkerhet i Migrationsverkets verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektivare prövningsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkta krav på konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydlig och omfattande statistik för all migration och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrade informationsflöden och samordningsansvar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1627 av Elin Lundgren (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om situationen för de ensamkommande som kom 2015 och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1654 av Olle Thorell m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1657 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka asylrätten för hbtqi-flyktingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1872 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta och utökade ordnings- och säkerhetsbefogenheter vid förvar av utlänningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1978 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera återvändandearbetet när det gäller de utlänningar som har ett lagakraftvunnet avslagsbeslut på sin ansökan om asyl genom förbättrade diplomatiska relationer med de aktuella hemländerna, bl.a. genom skärpta krav för biståndsutbetalningar, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2077 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stötta e-sporten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2120 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utövare av e-sport i Migrationsverkets regelverk bör likställas med andra idrottare och atleter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2137 av Daniel Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska se till att hbtq-plus-flyktingar tillförsäkras en rättvis och rättssäker behandling inom ramen för EU:s gemensamma asylsystem och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2150 av Mattias Jonsson och Anna Johansson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2275 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla brott med straffvärde från sex månader och uppåt som huvudregel ska leda till utvisning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska betydligt mindre hänsyn än i dag tas till utlänningens levnadsomständigheter, familjeförhållanden och tid i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om verkställighet ska avgöras i anslutning till när utvisningen ska ske och ingen hänsyn ska tas till detta vid domstolens avgörande och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medborgare i EES/EU-länder ska kunna dömas till utvisning i betydligt större utsträckning än i dag och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2331 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avslå asylansökan för personer som begår brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2333 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra rymningar från Migrationsverkets förvar straffbara och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta installation av larmbågar som besökare passerar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta genomsökning av personliga tillhörigheter utan att skäligen misstanke föreligger och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta visitation av förvarstagna före transporter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2425 av Abraham Halef m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2521 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler funktioner måste ges mandat att identifiera brottsoffer för människohandel och ansöka om reflektionsperiod och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett samlat grepp mot illegala migranter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kartläggning av skuggsamhället och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att existerande möjligheter för sanktioner mot utläningar som vistas illegalt i Sverige i större utsträckning bör användas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera undangömmandet av illegala migranter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa preskriptionstiden för utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten att ansöka om prövning av verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat transportörsansvar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att biometriuppgifter ska tas upp, lagras och vara tillgängliga i fler former och för fler myndigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat fokus på återkallelse av uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad kommunikation mellan myndigheter i ärenden om utlänningskontroll och återkallelse av tillstånd och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer resurser till Migrationsverket för återkallelse av tillstånd och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återreseförbud ska bli norm vid utvisningsbeslut från Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en möjlighet att återkalla främlingspass och resedokument och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter till förvarstagning av utlänningar som ska utvisas och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra säkerheten på landets förvar och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera rymning från förvar och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krafttag för att få till stånd återtagandeavtal med främmande stater och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avtal för utvisningar av utlänningar till säkra tredjeländer och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verkställighetshinder inte ska föreligga ifall en utlänning har begått synnerligen grova brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registreringskrav för EES-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffa EU-medlemsstaters missbruk av den fria rörligheten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2680 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt fristadsprogram för förföljda politiker, aktivister och oberoende journalister i svenskt närområde och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2702 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnkonventionen ska få ett tydligare genomslag i svensk migrationslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka rättssäkerheten i asylprocessen för hbtq-personer och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förekomsten av verkställighetshinder ska vara föremål för prövning redan vid den första asylansökan samt att permanenta uppehållstillstånd ska vara huvudregel vid uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska hälsosamtal för asylsökande och nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2776 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensifiera arbetet med att verkställa utvisningar genom avtal med diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att strama upp asylmottagandet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det framtida asylmottagandet uteslutande bör ske via FN:s kvotflyktingsystem och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla brott som ger fängelsestraff med få undantag också ska leda till utvisning av personer som inte är medborgare och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om utvisning bör prövas i samband med att ett eventuellt fängelsestraff har avtjänats och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning till ett tredjeland som Sverige mot ersättning sluter avtal med för att hantera situationer då det föreligger verkställighetshinder för utvisning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2900 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta fotboja på brottsdömda personer med utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det straffbart för en dömd person att utebli från anmälningssplikten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2930 av Rickard Nordin (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge ett uppdrag till Migrationsverket att se över sina regler så att e-sportare räknas som andra atleter vid ansökan om visum och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3123 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål om återvändningsnetto och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en särskild återvändningsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3153 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de personer som inte har rätt till uppehälle i vårt land bör avvisas omgående och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3188 av Richard Jomshof (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utländska medborgare med kopplingar till islamistiska terrornätverk ska utvisas med omedelbar verkan och ett livstidsförbud att återvända och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3231 av Nina Lundström (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om offentliga biträden för ensamkommande barn i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylsökande hbtq-personer och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tryggheten på asylboenden för hbtq-personer och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EU:s familjebegrepp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3282 av Fredrik Malm m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny gemensam migrationspolitik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3295 av Johan Forssell m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur reglerna om den fria rörligheten tillämpas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3296 av Johan Forssell m.fl. (M):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den dömdes anknytning endast i undantagsfall kan utgöra hinder mot utvisning på grund av brott och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett brott med ett straffvärde på fängelsenivå som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiden för återreseförbud på grund av brott ska förlängas och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffen vid olovlig vistelse efter återreseförbud på grund av brott ska skärpas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3297 av Johan Forssell m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den dömdes anknytning endast i undantagsfall kan utgöra hinder mot utvisning på grund av brott och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett brott med ett straffvärde på fängelse som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3303 av Johan Forssell m.fl. (M):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagen så att Migrationsverket får visitera inför transporter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett brott med ett straffvärde på fängelsenivå som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om huruvida förutsättningarna för utvisning på grund av brott kan utökas för EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3308 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fri rörlighet och fattiga EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av EU-medborgare som varit här längre än tre månader, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3311 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sexualbrott och asylansökan och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvisning ska komma i fråga oftare och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om synnerliga skäl för utvisning för den som vistats i Sverige längre än fyra år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning till andra EU-länder och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3370 av Roger Richthoff (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvisa utländska medborgare som blir dömda för brott i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3394 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att successivt avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa villkoren för de asylsökande som väljer ett eget boende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra hälsosamtalen och göra dem obligatoriska och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Migrationsverket att rikta särskild uppmärksamhet mot utsatta grupper på asylboenden, såsom kvinnor, hbtq-personer och konvertiter, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3413 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten med ett system där man tar hänsyn till flyktingars kvalifikationer i samband med vidarebosättning för att möjliggöra en snabbare anpassning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3458 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra registreringen av EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp dagens rapportering och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3524 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha en lagstiftning som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i lag tydligt ska anges vilka skyldigheter en asylsökande har och att det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket tidigt bör ge asylsökande information om svenska lagar och regler och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en revision gällande Migrationsverkets verksamhet och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i lag kräva styrkt identitet på den som söker uppehållstillstånd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ha ett rättssäkert och väl fungerande system för medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet och genomföra en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om korta handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa rätten till eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på anmälan vid planerad frånvaro från Migrationsverkets asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödboenden och schablonersättningar vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar ska användas i ökad utsträckning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Statskontoret ska ges i uppdrag att snabbutreda om takpriset för Migrationsverkets boenden bör sänkas och om avtalstiderna för dessa boenden bör förändras och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett tak om max åtta timmars ersättning för offentliga biträden i asylärenden i första instans och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffen för allvarliga fall av människosmuggling ska skärpas i Sverige och EU och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara drivande för att dagens EU-gemensamma asylsystem på sikt ska ersättas med ett nytt EU-gemensamt asylsystem och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra registreringsplikten för EES-medborgare med uppehållsrätt och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Migrationsverkets användning av biometriska data och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3568 av Alexandra Anstrell (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av asylsökande som gör sig skyldiga till brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av ensamkommande som fått åldern uppskriven och begår brott under tiden för asylutredning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3614 av David Lång (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen till Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården ska ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverkets arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler myndigheter bör få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa avreseboenden i Migrationsverkets regi och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att preskriptionstiden för avslagsbeslut i asylärenden ska förlängas från fyra till tio år och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade möjligheter till förvarstagande och ökad säkerhet vid förvaren och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa anmälningsplikt (boendeskyldighet) vid Migrationsverkets boenden och elektronisk övervakning som komplement till förvar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förena beslutet om nekad inresa med beslutet om avvisning till ett gemensamt beslut och att beslutet endast ska kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av överinstans, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur processen om verkställighetshinder kan effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sekretessbelägga verkställighetsdatum för att säkerställa ett ordnat återvändande och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att söka diplomatiska garantier och ingå återtagandeaftal med ursprungsländer och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa tydligare krav på länder som tar emot svenskt bistånd att samarbeta i återvändandearbetet samt överväga att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta utvärdera 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om nedsatt ersättning och indraget boende och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en asylansökan ska avslås eller ett uppehållstillstånd återkallas om en

- utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett brott med ett straffvärde på fängelse som huvudregel ska leda till utvisning på grund av brott, även om det inte föreligger en återfallsrisk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den dömdes anknytning endast i undantagsfall kan utgöra hinder mot utvisning på grund av brott och tillkännager detta för regeringen.
  26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över utökade förutsättningar för utvisning på grund av brott för EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
  27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åklagare alltid ska yrka på utvisning på grund av brott när förutsättningarna enligt lagstiftningen är uppfyllda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
  28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiden för återreseförbud på grund av brott ska förlängas och tillkännager detta för regeringen.
  29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffen vid olovlig vistelse efter återreseförbud på grund av brott ska skärpas och tillkännager detta för regeringen.
  30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett skärpt regelverk och om att bedömningen av verkställighet ska ske i nära samband till avtjänandet av straffet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylansökningsområden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av korrekta beslutsunderlag och om att stärka drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Migrationsverket upphandla anläggningsboenden baserat på integrationspotential och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökande ska ha ett arbetskrav vid det egna asylboendet och tillkännager detta för regeringen.

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hanteringen av offentliga biträden vid asylmål och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör bereda förslagen som lämnats i SOU 2018:83 och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättssäkerhet i bedömningen av konvertiter och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av prövningen gällande åldersbedömningar, konvertiter och hbt-plus-personer och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättssäkra åldersbedömningar i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling för att möjliggöra ökat återvändande och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa möjlighet till boendeskyldighet i samband med avvisnings- eller utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler återtagandeavtal med viktiga mottagarländer och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra återetableringsstödet och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvisningar och utvisningar och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vad som utgör synnerliga skäl i regelverket i utvisningsmål och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en förlängning av preskriptionstiden för att kunna söka asyl en andra gång och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska verka för ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.